

**Da ne
bo le
mrtva
črka**

VOJKO COLJA

Od Izraelcev in Palestincev bo odvisno, ali bo v petek podpisani sporazum o nadaljevanju bliznjehzhodnega mirovnega procesa le mrtva črka na kosu papirja, ali pa začetek pravega miru in sprave med obema narodoma, ki ju je zgodovina obsodila, da morata živeti z ramo ob rami. Po dosedanjih izkusnjah smo lahko skeptični, a že samo dejstvo, da je ameriški predsednik Bill Clinton zastavil ves svoj ugled in da je jordanski kralj Husein zapustil bolnišnico, kjer se zdravi zaradi raka, nam vliva upanje, da se bodo tako ZDA kot tudi Jordanija tudi v bodoče vsestransko potrudile.

Sporazum je seveda rezultat koncesij, ki sta jih morali dati tako izraelska kot palestinska delegacija, tako da ne bo zadovoljil ne palestinskih in ne zidovskih skrajnecev. Tako eni kot drugi so že napovedali, da bodo storili vse, kar je v njihovi moci, tako da bi iznicili sporazum. Tako izraelske kot palestinske varnostne sile se bodo morale ob aktivni pomoči ameriške tajnoobveševalne službe postopno potruditi, da ne bo prislo do provokacij, izgrediv in terorističnih atentatov. Prvic v svoji dolgi in protislovni zgodovini CIA ne bo odigrala vloge rusilca Ameriki nenaklonjenih vlad in rezimov, temveč bo postala aktivni dejavni miru. Vloga ne bo lahka, saj je vsakomur lahko jasno, da so poleg Palestincev in Zidov na Bliznjem vzhodu prisotne islamske skrajne sile, ki se ne morejo sprijazniti z mirom, ki zidovsko državo smatrajo kot tujek v arabskem telesu. Palestinci pa so do sedaj pokazali izredno pragmatičnost, ker so jih arabski bratje prevečkrat pustili na cedilu in imajo navsezadnje na svoji vesti več palestinskih življenj kot Zidje. Neznanka je predvsem Netanjahujeva vlada, ki je neke vrste talec verskih strank in zidovskih kolonov, saj bi sama z nepremišljenimi dejanji lahko v trenutku iznicila vse dosedanje napore. Vsekakor bodo prihodnji tedni odločilni, če bo do umika res prislo in če bodo Palestinci poskrbeli za varnost, se bodo okrepile vrste tistih Izraelcev, ki se zavzemajo za mir in spravo s svojimi sosedi.

CELOVEC / ZASEDANJE VODITELJEV PETNAJSTERICE V POREČAH OB VRBSKEM JEZERU

Jaser Arafat častni gost vrha EU Danes o spremembah v Uniji

Vrha sta se prvič udeležila tudi Gerhard Schröder in Massimo D'Alema

CELOVEC - Petkov podpis mirovnega bliznjehzhodnega sporazuma je bil osrednja tema prvega dne izrednega vrha predsednikov vlad petnajstih držav Evropske unije v Porečah pri Celovcu. Vrha se je kot gost namreč udeležil tudi palestinski lider Jaser Arafat (na sliki s kanclerjem Klimo), ki je obrazložil vsebino sporazuma in med drugim napovedal skorajšnjo proglastitev samostojne palestinske države. Sicer pa se na koroskem vrhu dogovarjajo predvsem o spremembah v notranjem ustroju Evropske unije, medtem ko je širitev EU proti vzhodu tokrat le obrobno vprašanje. Tako je bil govor o gospodarskih in socialnih vprašanjih, o notranji varnosti in o boju proti terorizmu ter o skupni zunanji in varnostni politiki Evropske unije.

Včerajšnjega vrha sta se prvič udeležila dva nova liderja, nemški kancler gerhard Schröder in predsednik italijanske vlade Massimo D'Alema.

Na 17. strani

ITALIJA / NA RIMSKEM TRGU S.GIOVANNI

Manifestacija Pola svoboščin proti novi vladi in Scalfaru

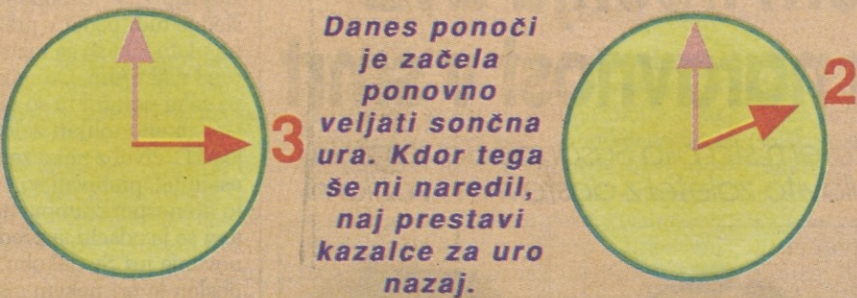
RIM - Rimski Trg S.Giovanni je včeraj gostil veliko manifestacijo Pola svoboščin proti novi vladi Massima D'Alema. Bolj kot novi premier pa je bil tarca napadov in predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ki mu desnosredinsko zavestništvo očita skrajno enostransko vodenje vladne krize. S kritikami niso stedili niti na račun nekdanjega predsednika Francesca Cossiga in njegove stranke UDR.

Organizatorji trdijo, da je na manifestaciji sodelovalo milijon in več ljudi iz vse Italije. Mnogo so nagovorili Pierferdinando Casini, Gianfranco Fini in na koncu Silvio Berlusconi. Vsakic ko so omenili Scalfara so ljudje začeli kricati in zmerjati predsednika republike. Najbolj oster do Kvirinala je bil vsekakor vodja Nacionalnega zavestništva.

Umberto Bossi pa je na kongresu Lige napovedal tvorno opozicijo D'Alema.

Na 17. strani

Od danes zopet sončna ura

Danes ponoči je začela ponovno veljati sončna ura. Kdor tega še ni naredil, naj prestavi kazalce za uro nazaj.

Begunci v Brišcike, izgredi pri »lagerju«

TRST - Na prefekturi so se domenili, da bodo uredili center za begunce, ki so zaprosili za politično zatočišče, v vojašnici Dardi pri Brišciki. Popoldne se je odvila manifestacija solidarnosti s priseljenci in za zaprtje »lagerja«, kot so poimenovali začasni zbirni center v Starem pristanišču. Prav pred pristaniščem je prislo do izgrediv.

Na 2. strani

Stališče SSK o D'Alemovi vladi

TRST - SSK predvsem pričakuje, da bo z novo vlado dobil novega zagona postopek za odobritev zaščitnega zakona v soglasju s temeljnimi stališči, ki jih je slovenska manjšina izrazila v svojem zakonskem predlogu iz leta 1993 ter v spomenici podtajniku Fassinu iz leta 1996. To je med drugim poudarjeno v stališču SSK o sestavi D'Alemove vlade.

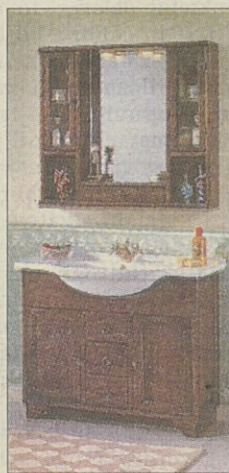
Na 8. strani

Rezijanska folklorna skupina slavi 80 let

REZIJA - Danes se bo zecel tridnevni ciklus proslav ob 80. obletnici delovanje rezijanske folklorne skupine. Rezijani, ki so na svojo tradicijo z vsem srcem navezani, vabijo na obisk v to lepo dolino.

Na 12. in 13. strani

KOPALNIŠKA OPREMA - KERAMIČNE PLOŠČICE

OLIMPIA

ul. della Vena 8/1
OPCINE (Trst) tel. 040/215361

- Sanitarje in armature
- Pohištvo in dodatna oprema
- Kadi in kabine za hidromasažo
- Ogrevanje in klimatizacija

* Ugodne cene *

Modne novosti

- ženska • moška • otroška
- in športna oblačila za letošnjo jesen-zimo

NAJVEČJA IZBIRA
KRZNA

v FURLANIJ-JULIJSKI KRAJINI

TAX FREE

VIDUSSI

CEDAD
Trg Picco 14

Kakovosti in italijanska eleganca pa ugodnih cenah

PRAZNIK JESENI
SEZONSKE PONUDBE

ZUNANJE RASTLINE popusti do **30%**

URNIK
9 - 13 15.30 - 19
V OKTOBRU
ODPRTO VSAKO
NEDELJO ZJUTRAJ
OB PONEDELJKIH ZAPRTO

Verde Sgaravatti

OBALNA CESTA 6/1
TRST
TEL. 040/224177

BOUTIQUE
Lola

TRST
UL.
TORREBIANCA
37

POSVET / FJK IN TRST PRIHODNOSTI

PREFEKTURA / ODLOČITEV PRISTOJNIH OBLASTI

Ni razvoja brez odprte miselnosti

Podjetniki zahtevajo trdnejšo deželno upravo in preseg melonarske zadržanosti

TRST - Furlanija-Juljska krajina s Trstom na čelu ima v rokah dobre karte v igri za svojo gospodarsko in siceršno prihodnost. Toda nihče ne more jamčiti, da jih ne bo zapravila. To velja se zlasti za Trst, katerega vodilni sloj je dolga leta skorajda paradoksalno prosperiral na račun trženske krize s spretnim igranjem vitimizma. Prav sedanja leta bodo odločilnega pomena, saj se zdaj Evropska unija globoko presnavlja in bo čez nekaj let v njej polnopravno vključena tudi Slovenija skupno z drugimi vzhodnoevropskimi državami. Na voditeljih trženskega in deželnega gospodarskega in političnega življenja je, da pokažejo, ali se bo Furlanija-Juljska krajina s Trstom na čelu uvrstila med vodilne dežele nove Evrope, ali pa bo obsojena na večno zamudništvo.

Ta temeljna misel je prevevala posvet, ki sta ga včeraj dopoldne priredili v Hotelu Jolly v Trstu. Zdrženje voditeljev industrijskih podjetnikov Furlanije-Juljske krajine (ADAI-FVG) in Zdrženje Trst prihodnosti (Associazione Trieste futura). Po pozdravu trženskega občinskega odbornika za gospodarske dejavnosti Fabia Nerija sta posvet uvedla predsednika obeh združenj prirediteljev Maurizio Bressani in Eugenio Coppola di Canzano, nakar so se zvrstili posegi predsednika deželnih industrijcev Andrea Pittinija, predsednika trženske pristanske ustanove Micheleja Lacalamite, predsednika tržaskih industrijcev Federica Pacorinija, rektorja trženske univerze Lucia Delcara in predsednika deželnih podjetniških voditeljev Maria Bertonija, po krajši razpravi pa je sklepno besedo imel predsednik padriskega Znanstvenega parka Lucio Susmel.

Bressani je v imenu ADAI-FVG poudaril, da je Furlanija-Juljska krajina v zadnjih desetletjih tudi s pomočjo svoje posebne avtonomije uspela razviti dokaj razvejano gospodar-

stvo, ki se uspešno kosa z zunanjo konkurenco, pristavil pa je, da je treba zdaj dosežene rezultate se okrepiti, za kar bi potrebovali učinkovito deželno politično vodstvo. Podobno misel je poudaril tudi Coppola di Canzano, ki je pristavil, da je tržasko prebivalstvo, ki je sicer navadno skeptično do novosti, ugodno sprejelo projekt Trst budućnosti, kot so pokazale javnomnenjske raziskave, kar pomeni, da je treba pogumno nadaljevati s prizadevanji za okrepitev novega pristanišča, za preureditev starega pristanišča v servisno središče ter za izboljšanje zadevnega cestnega omrežja.

Posebno pozornost pa je vzbudil poseg predsednika deželnih industrijcev Pittinija. Poudaril je, da ni več časa za besedenje in da je treba konkretno delati za to, da bi Trst in celotna Furlanija-Juljska krajina ne izgubila priložnosti, ki jih v tem zgodovinskem trenutku imata. Spomnil je, da je njegovo združenje s pomočjo studia Ambrosetti izdelalo stvarni in razčlenjen projekt v tem smislu, tudi on pa je obžaloval, da danes ni takšne uprave na čelu dežele, ki bi bila v stanju omenjeni projekt urediti.

Lacalamita in Pacorini sta govorila o projektu Trst prihodnosti in se posebej zaustavila pri težavah, na katere trčijo pri njegovem izvajanju. V bistvu sta napadla »melonarsko zadržanost« tržaski vodilni sloj, ki se upira spremembam, pa čeprav gredo v smer rasti in razvoja, da bi le ohranil monopol nad tržasko stvarnostjo.

O velikem prispevku, ki jih lahko daje tržaska univerza razvoju Trsta in dežele, je nato govoril njen rektor Delcaro. Zaustravljal se je pri raznih možnostih, ki jih nudi univerzitetna avtonomija bodisi pri izobraževanju bodisi pri raziskovanju.

Po posegu predsednika deželnih voditeljev podjetij Bertonija in krajši razpravi, ki pa nista prinesla bistvenih novosti, je

posvet sklenil, kot rečeno, predsednik padriskega Znanstvenega parka Susmel. Dejal je, da zadnji statistični podatki izkazujejo, da stanje Furlanije-Juljske krajine ni tako slabo, kot se večkrat slisi. Tako je npr. v prvem letosnjem polletju zaposlenost v industriji v FJK narasla za 1 odstotek. Seveda pa je treba delati, da bi se razmere ugodno razvijale s premišljenimi posegi za izboljšanje človeškega kapitala, tehnologije, bančnega sistema in javne uprave. Susmel je med večjimi problemi omenil pregrade, ki oddaljujejo svet znanstvenega in tehnološkega raziskovanja od gospodarstva, in pristavil, da se namerava kot predsednik Znanstvenega parka posebej zavzeti, da bi vsaj katero izmed njih pomagal podreti.

Beguncem namenili kasarno pri Briščikih

V dveh sedanjih strukturah ni več prostora za nikogar

V kratkem bodo odprli nov sprejemni center za pribežnike, potem ko se je izkazalo, da sedanji strukturi (poslopje osnovne sole Ricceri v Naselju sv. Sergija ter prostori Acli Caritas pri Sv. Jakobu) nikakor ne moreta več zadostiti vse večjim potrebam. Odločitev so sprejeli na včerajšnjem sestanku na prefekturi, kjer so se domeni, da bodo uporabili vojaško kasarno »Dardi« pri Briščikih, v zgoniški občini. Vojaške oblasti so nacistično že pristale, prefekt Michele De Feis pa se je obvezal, da bo posredoval na obrambnem ministrstvu, da bi center postal cimprej operativen in da bi ga dali na razpolago prefekturi.

Da bodo težave z begunci pred bližajočo sezono vse večje, posebno s tistimi s Kosova, je bilo marsikomu jasno že dalj časa, predvčerajšnjim pa je problem postal otipljiv za vsakogar: ustavili so nadaljnjih 31 Kosovarjev, med njimi je bilo precej otrok. Zaprtili so za politično zatocišče, ustrezni postopek traja kar nekaj mesecev, a niso imeli kje prespati niti eno samo noč. Podobno kot v prejšnjih dneh, ko je prisla skupina 20 beguncev, so pristojne oblasti nasledele zaseno rešitev, namestili so jih po poceni penzionih in jim anticipirali dnevni znesek 34 tisoč lir, ki ga takim beguncem daje država (vendar samo za prvih 45 dni). Včerajšnjem sestanku na prefekturi so se udeležili tudi predstavniki Občine, Dežele, oboroženih sil in voluntariata.

Spopadi na koncu spreveda solidarnosti s priseljenci

Včeraj se je odvila pisana manifestacija proti rasizmu in za pravice priseljencev, ki pa se je končala s spopadi, solzilci in ranjenci. Pred železniško postajo se je zbralo približno tisoč ljudi, med katerimi številni temnopolti priseljenci, pa tudi begunci s Kosova, iz Kurdistan in drugih nesrečnih krajev. V sprevedu je stopala tudi večja skupina pripadnikov socialnih centrov severovzhodne Italije v belih kombinezonih, pa tudi predstavniki Ld, Skp, Sik, Liste Illy, Cgil in zastopniki drugih organizacij, med katerimi tudi znani članski pisatelj Luis Sepúlveda. Podobne manifestacije so se odvijale tudi drugod po Italiji in Evropi v spomin na Samiro Adamu, mlado Nigerijko, ki so jo belgijski policisti zadusili, ko so ji med izgonom zamašili usta, da ne bi kričala.

Manifestanti so glasno zahtevali spoštovanje človekovega dostojanstva neglede na državno pripadnost ali barvo kože: naša domovina je ves svet, so vzklicali, nihče ni ilegalen, vsi smo ljudje.

Zivahni spreved, ki ga je spremljalo afriško bobnanje, je bil namenjen do Starega pristanišča, kjer so letos spomladu uredili začasni center za nelegalne priseljence: gre za pravi lager, ki ga je

treba zapreti, so zahtevali manifestanti, nihče ne sme biti zaprt samo zato, ker si želi boljšega življenja. Ko je predstavništvo po dogovoru s policijo stopalo v pristanice, da bi obiskalo center in izrazilo zaprtim priseljencem solidarnost, je prislo do prerivanja. Sile javnega reda so nastopile ostro, izstrelili so solzilce in s pendreki razgnali demonstrante, med katerimi je bilo okrog 10 ranjenih. Nekatere so odpeljali v bolnišnico na Katinari, kjer pa so zadržali samo 26-letnega Claudia Cristina iz Palmanove, zdravnik si zanj pridržal prognozo, vendar so izključili, da bi bil v smrtni nevarnosti. Tudi med silami javnega reda je bilo precej ranjenih, okrog 15.

Sen. Camerini in drugi, ki jim je uspelo priti do zbirnega centra, so dosegli nekaj zagotovil o boljsem ravnanju z interniranci.

Poslanec zelenih Paolo Cento je napovedal, da bo o dogodkih v Trstu, in sicer »o hudih napadih sil javnega reda proti demonstrantom«, kot piše v tiskovnem sporočilu, vložil vprašanje notranjemu ministru, »neutemeljen napad policije« pa je odločno obsodila tudi Skp.

NESREČA / PRI RONCADAH

V čelnem trčenju dva Tržačana naravnost v smrt

Avtomobil, v katerem sta bila Susanna Javornik in Livio Ciuk, se je silovito zaletel z dostavnim vozilom

V težki prometni nesreči na avtocesti A4 v bližini kraja Roncada sta predsinocnjim izgubila življenje 56-letni Livio Ciuk iz Ul. della Mandria 14 v Barkovljah ter 36-letna Susanna Javornik iz Ul. Orlandini 48. Bila sta namenjena proti Trstu, ko je prislo do silovitega čelnega trčenja z dostavnim vozilom fiat ducato iz Genove, ki ga je upravljal 47-letni Carmine Delle Mudi. Na tamkajšnjem odseku potekajo obnovitvena dela in promet usmerjajo samo po eni polovici avtoceste. Vozili sta trčili prav na kraju, kjer z enega dela avtoceste zapeljejo na nasprotnega. Udarci je bil silovit, avtomobil honda civic, v katerem sta se peljala Javor-

Susanna Javornik

Livio Ciuk

nikova in Ciuk, je odbilo pod varnostno ograjo, kjer je ostal uklesčen. Trupli so izvlekli sele s pomočjo gasilcev, medtem ko so soferja dostav-

nega vozila težko ranjeno-ga odpeljali v bolnišnico v Mestre, kjer so si zanj pridržali prognozo. Izvide je opravila cestna policija iz San Donaja.

Rešili so mu življenje

Karabinjerji iz Istrske ulice, gasilci in osebje službe 118 so imeli polne roke dela s 27-letnim M.C., ki je grozil, da se bo pognal z 2. nadstropja velikega in turobnega poslopja pri Sv. Jakobu, bolj znanega kot »Vatikan«. Naposled je tudi padel v praznino, vendar naravnost na rešilno platno, ki so ga raztegnili gasilci, kar ga je obvarovalo pred najhujšim. Odpeljali so ga v glavno bolnišnico, kjer pa se ni pomiril in so morali znova poseči karabinjerji. Gre za eno tolikih žalostnih družinskih zgodb. Svojčas je M.C. zivel z neko žensko, imela sta otroka, danes ima osem let, prebivali so v »Vatikanu«. Kaze, da je prihajalo do nesporazumov, tudi agenti so večkrat posegli. Zatem se je odselil, a pred enim mesecem se je vrnil v stanovanje pri Sv. Jakobu, kjer pa je samo prenočeval. Zaposlen je pri nekem čistilnem podjetju, eden od njegovih sodelavcev je povedal, da je marljiv delavec. Včeraj ga je očitno imel preveč pod kapo, v stanovanju je vse razbil, poklicali so karabinjerje, moski je stopil na okno, ki je obrnjeno na notranje dvorišče, grozil je, da se bo pognal v praznino: z rokama se je držal za leseno oknico, z nogama je stal na nekaj centimetrov široki polici, ki je speljana pod oknom. Bil je ves krvav, saj se je med razbijanjem porezal po obrazu in rokah. Karabinjerski kapetan ga je uspel prijeti za roko, vendar se mu je zaradi krvi zdrsnila. Za prigrizanje, naj se pomiri, se sploh ni zmenil, zdaj z eno zdaj z drugo roko je mahal in pri tem spustil oporo. Naposled se mu je zdrsnilo in je omahnil, a imel je srečo.

Podtaknili ogenj na vrata urada mestnih redarjev

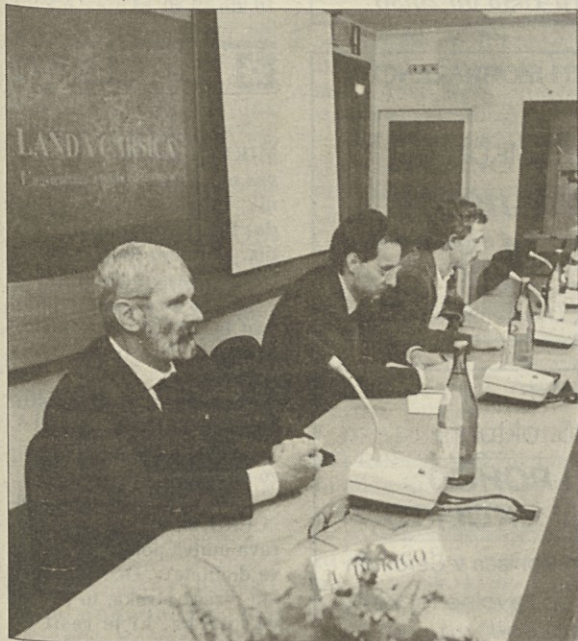
Gasilci so s plameni zlahka opravili, škoda tudi ni velika, ogenj je zajel samo zunanjo stran vrat urada za globe na poveljstvu mestnih redarjev v Pasazi Costanzi 1. Prisla je tudi policija, ki je poleg stekla (sipa na vratih je bila razbita) našla ostanke neke snovi, ki ni povsem zgorela, in del plastične steklenice, v kateri je bila snov. S preiskavo se ukvarja osebje Digosa.

PADRIČE / POSVET O VLOGI KMETIJSTVA IN ČEBELARSTVA ZA ZAŠČITO TERITORIJA

Kraško gmajno zaščititi z uvajanjem pašnje ovac?

Lojzetu Lupincu podeljeno priznanje za 80-letno čebelarjenje

Predsednik čebelarjev Dorigo, deželni odbornik Ciani, predsednik WWF Pescante.

V kongresnem centru padriškega raziskovalnega centra se je včeraj odvijal celodnevni posvet o Kraski gmajni, ki ga je organizirala Dežela Furlanija - Julijska krajina v sodelovanju z naravovarstvenim gibanjem WWF, Čebelarskim konzorcijem za trzasko pokrajino in agriturističnim združenjem Zeleni Kras.

Zanimiva je bila ocena predstavnika kmetijskih krogov, ki je posege komentiral, češ da se »Italijani se vedno vedejo kot da bi bili prinasalci kulture, kot za casa osvajanja Eritreje...«. Sicer pa gre priznati, da je trzaski predsednik WWF Guido Pesante ze v svojem uvodnem nagovoru priznal, da je kmetijstvo potencialno najuspesnejše orodje pri vzdrzevanju teritorija ter

da je Kras kot tak v dobršni meri sad vztrajnega dela kraskega cloveka. Podobnega mnenja je bil profesor na Univerzi v Benetkah Guido Masè, ki pa je ob havlnicah kmečki arhitekturi in skrbi za skladno koriscenje zemlje izrazil mnenje, da teritorij in torej tudi Kras nima lastnika, saj »v logiki tisocletnih migracijskih tokov navezanje naroda na teritorij je vselej casovno omejena, nekako zacasna...«

V nadaljevanju se je prav tako beneska profesorica Matelda Reho osredotocila na vprasanju urbanisticne zakonodaje in normativov ter njihovega ucinaka na razvoj kmetijstva, funkcionar trzasko pokrajine

Starc pa je orisal predvsem razloge, zaradi katerih ni se stekel pokrajinski kmetijski nacrt. V nadaljevanju je tekla beseda o možnostih finansiranja kmetijstva s strani Dezele in Evropske skupnosti, o prednostih socialnih zadrug, stvarnejše tezave kmetovalcev pa sta posredovala zastopnika stanovskih organizacij, in sicer Mario Gregoric ter Vito Rupert. Ravnatelj Coldiretti Rupert si je med drugim obetal, da bi po tem posvetu propadel široko razsirjen stereotip o kmetovalcu-onesnazevalcu. Vodja svetovalne službe Kmečke zveze Gregoric je poudaril pretežno majhne razseznosti, obicajno družinsko ali part-time vodenih kme-

tijskih podjetij, ki so od vedno zagotavljala dobro kvaliteto in pristnost pridelkov. O nacrtnu za zaščito kraske gmajne z uvajanjem pašnje istrsko-kraske ovce v občini Devin-Nabrezina je podrobneje spregovoril predsednik občinske komisije za kmetijstvo Maurizio Rozza.

V popoldanskih urah, ko se je razprava osredotocila na pomen in vlogo cebele je čebelarski konzorcij podelil Lojzetu Lupincu priznanje za ze osemdesetletno čebelarsko dejavnost. Lupinc s Praprota se namrec s čebelarstvom ukvarja vse od leta 1918, ko mu je - komaj šestletnemu dečku - prav njegov oče vdihnil ljubezen, do te dejavnosti. (igb)

KONTOVEL / S PODPISOM LISTINE PRI NOTARJU

Formalno ustanovili jusarski odbor

Cilj odbora je dosego pravnega priznanja lastnine in njeno ovrednotenje

V petek je Jusarski odbor Kontovela potrdil pri notarju Comissu svoj vecstoletni obstoj. Notarju so predložili statut, ki bo urejeval delovanje odbora in jamcil pravnost. Pred tremi leti je bil jusarski odbor obnovljen. Njegov glavni cilj je pravno priznanje lastnine in njeno ovrednotenje. Istocasno so se odborniki udeleževali raznih sestankov in seminarjev (razprav), urejevali clanstvo in imeli stike z občinsko upravo. V teku leta namerava odbor predložiti prošnjo deželnemu odboru Furlanije - Julijske krajine za pravno priznanje odbora in lastnine. Odbor sestavljajo: predsednik Sefan Pertot; podpredsednik Stefan Ukmari; tajnik Peter Sterni; blagajnik Andrej Praselj; odborniki: Peter Stoka, Edo Daneu, Drago Gerlani, Diego Starc; nadzorni odbor: Ado Ban, Slava Starc, Marjan Starc, Mirko Stoka, Branko Sossa.

REPENTABOR / OBČINSKI SVET

Podjetniki bodo imeli lastno okence za upravne zadeve

REPEN - Predsinočnim se je sestal repentabski občinski svet. Seja je bila sorazmerno kratka, saj so bile na dnevnem redu v glavnem tekoče upravne zadeve.

Občinski svet je soglasno odobril konvencijo za realizacijo enotnega okenca v skladu z zakonskim odlokom st. 112/1998. Na osnovi konvencije bo Trzaska trgovinska zbornica odprla - po vsej verjetnosti nekeje na Krasu - za vse okoliske občine naše pokrajini okence, v katerem naj bi vsak podjetnik dobil vse potrebne informacije in dokumentacijo za odprtje in razvoj svoje dejavnosti, od urbanističnih in gradbenih dovoljenj do zdravstvenih potrdil. Seveda gre za ambiciozen cilj, ki ga bo mogoče le postopoma doseci.

Prav tako soglasno so občinski svetovalci odobrili konvencijo s trzasko občino za razširitev mrliške službe ter programski sporazum za pospeševanje pravic otrok in mladine. Na dnevnem redu je bila nato vrsta sklepov s področja urbanistike. Občinski svet je zavrnil dva podrobnostna regulacijska nacrtta za zasebne gradnje, ker sta bila v nasprotju s pravkar odobrenim splošnim občinskim regulacijskim nacrtom. Izdal je povoljno mnenje za izgradnjo elektriske kabin ENEL pri Fernetičih in za obnovitev elektricnega omrežja med obcino Zgonik in Repentabor. Glede slednje je občinska uprava ze poprej zahtevala, naj vode napeljejo v glavnem pod zemljo. Občinski svet je tudi izrazil pozitivno mnenje o prošnji občana za nakup manjšega jusarskega zemljišca. Pri tem je svetovalec SSK Milic opozoril na nujnost, da občinska uprava ob taksnih zadevah predhodno vprasa za mnenje jusarski odbor, kar je župan Krizman sprejel kot priporočilo.

LONJER / V PETEK V DRUŠTVENI DVORANI

Predstavili raziskovalno delo

V torek bo o tej raziskavi stekel pogovor v Slovenskem klubu

V petek zvečer so v lonjerskem društvu predstavili javnosti raziskovalno delo, ki so ga sestavili krajevni srednjesolci v teku prejšnjega solskega leta v sklopu dejavnosti KD Lonjer-Katinara. Ob prisotnosti domacinov, staršev in drugih zainteresiranih, so srednjesolci prebrali nekaj živahnih odlomkov iz svoje raziskave o društveni preteklosti, ki je bila maja nagrajena na natečaju Zveze prijateljev mladine Slovenije. Poseben način raziskovanja, prilagojen starostni stopnji lonjersko-katinarskih »mladih raziskovalcev«, in dejanske rezultate je orisala mentorica skupine Marta Ivašič. O poteku raziskovanja in glavnih točkah srečanja z zgodovino, so spregovorili tudi diapozitivi Vesne Kranjec in Petre Cercego, ki spremljajo besedila v raziskavi. Obsirno tematiko »društveno življenje« je skupina mladih raziskovalcev omejila na spoznavanje vključevanja otrok v društveno delovanje. Na septembrskem raziskovalnem tednu za srednjesolce, ki ga je KD Lonjer-Katinara priredilo po vidnem navdušenju nad sobotnimi srečanji v teku preteklega solskega leta, pa je prišlo na dan se veliko novega materiala. Najbrz bo preučevanje tega materiala prevzela starejša skupina mladine, saj postane preučevanje takih podatkov bolj zahtevno. Srednjesolska skupina bo verjetno nadaljevala z raziskovanjem zgodovine v drugem tematskem sklopu, oz. o obrti v svojem kraju. Sicer gre pri na-

daljevanju pobude naglasiti pozornost na odprto sodelovanje nižje srednje sole Sv. Cirila in Metoda, ki je ze med preteklim solskim letom podprla to dejavnost v oddelku na Katinari. Del raziskovanja, ki so predvidevali iskanje podatkov v NSK in na Odseku za zgodovino, so mladi raziskovalci opravili tudi med casom solskega pouka. Navdušenje nad sodelovanjem med solo in društvom je v petek zvečer izkazal tudi ravnatelj krajevnih nižje srednje sole Marjan Kravos, in pri tem spodbudil nadaljevanje nadvse pomembnih stikov med solo in teritorijem. Ravno o tem bo na podlagi lonjersko-katinarske raziskave v torek stekel pogovor v Slovenskem klubu.

Na koncu petkovega večera je predstavnica KD Lonjer-Katinara opozorila se na druge dejavnosti, ki se sedaj odvijajo v lonjerskem društvu. Na začetku meseca je stekel tečaj modernega plesa, ki ga obiskuje enajst deklet, starih od deset do trinajst let pod vodstvom Tanje Seganti na katinarski osnovni šoli. Naslednji petek se bo začel tečaj angleščine za začetnike in tiste, ki bi radi spet obudili nekdanje solsko znanje angleščine. Tečaj se bo odvijal enkrat tedensko v večernih urah, na razpolago pa je se nekaj prostih mest. Na začetku septembra pa bo društvo izpeljalo v sodelovanju s krožkom KRUT predavanje o Bachovih cvetovih biologinje Maje Darin.

JPC

NOVICE

Na Opčinah danes gostuje gledališka skupina KD Brce

Kdor se je kdaj ukvarjal z amaterskim gledališčem dobro ve, koliko potrpljenja in žrtvovanja je treba predno se igró dokončno izoblikuje in predstavi publiki. Če so igralci s svojim delom zadovoljni, pri igranju uživajo in se zabavajo. Vendar to se ni dovolj. Največje zadoščenje je odobravanje in ploskanje občinstva, ki ti tako daje vedeti, da nisi zapravil časa zaman. Tako je bilo do sedaj tudi z Ruso rigo črzej uograde, s katero je gledališka skupina SKD Tabor do nedavnega zabavala številno publiko tako na Opčinah kot na gostovanjih. Danes pa nam bo mlada gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu postregla z veselim popoldnevom in s Štnčki v minestri. Vredno jih je poskusiti, zato pridite v Prosvetni dom na Opčine točno ob 18. uri, ne bo vam žal!

Od torka na Radiu Trst A nadaljevanka Marija Uršiča

V torek, 27. oktobra ob 18. uri bo na sporedu Radia Trst A prvo nadaljevanje nove nadaljevanke našega priznanega in v zadnjem času tudi uspešnega avtorja Marija Uršiča »Franc in njegovi II«. Prvo nadaljevanke z istim naslovom, ki je zaobjemala dramatisirano sago trzasko slovenske družine od prve svetovne vojne do leta 1945, je trzaski slovenski radio predvajal že leta 1987. To pot pa se je avtor dramatisiranega dokumentarca o trzaskih Slovincih lotil nadaljevanja te zgodbe, ki teče o leta 1945 do današnjih dni. To nam potrjujejo tudi naslovi posameznih nadaljevanj: Stiriideset dni jugoslovanske oblasti v Trstu, Razkol 1948-50, Svobodno trzasko ozemlje in vrnitev Italije, Pozna petdeseta: novim izzivom naproti itd. V glavnih vlogah nove Uršičeve nadaljevanke, ki bo na sporedu vsak zadnji torek v mesecu za skupno osem nadaljevanj, nastopajo Miranda Caharija, Alojz Milic, Minu Kjuder, Vladimir Jurc, Mira Sardoc, Nikla Panicon, Adrijan Rustja, Stojan Colja, Barbara Cerar, Gregir Geč, Drago Gorup, Franko Korošec, Danijel Malalan, Anton Petje in drugi. Pri tem je treba omeniti tudi to, da pri vseh nadaljevanjih sodeluje mešani pevski zbor »Rdeca zvezda« iz Saleza ter skupina mladih Jernej Milic, Tomaz Jazbec, Aleksij Budin in Gregor Budin. Ton in montaza sta delo tonskega mojstra Paola Angiolinija, asistentka režije pa je bila Angela Rojac.

V Krizu predavanje o fojbah

Kriska sekcija VZPI »Evald Antoncic - Stojan« je pripravila zanimivo predavanje o problemu fojbe. Prireditelj je bila v petek v manjši dvorani kulturnega doma Albert Sirk; protagonista srečanja pa sta bila Claudia Cernigoi, avtorica knjige »Operazione foibe a Trieste« in zgodovinar Sandi Volk. Udeležence predavanja je v imenu domače sekcije VZPI pozdravila tajnica Soca Hafner, ki je povedala nekaj besed o tem, zakaj se je sekcija odločila za ta stik z avtorico knjige in kaj si poslušalci od te pobude obetajo. Tako zgodovinar, kot tudi avtorica, sta nato navedla več podatkov o vsebini knjige, predvsem pa sta osvetlila vrsto argumentov, ki naj jih nasa javnost bolje spozna, če hoče slediti procesu, ki ga nameravamo odgovorne sodne oblasti sprožiti proti nekaterim osebam, ki naj bi bile krive pokolov, usmrtilcev in torej tudi fojbe, takrat samo v Istri. Dva od obtoženih sta medtem že umrla in torej ne bosta mogla povedati nicesar v svojo obrambo in zagovor, tretji Piskulic, ki živi na Reki, je se živ. Proces se naj bi začel 7. januarja v Rimu, glavni tožilec pa je sodnik Pititto. Medtem ko je Sandi Volk obrazložil pomen imena fojbe in se zaustavil pri sirsem kontekstu vojnega in povojnega obdobja v naših krajih, predvsem v Istri, se je avtorica knjige zaustavila pri vprašanju, zakaj je sploh napisala knjigo, zakaj jo je zanimala usoda tistih, ki so bili zapisani med žrtve fojbe, zakaj ji je se danes na tem, da se usoda le-teh resnično pojasni, da ne bo mogoče se nadaljevati gonje desničarskih sil proti partizanski vojski, proti antifasistom, proti Slovincem. Tema je bil seveda zelo zanimiva in mu je zato sledila tudi živahna diskusija, ki se je nadaljevala tudi ob kratki zakuski, ki jo je domača sekcija VZPI pripravila gostoma na cast. (NL)

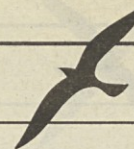
POJASNILO

V zvezi s poročilom o poteku skupščine dolinskega krožka SKP, ki je bilo objavljeno v Primorskem dnevniku dne 23.10.1998 bi prosil za nekaj pojasnil.

Zborovanje je res potekalo v napetem vzdušju, vendar gre podčrtati, da so bili posegi morda tudi temperamenti in polemični, nisem pa zasledil osebnih napadov na bivšega tajnika Brajnika. Nekateri diskutanti so polemичno posegli v zvezi s potrebo po javni opredelitvi osebnosti, ki je dotlej opravljala dolžnost tajnika in si torej ob uradnem in stvarnem nastanku dveh različnih političnih subjektov ni mogla privoščiti neopredeljenosti glede na funkcijo, ki jo je opravljala.

Ob koncu naj mi bo dano pojasniti, da sem po sklepu zasedanja izvedel, da bo Willy Vörus se naprej ostal v stranki, čeprav je izrazil kritično oceno na račun zadržanja SKP v odnosu do Prodičeve vlade in glasoval proti sklepni resoluciji, ki jo je z večino prisotnih osvojila skupščina dolinskega krožka. Toliko v pojasnilo.

Za Stranko komunistične prenovne Igor Canciani

OPČINE / VELIKA PRIDOBITEV

Nov kombi za Sklad Mitja Čuk

Podarila mu ga je Zadrúžna kreditna banka

Zadrúžna kraška banka z Opčin vseskozi pozorno spremlja vse dejavnosti našega življa in je izredno občutljiva tudi za vse naše socialne potrebe. V tem okviru je ob svoji 90. obletnici v juniju dodelila celotni prispevek za nakup novega

kombija Skladu Mitja Čuk za potrebe Vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk. Kombi Ford Tourneo, ki je po želji gojencev rumene barve, so predstavniki banke izročili Skladu v petek 23.10.1998. Predsednik Zadrúžne kraske

banke Paolo Milčič in ravnatelj Klavdij Brajnik sta kombi, ki bo poleg voznika prevahal se osem gojencev, predala predsednici Sklada Mitja Čuk Stanki Sosić in vzgojiteljem ter gojencem Vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL

Prijava za letošnje zimovanje

Priredili ga bodo v Kranjski gori od 26. 12. 1998 do 2. 1. 1999

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel prireja tradicionalno zimovanje v centru za šolske in obšolske dejavnosti v Kranjski gori od 26. 12. 1998 do 2. 1. 1999. Dom je v neposredni bližini smučišča. Udeleženci se naučijo smučanja ali pa svoje izpopolnijo pod vodstvom učiteljev smučanja ali naših vzgojiteljev, ki smučanje dobro obvladajo.

Zimovanja se lahko udeležijo otroci od 6. do 18. leta. Življenje oz. dejavnosti na zimovanju so prilagojeni starosti otroka.

Dodatne informacije dobite v upravi Doma v Ul. Ginnastica 72, tel. 040/573141 vsak dan od 9.00 do 18.30.

Vpisovanje se začne na ponedeljek, 26. 10. 1998. Na razpolago otrok je 60 mest. Zaradi organizacije zimovanja in želje Doma v Kranjski gori, da bi število udeležencev javili čimprej, lepo prosimo starše oz. otroke, ki imajo namen preživeti 8 lepih dni na snegu, da se vpišejo.

Vsem, ki imajo doma katerikoli del smučarske opreme, ki jo več ne potrebujejo, uprava doma sporoča, da jo rade

volje sprejmejo, ker jo posojajo drugim otrokom, ki opreme nimajo. To velja za vse otroke.

Dijaški dom sledi nacistični izbiri, da prireja zimovanje in letovanja v Sloveniji zaradi utrjevanja znanja slovenskega jezika in doživljanja, da je slovenski jezik, jezik večine.

Med poletjem 1999 bodo tako priredili naslednja letovanja:

Na Medvedjem brdu, v domu Medved od 28. junija do 27. julija (30 mest). V novem, lepo urejenem domu Kavka na Livskih Ravnah od 14. julija do 23. julija (48 mest). Z grica za domom se razteza čudovit razgled od Krna do Krmina in Matjurja po vseh slovenski Benetici do morja. Ob lepem vremenu se vidijo celo tržiki domniki.

Ob morju v Fiesi v domu Brežanka od 27. julija do 5. avgusta (55 mest). V letu 1998 se je letovanja in zimovanja v prirediteljskega doma udeležilo okrog dvesto mladih.

IZLET / DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

Miljski Slovenci v Ljubljani

Prijetno počutje kljub muhastemu deževnemu vremenu

Clani in prijatelji Društva Slovencev miljske občine smo bili konec septembra v Ljubljani in na ljubljanskem barju.

Izlet je bil zelo zanimiv, le vreme nam je nagajalo in nas sililo, da smo dežnike kar naprej odpirali in zapirali. Toda tudi dež nam

ni pregnal veselega razpoloženja. Bilo je lepo!

Na sliki: Izletniki na Kongresnem trgu pred Magistratom.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
25. oktobra 1998
DARIJA

Sonce vzide ob 6.34 in zatone ob 17.03 - Dolžina dneva 10.29 - Luna vzide ob 10.58 in zatone ob 20.31

Jutri, PONEDELJEK,
26. oktobra 1998
LUCIJAN

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 14,2 stopinje, zračni tlak 1014,5 mb pada, brezvetrije, vlaga 68-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 18,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 21-letni Alex Patat, 59-letni Nicolò Bonifacio, 84-letni Cipriano Boscolo, 71-letna Clara Gottardo, 87-letni Pirro Cian, 75-letni Enrico Maranzana, 87-letna Carmen Carciotti, 85-letna Candida Ventura, 99-letna Elvira Baldi, 8-letni Stelio Stormi, 84-letna Attilia Cimarador, 79-letni Daniele Scabar, 86-letni Giacomo Pelos.

LEKARNE

Nedelja, 25. oktobra 1998

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Largo Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Proseška ulica 3.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Largo Piave 2 (tel. 040 361655), Ul. Felluga 46 (tel. 040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 040 274998).

Općine - Proseška ulica 3 (tel. 040 215170) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Largo Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 040 274998).

Općine - Proseška ulica 3 (tel. 040 215170) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 (tel. 040 309114).

Od ponedeljka, 26. do sobote, 31. oktobra 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18 (tel. 040 7606477), Skedenj - Ul. dei Soncini 179 (tel. 040 816296).

Bazovica (tel. 040 226210) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Skedenj - Ul. dei Soncini 179, Trg Libertà 6.

Bazovica (tel. 040 226210) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (tel. 040 421125).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 040 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 040 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 040 573012.

Dežurna zdravstvena služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 040 118, predpriznana od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 040 118. Telefonska centrala KZE-USL: 040 399-1111.

SOMPD VESELA POMLAD
prireja ob 20-letnici
pevskega delovanja
krstni celovečerni koncert

MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA

RESONET

Zborovodja ALEKSANDRA PERTOT

Orgle Martin Vremec

Spremna beseda Lučka Pockaj

Zupnijska cerkev sv. Jerneja na Opčinah
v četrtek, 29. oktobra 1998 ob 20.30

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV

vabi na

SREČANJE S PESNIKOM

JURIJEM PALJKOM

prejemnikom mednarodne pesniške nagrade Neruda

jutri, 26. oktobra ob 20.30

v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3

SKD CEROVLJE-MAVHINJE

priredi danes, 25. oktobra

7. JESENSKI POHOD
NA GRMADO IN OKOLICO

Odhod od 9. do 10.30 izpod Kohišča v Cerovljah

Delovale bodo tudi okrepevalne točke.
Vijudno vabljeni!

KINO

ARISTON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 - »The Truman show«, r. Peter Veir, i. Jim Carrey.

EXCELSIOR - 17.45, 20.00, 22.15 »Tutti pazzi per Mery«, i. Cameron Diaz, Matt Dillon.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.50, 19.55, 22.00 »Racconto d'autunno«, r. Eric Rohmer.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.05, 18.50, 20.30, 22.15 »Gallo cedrone«, r.-i. Carlo Verdona.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.45, 21.45 »L'uomo che sussurrava ai cavalli« r. -i. Robert Redford.

NAZIONALE 2 - 15.10, 16.50, 18.45, 20.25, 22.15 »Vampires« - r. John Carpenter; preprodan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Delitto perfetto«, i. Michael Douglas.

NAZIONALE 4 - 15.15, 17.00 »Small soldiers« r. Joe Dante. 18.45, 20.35, 22.35 »Radiofreccia«, r. Luciano Ligabue, i. Stefano Accorsi.

MIGNON - 15.30, 17.00 »La spada magica«, risanka. 18.40, 20.20, 22.15 - »Sliding doors« i. Gwyneth Paltrow.

CAPITOL - 16.30, 19.00, 21.40 »Armageddon«, r. Michael Bay, i. Bruce Willis.

ALCIONE - 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Così ridevano«, r. Gianni Amelio, i. Enrico Lo Verso in Francesco Giuffrida.

IZLETI

UPOKOJENCI ZVEZE NEPOSREDNIH OBDELOVALCEV prireajo stidnevno Martinovanje na Madzarskem od 11. do 14. novembra. Za vse informacije tel. st. 040-631494.

MOSP nudi informacije o noveletnih izletih za študente in mlade v Barcelono od 27. 12. do 2. 1. 1998 (v orga-

nizaciji Severnega sija), v London od 28. 12. do 2. 1. (Severni sij) in v Milan od 27. 12. do 1. 1. (Taizejsko romanje). Informacije in prijave od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure na tel. st. 040-370846 (vprasati po Alenki ali Nadiji).

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel.-fax 040/370301 posluje ob torkih in četrkih, od 16. do 17.30.

ČESTITKE

Nasi dragi učitelji MIRJAN trikratni hurá in vse naj... naj... za njen praznik: Gianluca, Gregor, Jagoda, Lucija, Madalena, Matija, Norman, Peter, Sharon, Stefan, Tjasa in Vasil.

Danes praznuje rojstni dan LORENZO BOGATEC. Vse najbolje ti zeli tvoja mama.

Danes praznuje rojstni dan RAFFAELLA KOSUTA. Vse najbolje ti zelijo Lorenzo in Sonja.

Sasa in Andrej vprasata: »OCKA, koliko polente morava midva pojesti, da te bova dohitela?«. Oce odgovori: »Ja, draga otroka, to je prava enacba, ki je resit ne vem, saj nisem matematik. Dosti boste mogli potpeti, to pa lahko povem!« Vse najbolje ti zelimo vsi mi, ki te imamo radi.

Nas IZTOK pilot je postal. Upajmo, da dobro vozi-to bi znal, ko bo nekoč vse nas v Indijo Koromandijo zapeljal. Cestitajo mu vsi njegovi.

Nasa ljubljena NATASA se veseli, ker danes deseti rojstni dan slavi. Da bi lepo se imela in bila pridna doma in v soli ji zelijo vsi, ki jo imajo radi.

Dne 20. oktobra sta
Tatjana in Mauro dobila
malega

Danjela

Staršema čestitamo,
sinku pa zelimo vso
srečo v življenju

vsi domaci

Kam
po
bencin

Danes bodo na
Trzaskem obratovalce na-
slednje črpalke:

AGIP

Drev. D'Annunzio 44
Miramarski drevored 49
Istrska ulica 50
Ul. I. Svevo 21

SHELL

Zavljje (Milje)
Ul. F. Severo 2/2
Largo A. Canal 1/1
Ul. D'Alviano 14
Nabrezje Grumula 12
Furlanska cesta 7
Ul. Revoltella 110/2
Miramarski drevored 273
Nabrezina 129

ESSO

Nabrezje N. Sauro 8
Trg Valmaura 4
Ul. F. Severo 8/10
Miramarski drev. 267/1

IP

Ul. Giulia 58

TAMOIL

Ul. F. Severo 2/2

SAMOSTOJNI

SIAT

Trg Cagni 6 (Barve IP)

NOCNE CRPALKE

(self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH

(odprte neprekinjeno 24 ur)

AGIP

Devin (sever)

Devin (jug)

Loterija

24. OKTOBRA 1998

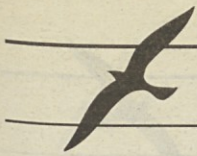
BARI	26	1	40	54	48
CAGLIARI	50	40	29	57	72
FIRENCE	27	6	16	12	26
GENOVA	74	6	90	43	30
MILANO	4	42	50	53	29
NEAPELJ	74	83	50	13	84
PALERMO	84	72	33	37	64
RIM	77	73	28	74	75
TURIN	18	56	45	6	27
BENETKE	20	24	60	53	23

Super

Enalotto 4 26 27 74 77 84

JOLLY 20

Nagradni sklad 41.835.562.680 - lir
Brez dobitnika s 6 točk. - Jackpot 43.450.788.844 - lir
Dobitnik s 5+1 - Jackpot 8.367.112.500 - lir
68 dobitnikov s 5 točkami 123.045.800 - lir
10.077 dobitnikov s 4 točkami 830.300 - lir
399.701 dobitnikov s 3 točkami 20.900 - lir

OBVESTILA

SKD CEROVlje-MAVHINJE priredi danes, 25. oktobra 7. Jesenski pohod na Grmado in okolico. Odhod od 9. do 10.30 izpod Kohisca v Cerovljah. Delovale bodo tudi okrepčevalne točke. Vljudo vabljeni!

TPK SIRENA, Miramarski drevored 32, vabi ob priložnosti 30. regate Barcolane na ogled razstave RIBISTVO SKOZI STOLETJA V TRZASKEM ZALIVU. Urnik: vsak dan od 16. do 20. ure. Razstava, ki jo je pripravil in uredil kap. Bruno Lisjak Volpi, bo odprta še danes, 25. oktobra. Za morebitne informacije pokličite na tel. št. 040-422696.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN in SZ SLOGA vabita danes, 25. oktobra 1998 svoje članice in prijatelje v Slovensko Benecijo na Burnjak, na srečanje planincev. Zbirališče v Stivanu ob 8. uri. Za informacije tel. na št. 040-208373 (Luciano) in 040-226283 (Viktor).

SKD VIGRED prireja v novi sezoni sledeče tečaje: **TECAJ KUHANJA** - ob ponedeljkih, od 17.30 dalje; prvo srečanje bo jutri, 26. oktobra (6 večerov). Informacije in vpisovanje na tel. št. 040-200071 od 19. do 21. ure. **ZACETNI TECAJ ANGLESCINE** - za odrasle, ob sredah od 18. do 19.30; prva lekcija v sredo, 28. oktobra v društvenih prostorih v SEMPOLAJU. Za informacije in vpisovanje tel. 200966 od 19. do 21. ure. **TECAJ VEZENJA** (stikanja), ob torkih, v društvenih prostorih v Sempolaju, od 17. do 19. ure. **TECAJ SIVANJA NARODNIH NOS** ob četrkih od 18. ure v društvenih prostorih v Sempolaju.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi jutri, 26. oktobra, na srečanje s pesnikom Jurijem Paljkom, prejemnikom zadnje mednarodne pesniške nagrade Neruda. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, s pricetkom ob 20.30.

KRUT prireja ciklus vaj in predavanj proti bolečinam v hrbtenici in osteoporozi. Začetek v torek, 27. oktobra 1998. Vpisovanje in informacije na sedežu v Ul. Cice-

rone 8 ali na tel. št. 040-360072.

PEVCI IN PEVKE LONJERJA-KATINARE zberimo se v prostorih društva v sredo, 28. t. m. ob 20. uri, kjer bomo imeli vajo, da 1. novembra ob 15. uri pred spomenikom na domačem pokopališču počastimo padle v NOB.

UCENCI COS STANKO GRUDEN v Sempolaju bomo tudi leto, po stari tradiciji v jht'ca, obiskali Sempolajce po domovih v četrtek, 29. oktobra v popoldanskih urah in v petek, 30. oktobra v dopoldanskih urah. Se vedno bomo zbirali spomine na stare vaške tradicije.

OBCINSKA KNJIZNICA V BOLJUNCU vabi na srečanje s pisateljem. Gost večera bo Marij Cuk. Z avtorjem romana Pena majskega vala se bomo srečali v petek, 30. oktobra 1998 ob 20. uri v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu. Prisoten bo tudi urednik Andrej Furlan. Vabljeni!

DRAMSKA SKUPINA KD RDECA ZVEZDA vabi stare in nove ljubitelje gledališke umetnosti, ki bi se radi v letosnji sezoni ukvarjali z dramatikom na sestanek, ki bo v soboto, 31. oktobra ob 18.30 v prostorih KD Rdeca zvezda v Salezu. Pridite, ne bo vam žal.

SKD PRIMOREC Trebče ob skorajšnjem praznovanju 100-letnice, vabi vse glasbene, gledališke, plesne in druge skupine, ki se na katerikoli način udeležujejo na kulturnem področju, da do 31.10.1998 prijavijo svojo udeležbo na kulturnem maratonu, ki bo v soboto, 12.12. in v nedeljo, 13.12.1998, od 14. do 24. ure v velikem ogrevanem sotoru na vrhu Ljudskega doma v Trebčah. Za prijave in podrobna pojasnila naj zainteresirani pokličejo vsak dan, razen nedelje, od 12. do 14. ure na tel. št. 040-212811 ter vsako sredo, od 19.30 do 22. ure na tel. št. 0338/4482535.

SKD PRIMOREC Trebče ob skorajšnjem praznovanju 100-letnice zbira fotografije, razglednice, dokumente in listine o delovanju društva in o vaskih dogodkih za pripravo razstave in priložnostne brošure. Gradivo zbiramo v Ljudskem domu vsako sredo od 19. do 21. ure do konca oktobra 1998. Zgostavljamo vam, da bomo

prejeto gradivo varovali na najboljši način in se vam že vnaprej zahvaljujemo za sodelovanje.

SK DEVIN in SZ SLOGA vabita v nedeljo, 8. novembra 1998, članice in prijatelje na tradicionalno martinovanje, ki bo v gostilni pri Skocjanski jami v Matavunu pri Divači. Planinci se zberemo za pohod v Bazovici ob 12. uri, ostali, za kosilo, ob 16.30 v gostilni. Za pojasnila tel. na št. 040-208373 (Luciano), 040-226283 (Viktor) in 040-200782 (Franco). Zaradi rezervacije se vpisovanje zaključuje 2. novembra.

ZIMOVANJE V KRAJSKI GORI od 26. decembra 1998 do 2. januarja 1999 za otroke od 6. do 18. leta prireja Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel Trst v domu Centra za solske in obsolske dejavnosti. Vpisovanje in informacije vsak dan od 9.00 do 18.30 v Ul. Ginnastica 72, tel. št. 040-573141 ali 040-573142.

MOSP prireja PLESNI TECAJ za začetnike in nadaljevalni plesni tečaj. Na desetih srečanjih, ki bi se radi v letosnji sezoni ukvarjali z dramatikom na sestanek, ki bo v soboto, 31. oktobra ob 18.30 v prostorih KD Rdeca zvezda v Salezu. Pridite, ne bo vam žal.

OSNOVNA SOLA M.G. STEPANCIC PRI SV. ANI organizira v okviru Ljudske univerze tečaj slovenskega jezika, ki se bo potekal ob ponedeljkih v večernih urah. Za informacije: didaktično ravnanje Sv. Jakob, tel. št. 040-773411 ali učiteljica Ljuba Leghissa, tel. št. 040-946385.

KRUT nudi članom individualne in/ali skupinske vaje proti bolečinam v vratu in hrbtenici. Informacije na sedežu krožka, Tel. št. 040-360072.

KRUT-ova ambulanta deluje za članice od ponedeljka do petka po dogovoru. Informacije na tel. št. 040-360072.

LED - LABORATORIJ DEZELNEGA DISTRIKT

Project
RACUNALNIKI
Project C200-32/2.1
15" ekran in Win98
od 1.599.000 lir
INTERNET
od 432.000 lir/leto
MODEMI
zunanj od 149.000 lir
Repentaborska, 28 - Općine
tel.: 040 21 44 72
e-mail: PEproject@spin.it

BUCIJSKEGA GOSPODARSTVA organizira tečaje za podiplomsko izpopolnjevanje. Za dodatne informacije stavam na voljo tel. št. 040-633170 in oseba za stike Lara Lupinc, od ponedeljka do petka, od 9. do 18. ure.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA obvešča, da je ponovno odprta z običajnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA - 4. steg iz Trsta vabi v svoje vrste nove članice. Za otroke od 7. do 10. leta, volčice in vevečice, so tedenska srečanja v Marijinem domu pri sv. Ivanu (ul. Brandesia 27) vsako soboto z začetkom ob 15. uri. Za nekoliko starejše (od 11. do 16. leta) se srečanja vsrsto isti dan in v istem kraju z začetkom ob 15.30. Podrobnejše informacije dobite v večernih urah pri Katji Volpi (tel. 040-943925) in Pavlu Biancuzziu (tel. 040-572934).

GLASBENA MATICA TRST vpisuje abonmaje za koncertno sezono 98/99 vsak dan razen sobote, od 10. do 14. ure, v Ul. Manna 29, tel. 040-418605.

PLESNA SKUPINA SHOW CHANCE zacenja z vajami. Vabljeni mladi, ki bi se radi približali show in jazz plesu. Treninje bodo ob sredah, ob 20. uri v telovadnici CEO v Naselju Sv. Maura v Sesljanu in ob petkih, ob 20. uri v dvorani KD Skamperle, na Stadjonu 1. Maj. Podrobnejše informacije Daša, tel. št. 040-362732, ob uri kosila in Marjanka tel. 040-579087 do 15. ure.

TI JE VSEC NARAVA, pustolovščina in zabava? To je tvoj svet, pridi k skavtom v 1. steg. Sestanki so v Nabrezini (zupnijske) in v Križu (osnovna sola), ob sobotah ob 15. uri. Razdeljeni smo po starostnih skupinah: 7 - 11 let, 11 - 16 let in 16 - 21 let. ...Ne misli, da si prestar, da o tebi nam ni mar! Pridi, ne bo ti žal! Za informacije pokliči na tel. št. 040-220155 (Sara) ali 040-220518 (Elena).

PLESNA SKUPINA VIGRED obvešča, da bodo vaje v novi sezoni ob četrkih v društvenih prostorih v Sempolaju od 16.30 do 17.45.

KD SLAVKO SKAMPERLE obvešča, da se je pricel tečaj v standardnih plesih (valček, fox-trot, tango, rumba) pod vodstvom koreografa Urosa Andica. Vse ljubitelje plesa vabimo, da se nam pridružijo ob ponedeljkih ob 20. uri na Stadjonu 1. Maj. Informacije na tel. št. 040-773752 od 13.30 do 15. ure, ali na tel. 040-213153 pd 20.30 dalje. **TECAJI: ANGLESCINE**

NA (30 ur) tečaj za začetnike in tečaj konverzacije; **ITALIJANSCINA** (20 ur) za visokosolce - sestava spisov, literarne vaje, obnavljanje; **SLOVENSČINA** (25 ur) za tujce in za utrjevanje materinske. **SKLAD MITJA CUK** - vpisnina in potrebne informacije na tel. št. 040-212289 d 9. d 15. ure.

TEZE: SKLAD MITJA CUK nudi lektoriranje tez v slovenskem, italijanskem, angleškem in nemškem jeziku. Za interese tel. št. 040-212289 vsaj 15 dni pred oddajo teze.

UNIVERZITETNI IZPITI: priprava, ponavljanje, utrjevanje, učne tehnike. Pomoč pri SKLADU MITJA CUK. Informacije od 9. do 15. ure na tel. št. 040-212289.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je na sedežu Sklada na razpolago logopedinja. Tel. št. 040-212289.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da vsak dan potekajo popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov, na vseh solskih stopnjah. Tel. št. 040-212289.

VZGOJNO-ZAPOSLITVENO SREDISCE MITJA CUK zbira majhne lesene predmete (omarice, police, prčke, stole ipd.) in blago. Informacije na tel. št. 040-212289.

PRIREDITVE

SKD TABOR OPCINE - Prosvetni dom - Gledališki dnevi treh dežel. Danes, 25. oktobra 1998 ob 18. uri gostuje KD Brce iz Gabrovce pri Komnu z veseljem večerom: **STMCKI V MINESTRI**. Režija Sergej Verč. Vabljeni!

SOMPD VESELA POMLAD prireja ob 20-letnici pevskega delovanja krstni celovečerni koncert mešanega pevskega zbora **RESONET**. Zborovodja Aleksandra Pertot, orgle Martin Vremec, spremna beseda Lučka Počkaj. Zupnijska cerkev sv. Jerneja na Opčinah, v četrtek, 29. oktobra 1998 ob 20.30.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

CEVLJI TORBICE
MORIS
PROMOCIJSKA PRODAJA
Nabrezina center

COS PINKO TOMAZIC v Trebčah (Trebče 33, tel. št. 040-214300) nujno potrebuje omaro za solsko knjižnico. Vnaprej se toplo zahvaljujemo darovalcu.

PRODM Golf 1600, 5 vrat, sive metalizirane barve, december '90, v odličnem stanju, za 5.000.000 lir. Možnost placila v obrokih. Tel. ob urah kosila na št. 040-211029.

ISCEN DELO kot hisna pomočnica ali za varstvo starejše osebe, tudi 24 ur dnevno. Klicati od 13. do 16. ure na tel. št. 040-52018.

PODARIMO mlade psicke. Tel. na št. 040-200543.

URADNICO, diplomirano, po možnosti s prevoznim sredstvom išče podjetje. Pisne ponudbe poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro **PODJETJE**.

KAKTUSI - celotno zbirko ugodno prodam. Tel. na št. 0335-6567009 po 19. uri.

VOLKSWAGEN GOLF GTI, 16 V, julij '94, 55.000 prevoženih km, črne metal. barve, garaziran, nove gume, alarmna naprava, v odličnem stanju prodam. Tel. na št. 0335-6567009 po 19. uri.

DNE 17. OKTOBRA smo med Gabrovcem in Saležem nasli tri izgubljene pse velike rasti. Interesenti se lahko javijo v občinskem pesjaku v Ul. Orsera v Trstu.

ISCEN DELO za nego starejše osebe, 24 ur na 24 s 15-dnevno menjavo. Imam že iskusi. Tel. na št. 00386-67-31229 od 18. do 20. ure.

PRODAM PASSAT VARIANT letnik '92 18 CL. Cena zanimiva. Tel. 040-201164.

INTENZIVNI TECAJ ANGLESCINE s super learning metodo jezikovne psihodramaturgije (24 ur) s trenerko materinega jezika v Trstu, se nekaj prostih mest. Za morebitne informacije kličite na tel. št. 0335-6940396.

NASLI SMO naočnike za vid na 3. Kraskem Oktoberfestu v Praprotnu. Tel. št. 040-200966.

PURIC MILKO, Repen st. 15, je odprl osmico.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih. Vabljeni!

KMECKI TURIZEM Skerlj Salez 44 je zopet odprl ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. št. 040-229253.

PRI BIBC v Križu je zopet odprto ob četrkih, petkih in sobotah. Tel. 040-220722.

OSMICO je odprl Mi-ro Zigon - Zgonik 36.

OSMICO so odprli pri Coljevih v Samatorci st. 20.

OSMICO ima Stubelj v Sempolaju.

ZAHVALA
Ob izgubi naše drage

Romane Crevatin vd. Bloccari

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in jo spremili na zdanji poti.

SVOJCI
Trst, 25. oktobra 1998

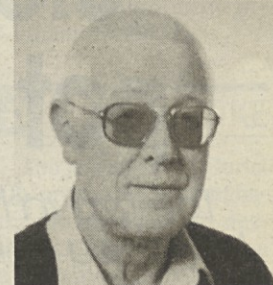
ZAHVALA
Svojci
Sonje Španger

se zahvaljujejo vsem, ki so sočustvovali z njimi.

Trst, 25. oktobra 1998

†
Za vedno nas je zapustil sin, moz, oče in ded

Danilo Scabar

Zalostno vest sporočajo mati Marija, žena Iskrena, sin Mitja, hčeri Nataša in Anamarija z družinama

Pogreb bo v torek, 27. t. m. ob 12.20 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v cerkev na Proseku.

Prosek, 25. oktobra 1998

Globoko sočustvujemo s kolegico Natašo ob izgubi draga očeta in izrazamo njej in vsemu sorodstvu iskreno sožalje

vsi iz Didaktičnega ravnateljstva v Dolini

†
Tiho in nenadoma nas je zapustila

Marija Pahor vd. Drozina

Zalostno vest sporočajo hči Adriana z Gustom, vnukinja Giuliana z Igorjem in Iljo

Pogreb bo jutri, 26. t. m. ob 12.20 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v kapelo pokopališča pri Sv. Ani.

Trst, Tržic, 25. oktobra 1998

Ob boleci izgubi drage mame Marije izraža občuteno sožalje Adrianini in ostalim

prijatelji Sv. Vincencija in Barkovelj

23.10.1988 23.10.1998

Stanko Purger

Deset let je minilo odkar si nas zapustil a spomin nate je se vedno živ. Z ljubeznijo se te spominjajo

žena Justina, sestre z družinama, svakinja in ostalo sorodstvo

Mackolje, 25. oktobra 1998

20.10.1990 20.10.1998

Ze osem let je minilo odkar nas je zapustil

Danilo Kocijancić

Spominjajo se ga Danica, Miran in Aljek ter Boris, Silvana in Karin

Prebeneg, Mackolje, 25. oktobra 1998

ALI SO TVOJI SOSEDE ZELO GLASNI?

SI ZNAŠ ZAGOTOVITI MIREN POČITEK?

Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV LAHKO IZOLIRAŠ STENE IN SE ZAVARUJEŠ PRED HRUPOM IZ SOSEDNIJH STANOVANJ

PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVČNE KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN - KLOBUCEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabiš.

TELEFONIRAJ TAKOJ! SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME

Poleg tega imamo na zalogi velik izbor

ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ - VAZ - PECI - KAMINOV - VRTNE OPREME

Marsich Prefabbricati

TRST - na Rocolo Drž. cesta 202 - III. km
Tel. 040 910806
Urnik: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00:
OB SOBOTAH ZAPRTO e-mail: angmarsi tin.it

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

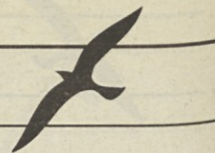
OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE

in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika, v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

FILM VIDEO MONITOR / ZANIMIVE NOVOSTI S 13. IZVEDBE FESTIVALA

GLASBA / CENTER EMIL KOMEL

Slovenski film si utira pot v italijanski prostor

Tomizzova Mladoporočenca kmalu na ekranu - Zanimanje kritikov za animirane filme in film o italijanski okupaciji Slovenije

Sinoci se je sklenila 13. izvedba Film Video Monitor-ja, ki je v Kulturnem domu ponudila kar precej dogajanja, srečanj in predvajanj, pa tudi zanimivih vesti. Eno od teh je posređoval toskanski filmski kritik in univerzitetni profesor Sergio Micheli, ki je najvil skorajšno izvedbo filma po Tomizzovem romanu »Gli sposi di via Rossetti« (Mladoporočenca iz ulice Rossetti). Delo naj bi nastalo v sodelovanju slovenskih, italijanskih in madžarskih producentov. Scenarij je napisal sam Micheli, režija pa bo poverjena Giuseppeju Ferrari, avtorju, ki se je že izkazal s filmom »Il caso Moro«.

Napoved filma je pravzaprav sad posrednega učinka, ki ga imajo vsakoletne izvedbe goriskega filmskega festivala. Zamisel za film se je namreč porodila tudi iz pogovorov, ki jih je scenarist v minulih letih imel z Darkom Bratino in drugimi filmskimi delavci v tem okviru.

Uspeh predstavlja tudi dejstvo, da je za italijanske filmske kritike bil zanimiv slovenski animirani film, ki je bil predstavljen na festivalu. Zaradi tega nameravajo tovrstno produkcijo v prihodnjih letih predstaviti tako v Rimu kot v Milanu.

tihi predstaviti tako v Rimu kot v Milanu.

V programu Film video monitorja je bil zelo zanimiv petkov večer, ko smo lahko gledali lep film Nadje Veluscek o Brdih v produkciji Kinoateljeja in deželnega sedeža Rai. Sledil je film Brezno, mračna in napeta zgodba, kjer se elementi grozljivke prepletajo z učinkovito sarkastičnim prikazom boleznega doživljanja religije na slovenskem podeželju. V nočnih urah pa je FVM ponudil predpremiero filma Zelimira Žilnika Kam plove ta ladja, ki ga bodo v Sloveniji vrtili sele marca. Glavni junak groteskne zgodbe s postkomunističnega Balkana in okolice je že priletni Giuseppe Pastorcich iz Skočjana ob Soci, nar-turščik, ki je na stara leta naključno postal protagonist filma, v katerem v bistvu igra samega sebe, saj je zanimiv mozakar v življenju skoraj tak kot na platnu.

Opozoriti gre tudi na zanimanje italijanskih gostov za film Maša za moje ustreljene, ki ga je Filip Robar Dorin posnel po knjigi italijanskega vojaškega kaplana o zločinih okupacijske vojske v Sloveniji. (m.c.)

13. FVM za šole

Včeraj je 13. FVM ponudil slovenskim solam na Goriskem možnost srečanja s slovenskim filmom. Zjutraj so si v Kulturnem domu učenci četrtih in petih razredov osnovnih sol ter dijaki srednje sole Ivana Trinka ogledali mladinska filma Mostovi mojega dedka (slo je za premiersko predstavitev) in Moj prijatelj Arnold.

Dijaki pedagoškega liceja S. Gregorcica in trgovske sole I. Cankarja pa so v okviru poklicnega usmerjanja imeli v gosteh Igorja Smida, režiserja filma Brezno in docenta televizijske režije, ter Bostjana Mašero (avtorja kratkega filma, ki so ga sinoci predstavili v selekciji AGRFT), ki sta predstavila možnosti studija na ljubljanski akademiji.

Mladinski orkester Alpe-Adria prvi gost Glasbenih srečanj

V glasbenem centru E. Komela so se v četrtek z nastopom Mladinskega orkestra Alpe-Adria ter solistov začela letošnja Glasbena srečanja. Večer je bil v znamenju glasbe 18. stoletja v Benetkah. V prvem delu so glasbeniki izvajali skladbe Vivaldija,

Galuppija in Marcella, drugi del pa je bil posvečen Pietru Metastasiu, znanemu avtorju besedil oper in oratorijev. Izvajalce je na srečanju, ki je bilo posvečeno spominu pred kratkim umrle Vande Rojic Marcosig je vodil Luigino Pistore. (foto Bumbaca)

NOVICE

Razstava del Viktorja Selve

V župnijskem domu v Standrežu je se danes in jutri odprta fotografska razstava Viktorja Selve, ki se s fotografsko umetnostjo uspešno ukvarja že trideset let. Razstava v župnijskem domu sodi v niz pobud PD Standrež, pod skupnim naslovom Spoznavajmo domače ustvarjalce. Danes je ogled med 9. in 12. ter med 17. in 19. uro, jutri pa od 20. do 22. ure.

Komemoracije ob Dnevu mrtvih

Obcinska uprava v Sovodnjah obvesca, da bodo spominske slovesnosti s polaganjem vencev ob Dnevu mrtvih v nedeljo, 1. novembra, po sledečem razporedu: Vrh 9.40, Gabrje 10.00, Rupa 10.20, Pec 10.40, Sovodnje 11.00 (osrednja komemoracija).

Razstava o ekološki vzgoji

Goriska občina se je preko načrta Ptolemej 98 (Tolomeo 98) vključila v pobude ob vsedravnem Tednu ekološke vzgoje, ki se bo začel jutri. Med dijaki sol na Goriskem je bil razpisan natečaj za izdelke in načrte. Danes bodo v javnem večnamenskem centru v ulici Baiamonti odprli razstavo na tematiko ekologije. Na razstavi bodo predstavili tudi botanični park, ki ga profesorji in dijaki urejajo ob slovenskem solskem centru v Ul. Puccini.

Priprli prodajalca mamila

V Trzicu so priprli 33-letnega A.E., ki je osumljen, da je pred desetimi dnevi odstopil dozo mamila G.M., ki so ga zdravniki komaj resili pred smrtjo. Neznanci so G.M. 16. t.m. sredi dopoldneva odložili pred ambulanto za hitro pomoč bolnišnice v Trzicu, kjer so mladenicu resili življenje.

Vozi je ilegalce

Kljub strogim sankcijam se veliko oseb služi na račun pribežnikov. Obmejna policija je v petek zvečer priprla slovenskega državljana G. M. iz Dornberka, ki se je v Italijo pripeljal skozi mejni prehod Vrtojba - Standrež. Z zastavo je zapeljal proti mestu in kmalu zatem so ga policisti prestregli v severnem delu. V avtomobilu je prevažal pet ilegalnih priseljencev, moža in ženo in tri otroke, ki so malo pred tem ilegalno prisli v Italijo. G. M. -ja so seveda priprli, avtomobil zasegli, priseljence pa izročili slovenskim policistom.

ŠTANDREŽ / V ORGANIZACIJI KD O. ŽUPANČIČ

Predstavitev Govorice telesa

Srečanje o zanimivi tematiki je vodil profesor Aldo Rupel

Zanimiv, poučen pa tudi zabaven večer so prejšnji četrtek pripravili v kulturnem društvu Oton Župancič v Standrežu, kjer je prof. Aldo Rupel pojasnjeval govorico telesa. Udeleženci so ob besedah predavatelja spoznavali, kako telo nenehno komunicira in to na različne načine, obenem pa so se prijetno zabavali. Profesor Rupel je najprej predstavil Freudova spoznanja, ki jih je prevzel in razvil njegov učenec Reich. Gre za novosti, ki jih kot take sprejema zahodna civilizacija, medtem ko je govorica telesa že tisočletja znan pojem civilizacij na Daljnem

Vzhodu. Ni res, da je samo glava center komuniciranja in da so drugi deli telesa v tej funkciji. Spremenil se je naš način misljenja, izgubili smo smisel za zaznavanje sporočil, ki jih daje naše telo.

V drugem delu večera je predavatelj namenil predstavitvi raznih oblik komuniciranja v različnih okoljih, od gledališča, do kinodvorane, javnega lokala, zadržanja v uradu ali pogovoru z drugo osebo. Predavanje je bilo že po vsebini zanimivo, dodatno pa, ker je profesor Rupel govoril neposredno iz lastnih izkušenj.

Skupščini komunistov in Gibanja za Oljko

Predsinoci je Stranka italijanskih in slovenskih komunistov za Gorisko imela pokrajinsko skupščino v Ljudskem domu v Gradišcu. Uvodno poročilo je imel Lucio Fella, ki je predstavil politični sporazum med somisljeniki Armanda Cossutte in drugimi vladnimi silami in vzroke nesoglasja z maksimalističnimi stalisci SKP. Skupščine so se med drugimi udeležili Italo Medeot in Franca Cocco, bivša člana pokrajinskega političnega komiteja SKP, in slovenski pokrajinski svetovalec Damjan Primožič. Ustanovili so promocijski odbor za včlanjevanje v novo komunistično stranko.

O novih političnih razmerah razmislijo tudi v Oljki. Gibanje za Oljko bo imelo pokrajinsko skupščino jutri ob 20. uri v občinski knjižnici v Koprivnem. Uvodni poročili bosta imela pokrajinski in deželni koordinator Franco Miccoli in Fausto Minisini. Razpravljali bodo o vlogi gibanja, njegovem političnem načrtu in odnosih do strank koalicijske.

ŠTANDREŽ / PO SARI HOBAN

Flavio Primožič predsednik društva »Oton Župancič«

Kulturno društvo Oton Župancič v Standrežu ima novega predsednika. Zaupanje članov odbora je prejel Flavio Primožič, odbornik in član mesnega pevskega zbora Oton Župancič. Dosedanja predsednica Sara Hoban Komel je vodila društvo celih deset let. Bila je na celu odbora mladih in z mladostnim zagonom delala za urešničitev načrtov in dosego ciljev, ki so osnova delovanja slehernega kulturnega društva.

Leta 1995 je v uvodu k publikaciji 50 let kulturne prisotnosti v Stan-

drežu, med drugim tako napisala: »Kako sem vesela, ko vidim moje odbornike in prijatelje delati za naše skupne ideale: slovenstvo, ohranjanje tradicij, izboljšanje odnosov med nami in drugimi društvami, volja, da naredimo čimveč za našo vas.«

Za vse kar je Sara v tem smislu naredila, so ji odborniki in člani društva hvaležni.

Zelja vseh je, da bi pri delu z najmlajšimi imela, poleg uspeha, tudi veliko osebnega zadosčenja in tudi na tem področju pripomogla k rasti društvene delovanja.

RAZSTAVA / LEGAMBIENTE

Fotografska predstavitev Neptunovega vodnjaka

Pred skoraj 250 leti so na Travniku odkrili Neptunov vodnjak. Načrt za vodnjak, ki je dobrih sto let oskrboval Goricane z vodo, je izdelal arhitekt Nicolò Pascassi, zgradil pa ga je Marco Chieregin. Z ob-časa je objekt močno načel, kljub temu, da so pred skoraj tremi desetletji opravili restavracijski poseg. Onesnaženost ozračja - vodnjak je nam-

reč v strogem centru mesta - je glavni razlog za razpadanje kraskega kamna iz katerega so izklesane figure in korito. Sicer so se neprimerne kakovosti uporabljene gradiva zavedli že nekaj desetletij po otvoritvi (1756) vodnjaka, ko so zapisali, da je grajen iz tako mehkega kamna, da ga s kljunom lahko odnašajo vrabci.

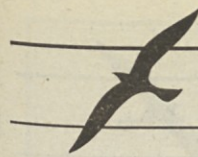
Vodnjak je v prejšnjem stoletju izgubil svojo prvenstveno funkcijo, oskrbovanja z vodo in ostal samo zanimiv in lep arhitekturni spomenik, ki ga je treba nujno restavrirati. Za tak poseg se ob-čstajajo načrti in je bilo tudi marsikaj že narejeno. Novo pobudo s ciljem, da se pospeši postopek, je sprožilo združenje Legaambiente, ki je pripravilo fotografsko razstavo o degradaciji Neptunovega vodnjaka. Odprli jo bodo jutri, ob 16. uri v vezi županstva. Fotografije (serijo dvajsetih fotografij) e posnel Santino Cartolano, član goriskega fotografskega krožka CIFI. Na ogled bo do 16. novembra, zatem pa jo bodo prenesli v razstavnih prostor Coop Nordost v ulici Lungo Isonzo Argentina.

30 LETNI ČAR PREPROG

Podjetje Otto Krainer želi praznovati z razstavo dragocenih starinskih in modernih preprog tridesetletno prisotnost v trgovini z orientalnimi preprogami. Vabimo vas, da se nam pridružite ob tem praznovanju.

KRAINER OD LETA 1900 V GORICI

Ulica De Gasperi, 39

KNJIŽNICA D. FEIGLA

Otroška urica ob pravljici o pujsku Tomu

Do marca bo pet srečanj

Jutri ob 17. uri se začne sezona Otroških uric v Feiglovi knjižnici. V mladinski sobi se bodo tudi letos zbrali otroci, ki bodo sledili Barbari Rustji in njenemu očarljivemu pripovedovanju pravljice. Na živobarvnem tisknem programu lahko preberemo, da bo v tem sol-skem letu do marca pet srečanj: stiri pravljčne urice in eno »prese-necenje« (vsi pravijo, da bo to lutkovna predsta-va).

Jutri bodo na prvem srečanju otroci pblize spoznali domače zivali in kmetijo, kjer prebiva pui-sek Tom, ki ni zadovoljen s svojim izgledom. Otroci ga bodo skušali potolaziti s petjem znane pesmice »Tam na gricku je kme-tija, ija-ija-o«. Ta je napi-sana na hrbtu vabila, ki ga je vsak otrok prejel v soli ali v vrtcu. Poleg pesmice imajo otroci se nalogo, to je prnesti s seboj okrogel krompir, ki ga bodo s po-mocjo knjižničarke spre-menili v lepega praščka. V knjižnici priporočajo, da se starsi posedejo med otroke, da skupaj z njimi podozivljajo pravljico, ali

pa jih pustijo same. Med enournim trajanjem pravljice imajo priloznost, da preberejo časopise v citalnici ali pa si izposo-dijo knjige. Prav v tem ca-su nudi knjižnica veliko knjižnih novosti.

Luisa Gergolet

KULTURNI DOM / SREČANJE Z AVTORJEM

Pesnik Tone Pavček z dvema zbirkama

Ob praznovanju 70-letnice bo predstavil izbor otroške poezije in novo zbirko za odrasle

Kulturni dom iz Gorice in Zveza slovenskih kulturnih društev pripravljata v četrtek, 29. oktobra, posebno literarno srečanje s pesnikom Tonetom Pavčkom.

Tone Pavček praznuje letos 70-letnico in ob tej priloznosti je zalozba Mladinska knjiga iz Ljubljane izdala posebno antologijo otroških pesmi »Deček gre za soncem« in njegovo novo pesniško zbirko za odrasle »Upočasnitev«.

Antologija »Deček gre za soncem« vsebuje izbor pesmi iz celotnega opusa pesnika, ki ga imajo zaradi njegove igrivosti in izredne ritmičnosti mladi najraje. Pesmi je izbral

Igor Saksida, ilustriral Ksija Gatnik, uredil pa Andrej Ilc.

Pesniška zbirka »Upočasnitev« je novo poglavje v Pavčkov poeziji in predstavlja prehod od zbirke »Temna zarja« v pojemajočo črno svetlobo večera, v čas zbrano-sti in hvaleznosti. Knjiga je izšla v zbirki Nova slovenska knjiga, uredil jo je Aleksander Zorn.

Ob četrtkovem pesnikovem obisku prireja Kulturni dom in ZSKD kar več srečanj s Tonetom Pavčkom. Najprej se bo namrec pesnik srečal z malčki slovenskih osnovnih sol v prostorih osnovne sole Otona Zupancica v ulici Brolo v Gorici (ob

9.30), nato pa se bo ob 12. uri v osrednji dvorani Kulturnega doma srečal z dijaki nizje srednje sole Ivana Trinka iz Gorice in Doberdoba. V večernih urah (ob 18. uri) bo v mali dvorani Kulturnega doma srečanje za vso gorisko javnost, ki ga prireajo v okviru tradicionalnih srečanj z avtorji. Na pogovoru s Tonetom Pavčkom bo sodeloval tudi Ciril Zlobec.

Pavčkov obisk bo uvedel v letošnjo sezono literarnih večerov Kulturnega doma, istocasno pa to tudi primerna priloznost za poklon goriskih Slovencev priljubljenemu pesniku ob njegovi 70-letnici. (ik)

PRIREDITVE

SKD KREMENJAK in KS SELA NA KRASU prireja danes 3. Pohod brez meja od Sel do Jamelj. Odhod ob 10. uri iz Sel, ob 13. slovesnost na Kr'zadi v Jamljah, ob 14. tekmovanje v starih igrah.

KSD KRAS DOLPOLJANE vabi na petek, 30. t.m., ob 20.30 na predavanje o gobah. Govoril bo mikolog Milko Cebulec. Večer s predvajanjem dia-pozitivov bo v nekdanji osnovni soli na Palkiscu.

KD SOVODNJE in DRUSTVO KRVODAJALCEV bosta 15. novembra priredili razstavo ročnih del, risb, vezenin in nasploh drobnih domačih izdelkov. Krajani, ki bi radi pokazali kaj znajo narediti, ali ki vedo za soseda, ki ima spretno roke ali smisel za ustvarjanje, naj se oglašijo Zlatki tel. 0481/882032 ali Marinki tel. 0481/882043.

KS SABOTIN prireja danes v sodelovanju z rajonskim svetom ter Goriskim centrom za arheološke in zgodovinske raziskave ter zupnijo, 9. pohod na Sabotin. Start bo ob 8.30. Po povratku družabnost na sedežu društva.

KNJIŽNICA D. FEIGLA vabi na 1. otroško urico jutri, 26. oktobra, ob 17. uri. Barbara Rustja po pripovedovala pravljico Tomov repek.

KRUT priredi v Gorici ciklus predavanj in vaj proti bolecinam v hrbtenici in osteoporozi. Začetek v četrtek, 12. novembra. Informacije in vpisovanje pri Anamariji, tel. 531644.

KD DANICA vabi v petek, 13. novembra, na martinovanje v gostilni pri Drejcetu v Doberdolu. Glasba in zabava sta zagotovljeni. Informacije in vpisovanje pri Dolores (tel. 882222) in Kristini (tel. 882195) do 5. novembra.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV prireja tradicionalno Martinovo večerjo z divjanco 15. novembra v restavraciji Al fogolar v Gaglianu pri Cedadu. Prijave do 28. oktobra na sedežu in pri poverjenikih.

SPDG prireja 15. novembra tradicionalno martinovanje v Kobaridu. Dopoldne ogled zgodovinskih in naravnih znamenitosti. Ob zadostnem številu prijav bo avtobusni prevoz. Prijave na sedežu društva.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne naslednje bencinske crpalke
GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta
ESSO - Ul. Brass
IP - Ul. Lungo Isonzo
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISCE
IP - Trg Unità
TRZIC
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito

AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
SLOVRENC
AGIP - drz. cesta 56
TURJAK
IP - državna cesta
KRMIN
API - Drevored Ven. Giulia

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL - SEKCIJA DOBERDOB prireja 7. novembra izlet v Caorle. Informacije pri Mili, tel. 78398.

ČESTITKE

Draga Tatjana in Boris! Ob praznovanju Abrahama vama cetitata in nazdravljata Sergio in Stana z družino. Cestitkam se pridružuje tudi Marjan z družino.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Helke Devetak darujejo letniki 1933 175 tisoč lir za pobudo »Via di Natale« Avianu.

V spomin na Helko, darujejo moz Renato, Us-tili in Nerina z družina-ma, 100 tisoč lir za Kraske krte.

V spomin na Helko darujejo Malka Devetak in sinovi 150 tisoč lir za Kraske krte in 150 tisoč lir za SD Soca.

Namesto cvetja na grob Davorina Mosettija daruje Rudi Budal 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Standreza.

Namesto cvetja na grob Antonije Pahor vd. Vizintin darujejo nečakinje Danica, Poldi, Ana, Marica in Alma 50 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v Dolu.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 17. do 23. oktobra 1998.

RODILI SO SE: Giulia Zupancic, Anna Postorino, Ludovico Vidoni, Giovanna Gerbino, Chiara Kobal, Debora Forte.

UMRLI SO: 82-letna Carlotta Poli, 87-letna Lidia Macuzzi, 76-letni Enzo Girardello, 70-letni Silvano Marassi, 76-letni Guerrino Zuch, 80-letni Guido Bregant, 92-letna Gisella Simcic, 75-letni Derno Calligaris, 71-letni Martino Mosetti, 94-letna Agnese Zupan, 73-letni Silvio Bertola, 94-letni Alfredo Caneva, 101-letni Domenico Coceani, 86-letna Gabriella Pelicon, 87-letna Lidia Macuzzi, 69-letna Rosina Poiani.

OKLICI: upravitelj Giancarlo Villani in brezposelna Natalia Tcherkassova, delavec Giorgio Zorzenon in brezposelna Jana Sestakova.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Trav-nik 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO', Ul. I Mag-gio 94, tel. 790338.

POGREBI

Jutri v Gorici: 8.30 Bogomil Debeni iz mrliske veze glavnega pokopali-sca v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče; ob 10.30, Ippolita Tofful iz splošne bolnišnice v Coronu.

Jutri v Trzicu: ob 9.40, Ottaviano Bertogna iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

STANDREŽ / POKOPALI SO GA V TOREK

Slovo od Davorina Mosettija

Veliko prijateljev in znancev se je v torek zbralo ob zalujocih svojcih pokojnega Davorina Mosettija. Med kratkotrajnim bivanjem v goriski bolnišnici je bila vsaka zdravniška nega zaman. Da je Davorin zelel biti pokopan na standreskem pokopališču je dokaz, da je tu navezal mnoga in trajna prijateljstva.

Pokojnik se je rodil v Orehovljah pri Mirnu, kjer je mati, vdova, poleg svojih 6 otrok zredila se dve siroti. Z bratom Jelkom sta se kot vajenca učila krojstva v znani trgovini Mauri v Gorici.

Dogodki druge svetovne vojne so tudi 17-letnega Davorina pritegnili v odpor-niško gibanje in novembra leta 1944 so ga zajeli. Moral je v Nemčijo v taborišče Flossenbürg. Bil je eden tistih srečnih (73 tisoč zrtev), ki so se vrnili domov. Po vojni sta se z bratom preselila v Stan-drež, kjer sta odprla krojaško delavnico in točilnico. Po odhodu brata v Ameriko, si je Davorin leta 1954 ustvaril družino z

Ildo Luisa iz Corone. Tudi ko se je leta 1960 preselil v novo naselje ob Kraski ulici, je se vedno sival in to celih 30 let. Vec let je upravljal trgovino jestvin v isti ulici in to do upokojitve. Trgovino, ki ima danes svojstven pecat izvirnosti blaga, upravlja sinova Marco in Luca. Po hudi operaciji na srcu smo Davorina srečevali na dnevnih pohodih, pri nego-vanju in urejanju cvetlične gredice pred trgovino. Hodil je s prijatelji po celem Trnovskem gozdu in se dlje, z njimi smučal in letos junija se mu je izpolnila želja, da je z njimi užival na vednev-nem jadrnanju po Jadranu. Ljubil je nara-vo in bil član SPD. Pogosto, skoraj dnev-no je obiskal se ostale domače v Orehovljah in Vrtojbi.

V zadnji pozdrav mu je zazvenela pe-sem članov moskega zbora »Provox« iz Nove Gorice. Pogresala ga bo družina, pogresali ga bodo številni standreski prijatelji.

Zveza slovenskih kulturnih društev
pod pokroviteljstvom
Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Kulturni dom
GORICA

Koncert partizanskih pesmi

MOJA PESEM
NI LE MOJA PESEM,
TO JE KRIK VSEH NAS!

(Karel Destovnik - Kajuh)

Kulturni dom Gorica
petek, 30. oktobra 1998, ob 20.30

V četrtek, 29. oktobra 1998, ob 18. uri
bo v Kulturnem domu v Gorici
(Ul. I. Brass 20)

srečanje s pesnikom

TONETOM PAVČKOM

ob njegovi 70-letnici

Pesnika bo predstavil CIRIL ZLOBEC
Vabljeni!

obv. občini
v strogem centru **GORICE**
ul. Crispi 13 (pod oboki)
trgovina

AL RIBASSO

TKANINE, SVILE, PREVLEKE, TENDE, PREPROGE,
VOLNE, POSTELJNO PERILO, HISO PERILO, PIZAME,
NOGAVICE, HLAČNE NOGAVICE, SPALNE SRAJCE,
KOPALNI PLAŠČI, MOSKA IN ZENSKA OBLACILA
prireja

od četrka, 22. 10.

VELIKO
promocijsko
PRODAJO
s
POPUSTI
od 30 do 80%

Sezonske novosti
moških
oblačil
mauro lanise
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 537561

ZASTOPSTVO
SERVIS
HONDA REZERVNI DELI
Bm BRAIDOTTI
SPIDI Moto
FM
DAINESE
alpinestars
GIVI
NOIAN
SIDI
nonfrance
Gorica, ul. Crispi 5, Tel. 0481/533580
Servis: Moš (GO), drz. cesta Gorica - Videm

NOVICE

Protest zaradi odstranitve dvojezične table v Pazinu

TRST - Predsednik deželnega parlamenta FJK Antonio Martini je protestiral zaradi odstranitve table v italijanskem jeziku na sedežu istrskega deželnega sveta v Pazinu, ki jo je odredila hrvatska vlada. Martini je prepričan, da je ukrep naperjen proti tamkajšnji italijanski skupnosti. V času ko se mnoge evropske države pripravljajo na polnopravni vstop v EU - meni Martini - se Hrvatska očitno se ni opredelila za takšno usmeritev. Predsednik je glede tega izrazil polno solidarnost italijanski manjšini.

Spominska svečanost Mittelevropskega gibanja

TRST - Gibanje Mittelevropa je včeraj priredilo spominski svečanosti pred spomenikom cesarici Elizabeti in na Montuci v spomin na padle v avstroogrski vojski med prvo svetovno vojno, ki jih je bilo v Trstu več tisoč. Trzasko gibanje Mittelevropa se je pred kratkim ločilo iz sorodnega gibanja v sosednjih pokrajinah in ga vodita predstavnik Svobodnega Severa Tamburlini in Marchesich, ki sta včeraj spregovorila pred spomenikom. Prisotno je bilo tudi predstavništvo tirolskih schützenov. Popoldne so v cerkvi kapucinov na Montuci darovali maso v spomin na predolgo pozabljene padle avstroogrski vojake; sprevoz z baklami in z godbo je nato stopil do plošče, ki jo je trzaska občina postavila pred nekaj leti na gradu Sv. Justa.

Di Bisceglie: Nova vlada pozorna do manjšin

VIDEM - Furlanski poslanec levih demokratov Antonio Di Bisceglie je prepričan, da bo novi predsednik vlade zelo pozorno spremljal dogajanja v Furlaniji-Juljski krajini. Di Bisceglie, ki se v poslanski zbornici ukvarja tudi z zaščito slovenske manjšine, meni, da bo Massimo D'Alema posvetil pozornost problemom narodnih in jezikovnih manjšin, hkrati pa tudi obrambi posebnosti naše Dezele.

To upanje so med razpravo o zaupnici v poslanski zbornici izrazili tudi predstavniki Južnotirolske ljudske stranke (SVP) in Union Valdotaïne, ki so podprli novo vlado. Posebno južno Tirolci so zahtevali konkretna jamstva za zaščito posebne avtonomije bocienske pokrajine.

Vsdržavni posvet turističnih društev

PASSARIANO - V Vili Manin so se zbrali predstavniki turističnih društev (Pro Loco) iz vse države, ki ocenjujejo deželne in državno zakonodajo na področju turizma. Na posvetu je spregovoril tudi deželni odbornik FJK Sergio Dressi, ki je pohvalil delo tisočih prostovoljcev v turističnih ustanovah, izpostavil pa je tudi vlogo deželnih turističnih in letovisarskih ustanov.

Kulturno društvo IVAN TRINKO iz Cedada

Zveza slovenskih kulturnih društev

Zalozništvo trzaskega tiska

vabijo na predstavitev knjige

NUOVA POESIA SLOVENA

(Uredil in prevedel Michele Obit)

Ob navzočnosti avtorjev bosta nastopila gledališka igralka Nikla Panizon in Andrea Zuccolo

Za glasbeno kuliso bo poskrbela skupina AUTODAFE

Vecer poezije in glasbe

bo v sredo, 28. oktobra 1998 ob 20.30 v Cedadu, v gostilni Ai tre re - Stretta S. Valentino 31

TOPLO VABLJENI

TRENTO / SREČANJE PREDSEDNIKOV SKUPŠČIN

Avtonomne dežele in ustavne reforme

Na zasedanju tudi predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine A. Martini

TRENTO - Zakonodajne skupščine avtonomnih dežel in avtonomnih pokrajin Trento in Bocen pozivajo parlament, naj čimprej odobri ustavno reformo, ki bo temeljila na deželnem federalizmu. S tem v zvezi so predsedniki teh skupščin, ki so se zbrali v Trentu, ustanovili koordinacijski odbor, ki si bo prizadeval za doseg tega cilja. Gostitelj srečanja je bil predsednik krajevnega pokrajinskega sveta Marco Giordani, sestanka pa so se udeležili predsednik bocienske pokrajinske skupščine Umberto Montefiori ter predsednik skupščini FJK, Doline Aoste in Tridentinske-Južne Tirolske, Roberto Luovin, Antonio Martini in Oscar Peterlini. Od sotna sta bila predsednika deželnega sveta Sardinije in Sicilije, ki sta vsekakor pristala na sklepni dokument, ki ga je podpisal tudi predsednik tridentinske pokrajine Carlo Andreotti.

Navzoci so ugotovili, da se v zadnjih mesecih vse bolj zaostrujejo politični napadi na avtonomne dežele in na dve avtonomni pokrajini, v Rimu pa so, kot znano, popolnoma zastala prizadevanja

za reforme in za federalizem. Tako Martini kot njegov kolega iz Doline Aoste sta obžalovala dejstvo, da rimska vlada vse bolj pogostoma odklanja zakone posebnih dežel, kar je nedvomno precej slab znak. V Rimu je namreč marsikdo trdno prepričan, da imajo posebne dežele preveliko oblast in da jih je treba zato na neč način »normalizirati«.

Zlasti predstavniki iz Tridentinske in Južne Tirolske so povabili kolege k skupnemu boju za ohranitev ter za zaščito ogroženih avtonomij. Rešitve vsekakor ne bodo prisle same od sebe, zato je padel predlog, da bi prav ogrožene zakonodajne skupščine spodbudile v državi širše soočenje o deželnem federalizmu, na katerem naj bi slo nela nova ustavna ureditev. Glavno besedo ima pri tem imel parlament, pomembno vlogo pa bo morda igrala tudi nova levsredinska vlada, saj je njen predsednik Massimo D'Alema napovedal, da ne bo pasivno spremljal soočenja o reformah in da ga bo nasprotno spodbujal ter usmerjal.

TRST / SINOČI ZAKLJUČEK PETDNEVNEGA ZASEDANJA

Na svetovnem kongresu nove perspektive psihiatrije

Priznanji afriškemu... vulkanizerju in Basaglijevi vdovi

TRST - Sinoci se je s slavnostnim koncertom v gledališču Verdi zaključil prvi svetovni kongres psihiatrije, ki je privabil v Trst več kot tisoč izvedencev z vsega sveta. Obracun skoraj teden dni dolgega zasedanja je pozitiven tako glede na perspektive za nadaljnje delo, do katerega so prisli v številnih delovnih komisijah, kot tudi zaradi priznanja Svetovne organizacije za zdravstvo, ki smatra metodo trzasko psihiatrije kot zgled za ves svet. Odobrili so tudi dokument, ki postavlja v ospredje potrebo po svetovni mreži konkretne solidarnosti z zapostavljenimi skupnostmi in posamezniki.

Na sklepnem zasedanju so podelili dve priznanji, lesen kipec slovitega konka Marca, ki je bil simbol odprtja umobolnice pred 20 leti. Nagrado je prejel Gregoire Ahongbo-

non, po poklicu vulkanizer, ki zbira po Slovenokosceni obali zapuščene in zapostavljene umske bolnike in jih oskrbuje v centru, ki ga je sam uredil. Priznanje so podelili tudi Franci Ongaro za življenjsko delo na področju psihiatrije: vdova pokojnega Franca Basaglie je naglasila, da je prvo načelo sodobne psihiatrije spostovanje človekovih pravic.

Preden so prikazali dokumentarec o zasedanju z arhivskimi vložki razgovorov s prof. Basaglio, ki je kratko zaključno misel potrebo po svetovni mreži konkretne solidarnosti z zapostavljenimi skupnostmi in posamezniki. Na sklepnem zasedanju so podelili dve priznanji, lesen kipec slovitega konka Marca, ki je bil simbol odprtja umobolnice pred 20 leti. Nagrado je prejel Gregoire Ahongbo-

Tokrat je najboljši film o nogometu Andresa Wooda

Cilskemu filmu Historias de futbol režiserja Andresa Wooda je žirija, ki ji je predsedoval Luis Sepulveda, podelila naslov najboljšega filma na letošnjem Festivalu latinskoameriškega filma. Naslov najboljšega režiserja pa si je prislužil Brazilc Paulo Thiago za film Policarpo Quaresima. Žirija je podelila tudi posebno nagrado, in sicer filmu Mi dia de suerte Portoricana Santiaga Pumarole. Obcinstvo je izbralo svoj najboljši film in se odloči-

lo za mehiškega Poer si no te vuelvo a ver Juana Pabla Villaseñora.

Nagrade (nagradili so tudi najboljšo interpretacijo, najboljši scenarij in glasbeno kuliso) so podelili sinoci v gledališču Miela. Po slovesni razglasitvi nagrad so obcinstvu ponudili se premierno predvajanje filma Rumbera italijanskega režiserja Piera Virellija. Nagrajene filme bodo danes ponovno predvajali, in sicer od 16. ure dalje, zmagoviti film bo zadnji na vrsti (ob 22. uri).

SSK / STALIŠČE O VLADI

Pričakovanje novega zagona za zaščitni zakon

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je včeraj objavilo sporočilo v zvezi s sestavo D'Alemove vlade.

Slovenska skupnost z zadovoljstvom ugotavlja, da je predsednik nove italijanske vlade Massimo D'Alema v svojem programskem govoru v poslanski zbornici poudaril tudi obvezo o zaščiti narodnostnih manjšin s posebnim ozirom na ustavne in volilne reforme. Njegova izvajanja je mogoče razumeti tudi kot odgovor na pozive, ki jih je med sestavljanjem vlade v tem smislu prejel iz vrst slovenske manjšine.

Sicer pa ne gre pozabiti, da je že marsikateri ministrski predsednik, zlasti v sedemdesetih letih, ob predstavitvi vlade

v parlamentu celo izrecno omenjal slovensko manjšino, cesar D'Alema ni storil. Žal pa so one programske obveze v glavnem ostale pri besedah. Upati je, da se to ne bo ponovilo s sedanjo vlado. Sodili jo bomo po dejanjih.

Ob tem ne gre pozabiti, da je obračun rezultatov, ki jih je dosegla slovenska manjšina v sedanjih zakonodajni dobi, kljub levi sredini na oblasti, v resnici bolj skromen. Predstavniki naše skupnosti so 8. oktobra 1996 v Trstu izročili predstavniku Prodijske vlade, podtajniku Fassinu, spomenico, v kateri so poleg potrebe po odobritvi pravičnega zaščitnega zakona nasteli se 9 specifičnih problemov, ki so zadevali oziroma se zadevajo posamezne aspekte ali področja življenja naše skupnosti. Od vseh nastetih je bil doslej resnično rešen v prid manjšine en problem, in sicer priznanje dvojezične sole v Spetru v Beneski Sloveniji, kar je nezadostno.

SSK pričakuje, da bo nova vlada čim prej določila, kdo bo v njeni sredi skrbel za manjšine, in da bo njen predstavnik čim prej stopil v stik z zastopniki naše skupnosti, da bi začelo delo ne ostalo nedokonceno. Seveda pa SSK predvsem pričakuje, da bo z novo vlado dobil novega zagona postopek za odobritev zaščitnega zakona v soglasju s temeljnimi stališči, ki jih je slovenska manjšina izrazila v svojem zakonskem predlogu iz leta 1993 ter v spomenici podtajniku Fassinu iz leta 1996.

Sicer pa se parlamentarna razprava o zaupnici D'Alemove vladi ni še končala. O njej se mora izreči se senat, kjer bo imel tudi slovenski senator možnost, da novo vlado izrecneje opozori na nerešene probleme in pričakovanja nase narodnostne skupnosti.

Deželno tajništvo SSK

BMW serije 5. Vabljliva ponudba.

Zastopnika BMW Gienne Autoest

ul. Flavia km 7,2 - Tel. 040/827032 - TRST

Aticar Autoest

ul. III Armata 121 - Tel. 0481/520688 - GORICA

237.000 mesečnega obroka* za BMW serije 5 je vsebina nove finančne ponudbe BMW, s pologom polovice cene ob podpisu pogodbe, vključeno morebitno zamenjavo vašega starega avtomobila. Po 24 mesecih boste lahko odkupili avtomobil s preostalim 50% cene ali ponovno finansirali preostali delež. S svobodno izbiro, ki je tipična zadovoljstva v vožnji avtomobila BMW.

* Znesek se nanasa na leasing pogodbo za modele 520i Attiva, 523i Eletta in 525i ds Eletta (TAN 8,01%, TAEG 9,01%). Siroški preucitve 420.000 lir, IVA vključena. Ponudba velja do 31. decembra 1998. Samo v primeru odobritve finančne druze BMW Italia leasing S.p.A.

Zadovoljstvo v vožnji

Nedeljske teme

DEDIŠČINA PRODIJEVE VLADE

Mesto v zgodovini

Nacin, kako je italijanska javnost odpisala vlado, ki jo je vodil Romano Prodi, je malodane presenetljiv. Minila sta komaj dobra dva tedna od njenega padca, pa je vse delo, ki ga je vlada opravila, kratkomalo pozabljeno.

Morda je zato prav, da na tem mestu opozorimo na dosežke vlade, ki je bila - po naši skromni oceni - daleč najboljša v vsej zgodovini italijanske republike.

Prodijska vlada je nastala na osnovi volilnega zavezništva Oljke, ki je slonelo na sporazumu med socialdemokratsko levico in naprednim krilom katoliškega političnega gibanja. Kot taka je bilo novost tudi na evropski ravni, kajti v večini ostalih evropskih držav, kjer sta obe skrajni krili, desno in levo, zelo sibi, sta si socialdemokratska in ljudska stranka alternativni. Edina resna izjema je bila, do Prodijske, Avstrija, kjer sestavljata obe stranki veliko koalicio. Razlika med Avstrijo in Italijo pa je v tem, da v Avstriji obe stranki ostajata alternativni in sklepata koalicio sele po volitvah po sili razmer, v Italiji pa je slo za pravo volilno in vladno koalicio, ki naj bi (tako smo vsaj verjeli) v tej državi spremenila odnos med državljani in politiko ter postopoma privedla do dvostrankarskega sistema.

Krhkost zavezništva Oljke pa je prišla kmalu do izraza. Prodijska leadership, ki se je uveljavila v vladi, se ni uveljavila v politiki in stranke niso le ohranjale, ampak so celo pridobile oblast. To velja tako

za »velike« komponente zavezništva, Leve demokrate, Ljudsko stranko in SKP, v se večji meri pa za »grmicke«, ki so se skušali za vsako ceno preriniti do političnega prostora. Kaj kmalu je postalo jasno, da v Oljko verjameta samo se Prodi in Veltroni in na zadnjih upravnih volitvah je simbol Oljke skoraj popolnoma izginil z glasovnic. Italijanska politika je

prisla tako spet na nekdanji utečeni tir in stranke so spet pridobile oblast, z razliko, da jih je bilo sedaj mnogo več kot v »zloglasni« prvi republiki. Isto se je seveda dogajalo na desni, saj se je cepil tudi Pol svecin (in nastanek Cossigove UDR je najočitejši primer), nazadnje pa se je razklala se Severna liga, tako da je v Italiji - razen tistih, ki se s tem strogo poklicno ukvarjajo - malo državljanov, ki bi znali naštet vsaj vse stranke, ki so danes prisotne v parlamentu.

Ni rečeno, da nosi odgovornost za to samo Prodi: on je nedvomno posvečal veliko pozornost vladi, ni pa ena ke pozornosti namenjal skrbi za udržiteljnost zavezništva, ki se iz volilnega ni nikoli spreminilo

v politično, vendar je tudi sredobežno gibanje vseh strank onemogočilo Oljki, da bi se utrdila kot kohezivna politična sila vladne večine.

Sedaj lahko z D'Alema rečemo, da zavezništva Oljke ni več. To pa verjetno žal pomeni tudi korak nazaj proti prvi republiki. Jasno je, da nosi za to objektivno odgovornost Bertinotti, ki je zrušil Prodijsko vlado, prav tako jasno pa je, da je politična odgovornost zelo porazdeljena med stranke vladne večine. Dejstvo, da se danes le še malostevilnim tozi po Prodijski in po vsem kar je Prodi predstavljal, je dokaz, da je tako.

Ker pa je Prodi predvsem vodil vlado, je prav, da na tem mestu ponovimo, da je ta vlada požela uspehe, ki jih niso pričakovali niti največji optimisti. Ko je bil Prodi izvoljen se je vrednost marke gibala okoli 1.200 lir, inflacija je bila krepko nad evropskimi standardi in vsako resno razmišljanje o vstopanju Italije v evro je bilo zelo tvegano. Prodijski vladi je, predvsem zaradi stroge in dosledne gospodarske politike, ki jo je vodil Carlo Azeglio Ciampi, ta podvig uspel. Italija si je s Ciampijem tudi pridobila velik ugled na mednarodni ravni, kakrsnega menda se nikoli ni imela; spomnimo se le omalovaževalnega odnosa, ki ga je imel Henry Kissinger do italijanskega zunanjega ministra, pa čeprav je bil to takrat Aldo Moro.

Sploh pa je bila Prodijska vlada prva, ki se je lotila samostojne zunanje politike.

Nekaj prejšnjih primerov, ki zadevajo Craxija in Andreottija, je namreč predvsem anekdotičnih in sprožili so nepričakovano ostre reakcije, ki skoraj mejijo na mascevanje.

Prodijska vlada pa se je sla resne samostojne zunanje politike, predvsem odpiranja na vzhod. Ta »ostpolitik«, katere glavni akter je bil podtajnik Piero Fassino, je Italiji odprla nova tržišca in s konkurenčnostjo ter z učinkovitostjo omejila nemški monopol v Srednji in Vzhodni Evropi. Pa ne samo to: Italija je pripomogla k vzpostavljanju novih odnosov z nekaterimi državami Srednjega Vzhoda, predvsem z Iranom. Tako je italijanska zunanja politika stvarno posegla na tem področju. Končno pa je italijanska zunanja politika ob hudi krizi vzela v roke stanje v Albaniji in je bila vloga mednarodnega posrednika Vranitzkija bolj platonična, medtem ko so se stvari zares dogajale predvsem na relaciji Rim-Tirana.

Pa tudi na drugih področjih je Prodijska vlada požela velike uspehe. Med temi naj omenimo delo ministra Bassaninija, ki je prvič uvedel korenite reforme v birokraciji odnosa med državo in državljani, pa prve reforme ministra za solstvo Berlinguerja. »Crna ovca« te vlade je bil le minister za prevoze Burlando, pa se to ne po lastni krivdi, saj je v železnicah podedoval stoletje staro strukturo in prav tako staro miselnost; te pa ni mogoče spremeniti v nekaj dneh. Toda tudi on ima zaslugo, da je v zadnjem trenutku »resil« odprtje letališča Malpensa in je tako Italija vendarle pridobila pomembno prometno infrastrukturo.

Med senčnimi točkami Prodijske vlade je predvsem vprašanje brezposelnosti. Tu vlada ni našla pravih prijemov, da bi znižala stopnjo brezposelnosti in to je bil - vsaj for-

malno - eden izmed razlogov, zaradi katerih je Bertinotti odrekel Prodijski podporo pri finančnem zakonu. Vendar ta pomanjkljivost ne more zasenciti dela, ki ga je Prodijska vlada nadvse uspešno opravila.

Za konec se nekaj o tem, kaj je ta vlada pomenila za nas. Za slovensko manjšino je ta vlada pomembna predvsem zaradi priznanja sole v Beneski Sloveniji. To je bil zgodovinski davek države do tega tako teptanega dela Slovencev v Italiji in vlada je ta davek sedaj placala. Ne gre samo za priznanje neke sole, gre v širšem pomenu za priznanje slovenske manjšine v videmski pokrajini, za izrinjenje z dnevnega reda podtikanja z nekakšnim staroslovanstvom. Skratka, za novo poglavje v zgodovini Beneskih Slovencev.

Zelo pomembno je tudi, da je ta vlada, predvsem po zaslugi že omenjenega podtajnika Fassina, povsem spremenila negativno politiko do Slovencev, ki je označevala ves pretekli čas in ki je dosegla višek takrat, ko je to politiko vodil podtajnik v zunanjem ministertvu Livio Caputo. Urejeni odnosi pa so osnova za politiko sodelovanja ob meji, ki je v zadnjih letih dosegla zavidljivo raven in ki je do take mere postala stalnica, da jo potrjuje tudi nova desnosredinska vlada v deželi Furlaniji - Julijski krajini. »Normalizacija« odnosov ob meji pa je tudi za manjšino eden osnovnih pogojev za razvoj.

Seveda, tudi na tem področju je se veliko nenapisano poglavje, to je vprašanje zakona za zaščito slovenske manjšine, ki je zastal v postopku poslanske žurnice. Gre za pomembno vprašanje in manjšina ni skrivala upov, da bo v tej zakonodajni dobi to vprašanje vendarle rešeno. Zaenkrat, ko je zakonodajna doba prehodila pol poti, pa je postoprk za odobritev tega zakona se vedno na začetku.

To so torej nekatere sončne in senčne plati delovanja Prodijske vlade. Tistim, ki radi vsevprič obtožujejo, gre vendarle povedati, da je ta vlada delovala uspešno in učinkovito. Postavila je temelje za novo gospodarsko in politično vlogo Italije v svetu, uglaševala je spore in začela reševati vprašanja, ki jih desetletja nihce ni mogel ali ni hotel reševati. To mesto bo ohranila v zgodovini italijanske demokracije.

INTERVJU

Z Luisom Sepúlvedo na »Sendero de Rilke«

Devinsko-nabrezinski zupan Marino Vocci je bil zelo prijazen: »Pridruži se nam v gostilni v Ribiskem naselju, tam se boš lahko pogovoril z Luisom Sepúlvedo.« A nevljudno je bilo sprasevati ciljskega pisatelja ob krozniku morskih sadežev in nato ob rezancih. Domenjeno je bilo tako za pogovor po kosilu.

Pa tudi takrat se ni obneslo. Ura se je preteklo sredo nagnila že čez tretjo, in pisatelja so nestrno pričakovali mladi z devinskega Zavoda združenega sveta. Sepúlveda je v družbi petih ali šestih spansko govorečih moških zapustil gostilno in sedel v kovinsko-modri terenski terrano sunshine 4x4 nemške registracije. V tistem vozilu je, torej, v soboto na avtocesti v bližini Vidma po radiu izvedel za novico o aretaciji diktatorja Pinocheta! »Sunkovito sem zabremzal med zaljivkami avtomobilistov, ki so mi sledili: a kaj me je tisto brigalo?« je zapisal. Namenjen je bil v Trst, da bi predsedoval Festivalu latinsko-ameriskega filma. Ko so nekaj ur kasneje, zvečer, v gledališču Miela ponovili novico o diktatorjevi aretaciji, je dvignil roke v zrak. Končno, zmagooslavno, kot da bi se dotikal neba. Povsem drugače od tistih drugih rok v zraku, ki jih je bil videl in tudi sam prisilno dvignil četrto leto prej v domovini.

Ob pogledu na sobotne trzaskе fotografije veselja s Sepúlvedovi mi iztgnjenimi rokami lahko spomin poroma le tja v zalostni Čile, kjer je bilo na tisoce ljudi primorano dvigniti roke porazene svobode kvisku pred črno diktaturo. Mnogi niso niti imeli casa, da bi jih dvignili. »Mateo« se je tistega 11. septembra 1973 zgrudil le nekaj metrov stran od 24-letnega Sepúlveda: tri krogle so mu razmesarile prsi. Tri dni kasneje je enaka usoda doletela »Cuevo Quintana«. »Turka Menassina« so preresetali pred vrati tovarne sladoleđov Savory pri Santiagu; »Carlitos Paza« so pokosili v bližini regimenta Tacna. Vsi so bili prijatelji, s Sepúlvedo so hoteli v Santiagu z orožjem braniti Alendejevo demokracijo.

Tudi drugemu pesnikovemu prijatelju, pevcu Victorju Jari, ki se je odločil, da bo branil svobodo z glasom in s strunami svoje kitare, ni bilo dano, da bi dvignil rok. Ko so ga prepoznali v santiaskem stadionu, so mu jih položili, da ne bi mogel več izgovoriti zvoka iz svojega instrumenta, in ga nato, po strahotnem mučenju, pokončali.

Luis Sepúlveda je torej preteklo sredo popoldne sedel v terenski terrano sunshine, počakal, da je k njemu prisledla drobna, a na pogled zelo ponosna crnolasa ženska latinskoameriških potez, in odpeljal z Ribiskega naselja proti Devinu.

Ob prihodu pred poslopje Zavoda združenega sveta so ga že čakali drugi novinarji: televizijski in radijski. Mudilo se jim je s priloznostnimi intervjuji. Pisatelj jih je sprva povabil, naj počakajo na konec srečanja z mladimi, po vztrajanju »glasnikov javnosti« pa je le privolil. Tako je lahko opazil, kako je kolega slovenske televizije postavil vprašanje o Pinochetu in pomolil mikrofona pod nos drobcenemu, skoraj gologlavemu Manuelu Fernandezu, profesorju ekonomije in vodji Španskega kluba na devinski mednarodni soli. Novinarska hitrica pač, si je verjetno mislil, ko je mikrofona malce neprijetno priromal pred njegova usta.

Luisa Sepúlveda bi težko zamislili z drugimi. Visok je, močan, postaven kot gore Patagonije. Glava je pritrdjena na bikovski vrat. Gosti lasje so črni kot barva anarhije. Brada je porasčena z negovano crnino. Tudi oči so črne, nos poudarjen, licnici prav tako. V eni zadnjih knjig, Dnevniku sentimentalnega kila

lerja, je zapisal: »Cloveski obraz ne laze nikoli: je edini zemljevid, na katerem so označeni vsi teritoriji, kjer smo živeli.« Sepúlvedov obraz je popisan z vrhovi Patagonije in puscavami severnega Čila, z Ekvadorjem, Kolumbijo, planotami Peruja, z amazonskim pragozdom in mehisko toploto, z uporno Nikaragvo, italijansko Toskano, severno Nemčijo, Parizom in špansko Asturijo. Trst mu je ta teden dodal pegico veselja in sreče; težko bo pozabil na dneve, ko je spoznal, da lahko roka pravice seže tudi do diktatorja...

Pot, ki je vodila pisatelja z dvorišča v dvorano z mladimi, je bila tlakovana z avtogrami. Sepúlveda je podpisoval izvode svojih knjig. Vsakemu, ki mu jo je ponudil v roke, je podaril posvetilo, vsakega je vprašal po imenu: »Majda? Z grškim i-jem ali z dolgim i-jem.« »Z dolgim,« mu je odgovorila Majda. Ko se je veselo oddaljila, jo je prijateljica retorično vprašala: »Si kuntjenta?« Tudi nekaj domače slovenskega je tistega dne objelo Sepúlveda v Devinu.

Pisatelj je spregovoril mladim preprosto, v nekakšni španski italijanscini. Tisti jezik so govorili italijanci priseljenci, ki so se konec preteklega stoletja naselili v Latinski Ameriki. Med njimi je bila tudi njegova babica. Prihajala je iz Toskane, iz krajev, kjer ljudje, podobno kot v bližnji Nabrezini, režejo kamen in obdelujejo marmor. »Ce bi prijel za dleto, bi razpadel v stiri kose: en kos je andaluzijski, od koder je prihajal moj ded, en kos, babičin, je baskovski, tretji kos je čilski, četrta pa toskanski. Sem, kot vidite, perfekten bastard,« je menil o svojih porekljih. Ali pa perfekten Latinoamerican, saj je Južna Amerika ena sama mešanica različnih ras in etnij. »To je najlepša plat Latinske Amerike.«

Mladi so speljali pisatelja na novinarska tla. Zacel se je nekakšen kolektivni intervju, ki ga je sicer izzval sam pisatelj, saj je poudaril, da je pripravljen odgovoriti prav na vsa, tudi najbolj indiskretna vprašanja.

Clovek se rodi pisatelj ali to postane?

To je vprašanje stoletja. Morda je res oboje. Ko postanem prav obsejen z željo po pripovedovanju, te to privede do pisanja. Sam se nimam za pisatelja. Beseda »pisatelj« me strši. Pisatelji imajo halucinantno držo. Jaz ne posedujem nobene resnice, v meni vrtajo dvomi. Bolj kot pisatelj, sem pripovedovalec zgodb.

Ali je pisanje za vas potreba?

Da, a tudi velik užitek. Ko sedem za pisalno mizo, da bi pisal, se nahajam v najlepšem uradu na svetu. Pisanje pomeni srečo, a tudi veliko odgovornost, ker ima vse, kar pride v javnost, veliko oblast. Vsaka beseda ima veliko oblast. Tvoja misel se pomnoži, seže do tisocev ljudi, ki pa jim ni dana možnost, da bi lahko odgovorili, na kar si napisal.

Do nedavnega so v Evropi poznali le tisto latinskoameriško književnost, ki je bila zaznamovana z nekakšnim magičnim realizmom. Sedaj prihaja k nam tudi drugačna literatura. Na primer vaša. Zakaj je prišlo do take spremembe?

Povedal vam bom, kaj se je zgodilo, ko sem se prvič pojavil v rokopisom pred španskim založnikom. Vprašal me je, kako pišem? Odgovoril sem mu, da pač pišem, tako kot znam. Vztrajal je, in hotel izvedeti, ali pišem kot Gabriel Garcia Marquez ali pa kot kak drug uveljavljen latinskoameriški pisatelj. Ponovil sem mu, da pač pišem po svoje. »To ni mogoče!« je odgovoril. Po njegovem mnenju bi morali vsi latinskoameriški pisatelji pisati tako, kot

takrat uveljavljeni avtorji. Marquez in drugi so sicer veliki pisatelji, a so le delček latinskoameriške književnosti, ki se sedaj razvija v številne smeri. Moj veliki prijatelj Osvaldo Soriano je na primer pisal na povsem drugačen način, z drugačnega etičnega in estetskega vidika. Proti shemam, ki jih je zakoličila »uradna kritika«. Nas kontinent je ogromen, zelo živahen, stalno se razvija. Pomisliti morate, da ima naša literatura le 500 let. V Italiji imate cudovita poslopja, ki so starejša od nase književnosti. Zato upam, da se bo leta 2.500 latinskoameriška literatura povzdignila do taksne ravni, da bo dosegla, na primer, nemško in italijansko književnost.

Kako napišete zgodbo?

Najprej se posveti zamisel, ki nato krozi in krozi po glavi. Ko postane to kroženje nevzdržno, pripravim nekakšno shemo, kar pa se izkaže za povsem nepotrebno, saj se pisanje na drugi strani že ustavi. Zato začnem znova. Ko pri deseti, dvanajsti strani ugotovim, da lahko osebe v zgodbi zazivijo svobodo, neodvisno od pisatelja, ostanem jaz le se njihov kronist. Pri pisateljskem delu je potrebna disciplina. Delati je treba vsak dan, ne pa se izgovarjati, ces, saj bom lahko jutri napisal tudi tisto, kar mi ni uspelo danes.

Koliko na vaše pisateljsko delo vpliva osebna izkušnja?

To ni lahko vprašanje. To je, kot ce bi hoteli razkriti skrivnost coca-cole. V odstotkih bi lahko rekel 20 do 30 odstotkov. Vsi moji protagonisti so del mene, a niso moja avtobiografija. Moje življenje je zanimivo, a ne do take mere, da bi moral nujno napisati avtobiografijo.

Kakšen odnos imate sedaj s Čilom?

Odnos s Čilom je nekako travmatičen. Ljubim južni Čile, Patagonijo, ljubim sever s puscavo. Po diktaturi je postalo življenje v Čilu težko. Čile hoče pozabiti svojo zgodovino, pozabiti tovarise, ki so izginili, ljudi, ki so prebili ječo, mučenje in izgnanstvo. Ne soglasam s sedanjim uradnim, liberalnim Čilom. Sem pripadnik tistega Čila, ki je bil porazen. Nas poraz je moralna lekcija ne le za nas ame, pač pa za vso Latinsko Ameriko.

Kako je na vas vplivalo izgnanstvo?

Ne vem. Mnogi izgnanci pravijo, da so postali »državljeni sveta«, a taka sintagma je prepojena z demagogijo. Cutim se državljana številnih krajev, to ja. Moje življenje je življenje cloveka iz Ekvadorja, iz Nikaragve, iz severne Nemčije. Tam sem se družil z družbenimi gibanji, včasih s kontestativnimi, včasih s kontestatorskimi. V Franciji sem knalu spoznal, da je delavsko gibanje močno pod vplivom intelektualizma; kaj knalu sem ga zapustil. Moja družbena bit je mečnejša od nacionalne biti. Pripadam cloveski družini, zato ni pretirane nostalgije. Govoriti stiri, pet različnih jezikov ti omogoči boljše razumevanje sveta. Izgnanstvo je bilo torej zame nekakšna stipendija, stipendija generala Pinocheta. (se je pohecal...)

V vaših knjigah pišete vedno o posebnih, naturalističnih krajih. Kakšen je vaš odnos do narave?

Ne vem, ce bi bil sposoben napisati intimistično povest, brez neba in brez morja. Odnos do narave lahko primerjam z dihanjem. To je dihanje, in tudi literatura je po svoje dihanje. Zato pravim, da obstaja dialektični odnos med naravo in literaturo. Razkril vam bom nastanek ene zadnjih zgodb. Pred dvema mesecema se mi je v glavi porodila

zgodba. Dogajalo se je v Toskani, v prelepem kraju imenovanem Pietrasanta, kjer pridobivajo marmor. Zgodba se je dobro razvijala, a vseeno mi je nekaj manjkalo: bil je marmor, bili so delavci, mesto pod hribom. Potem sem se zagledal na morje, in dobil tisto, kar je manjkalo: morje! Vedrina, ki jo prinaša morje, kot protiutez vseh zemeljskih tegob.

Takrat je Marino Vocci prekinil kolektivni intervju, da bi spomnil mlade na tisto plat Sepúlvedove zgodbe, ki je bila mnogim verjetno neznana: Čile, diktatura, spomin. Sepúlveda mu je prisluhnil in zacel nato govoriti o spominu.

Skrbi me vsa ta manipulacija s spominom. V mnogih krajih po svetu preprosto pozabljajo, na kar se je zgodilo. Bil sem v Vilni v Litvi, ki je sedaj neodvisna, a je kljub temu pozabila na zgodovinsko laicno prisotnost na njenem ozemlju. Vilni so pred letom 1920 pravili »balski Jeruzalem«, v njej pa je predaval Freud in Ejsenstein opravil svoje prve filmske eksperimente. O tem sedaj ni tam več govora. Ko sem bil tam, sem recitiral pesnitev židovskega pesnika Avroma Suzkebeverja. Na koncu so me vprašali, od kod je. Niso vedeli, da je po rodu prav iz Litve. Sedaj preživlja spokojno starost na severu Izraela.

Kakšen je vaš odnos do zgodovine?

Besedo »zgodovina« ni lahko razumeti. Bistvo zgodovine tega stoletja, je bila manipulacija. Liechtenberg je v svojem afrozizmu zapisal: »Najnevarnejša vseh lazi je rahlo deformirana resnica.«

Kakšen pa je sedaj vaš odnos do oboroženega boja?

Najprej bi hotel poudariti, da levica ni bila odgovorna za oboroženi boj. Oboroženi boj je bila zadnja možnost, ki ji je bila dana za spremembo družbe. Velik del levice pa postavlja oboroženi boj na prvo mesto svojega delovanja, v tem je napaka. Jaz sem bil pripadnik oboroženega boja, oboroženi boj je del mojega življenja. A povedal bi vam, da, na primer, v Nikaragui proti Somozi ni bilo druge možnosti.

Ob koncu srečanja-intervjuja je Sepúlveda doživel novo simpatično obleganje. Mladi in manj mladi so ga obstopili kot čebelice, ki jih privabi cvetjev vonj. Vsakemu je podpisal knjigo. Spet je vsakega spraševal po imenu. Slovenski profesorici je napisal ime pravilno, »Alenka«, s sloven-

srečanje grozotno, nasilno. Ne, ne bi ga ubil, a bi mu pognal strah v kosti, to ja. Da bi občutil, kaj je strah. Da bi spoznal, kako grozna je moč prisile in kako strašno je nasilje. Mislim, da omikano srečanje s tistim clovekom ne bi bilo mogoče, ker on predstavlja negacijo vsake omikanosti in sozitia.

V enem od člankov takoj po aretaciji pa ste vendarle zapisali, da bi mu privoščili odvetnika...

Da, ker trdno verjamem v clovekov pravice in v pravico. To bi bila velika lekcija za vse diktatorje. To bi bil dokaz normalnega sozitia, ne le velikodusnosti. Mislim, da je kriminalec, a tudi kriminalci imajo pravico do odvetnika, do zagovornika.

Vam to ni bilo dovoljeno.

Ne. Noben politični predstavnik ni imel pravice do odvetnika.

Kako vam je uspelo prestati zapor in mučenja?

Ne vem. To je stvar notranje moči. Ko je nekdo preprican v svojo idejo, v svoj ideal, v vse, kar zadeva politično participacijo, ga velikanska ljubezen vseh drugih tovarisev in velikanski občutek prijateljstva krepi, da lahko prestane krivice in strahote.

Enako se je pred tednom izrazil France Filipic, clovek, ki je preživel grozote Mauthausna. Povedal pa je tudi, da se je zanj z osvoboditvijo začelo drugo življenje. Ali je bilo tudi z vami tako?

Jaz nisem bil v tako grozni situaciji, kot so bila taborišča v Mauthausnu, Dachauu in Auschwitzu. A mislim, da se s pridobitvijo svobode vedno začne novo življenje. Občutek svobode porodi novo življenje. Zame je osvobođenje pomenilo nadaljevanje bitke za demokracijo, ki sem jo bil že prej boril s tovarisi.

Kaj je za vas prijateljstvo, tovaristvo?

Temeljna vrednota. Skoraj oblika kulta. Moji prijatelji so prijatelji prav zaradi tega, ker vedo, kako veliko mi prijateljstvo pomeni. Zame je največja vrednota, najbolj pomembna.

Kako je na vas vplival literarni uspeh? Ali vas je književna slava spremenila?

Mislím, da ne. Zadovoljen sem, ker mi je uspeh omogočil ekonomsko gotovost. Jaz pa nadaljujem s svojim delom kot v prvih casih, ko nisem bil znan. Moji prijatelji so ostali isti. Uspeh me ni presenetil. Vedel sem, da je moja literatura interesantna, da gre za novo obliko pripovedovanja.

Zakaj pišete?

Težko bi odgovoril.

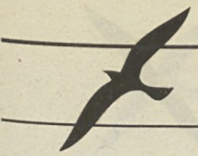
Ali gre za potrebo?

Gre za obliko iskanja in razumevanja našega bivanja, za ohranitev spomina. Pisanje je veliko vezbanje spomina.

In spomin, latinskoameriški, se je knalu zatem spet prikadel v ospredje tudi na skalnatih obronkih devinske Krasa, s katerih se je čilski pripovednik zazrl v vedrino Jadranskega morja. Profesorica je preden povabila dve »chicas«, dve latinskoameriški dijakinji mednarodne sole. Natalia prihaja iz Ekvadorja, Maykela iz Nikaragve. »Od kod?« »Iz Masay«, je odgovorila Maykela, in Sepúlveda je že zacel pripovedovati, kako je bilo takrat, ko se je s tovarisi sandinisti lotil Somoze.

V ozadju mu je prisluhnil Devinski grad. Pred njim se je v daljavi razprostirala gradeska laguna; iz sivih oblakov je kot zaromet v megli gledalo blede blede sonce. Pripravljalo se je, da se nagne k snu...

Marjan Kemperle

Etnološko delo Slovencev v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem

SIMPOZIJ

Slovensko etnološko društvo je priredilo 15. in 16. oktobra posvet z naslovom Etnološko delo Slovencev v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem. Odvijal se je v Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Udeležilo se ga je trideset do štirideset slusateljev, med temi je bilo okrog 15 poročevalcev, ceprav je bilo vseh prispevkov pravzaprav enaindvajset.

Srečanje je vodila **Duša Krnel - Umek**, prisotne so pozdravili **Silvester Gabršček**, sekretar za kulturno dediščino na Ministrstvu, italijanski veleposlanik v Ljubljani **Massimo Spinetti** (presenetljivo v slovenscini) in predstavnik SAZU **Tone Cevc** z Instituta za slovensko narodopisje. Na otvoritvi je bil prisoten tudi madžarski veleposlanik.

Prvi je podčrtal pomembnost dejstva, da se posvet posveca etnografiji Slovencev zunaj meja republike Slovenije, njihovemu osveščanju, opredelitvi vloge etnologov in seznanjanju s stanjem v Sloveniji. Čas je dozorel za soočanje s sosedi a tudi za določanje svojih ciljev. Poteka 150. obletnica programa o zedinjenju Slovanov, ki je bil tedaj politične narave, sedaj, ko meje izginjajo, je potreben program zedinjenih Slovencev, da bi se znali sprejemati. Zazele je, da bi posvet imel za sluzen odmev in bi se nace-to delo nadaljevalo.

Z uvodnim referatom Slovensko etnično ozemlje in etnologija je **Duša Krnel - Umek** presenetila prisotne zamejce s pogledi in stališci, ki jih ze nekaj let nismo slišali in jih nismo več navajeni. Po dolgem času smo doživeli nebombastično, umirjeno a hkrati odločno poudarjanje enotnega kulturnega prostora in slovenskega izročila v vseh odtenkih tudi zunaj republiškega prostora. V zamejski Sloveniji si lahko le želimo, da bi povedane misli prevladale tudi v upravno-političnih telesih republiško-unejske Slovenije, v Ljubljani in ob meji, kjer je čedalje bolj cutiti pragmatično naveličanost glede osnovnih postavk vsaj obdržanja, če ze ne uveljavljanja narodne identitete. Povzemamo dva značilna odstavka: »Avstrijska državna pogodba in mirovni pogodbi z Italijo in Madžarsko so vključevale določila o ozemeljski, nacionalni, jezikovni in kulturni zasciti slovenskih narodnih skupnosti v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Neizvajanje določil pogodb v Italiji in Avstriji je bilo zlasti takoj po drugi svetovni vojni predmet obravnav v slovenski znanstveni literaturi, ki je obravnavala tudi stanje slovenskih narodnih skupnosti zunaj držav-nih meja. Skrb za slovenske narodne skupnosti pa naj bi bila ob vse večjem povezo-vanju v Evropi ena od te-

meljnih nalog slovenske zunanje politike pri stikih s sosednjimi državami in z Evropsko unijo. Pri tem je potrebno uveljaviti nacelo reciprocitete. ... Razvite zahodnoevropske države, ki so si v zgodovini dalj časa izgrajevale nacionalne države in nacionalno identiteto, tudi v Evropski uniji tega ne zanikajo. Nasprotno, vprašanje razmerja med nacionalnim in nadnacionalnim ostaja odprto. Harmonizacija zato ne pomeni poenotenja, ker bi pomenilo izgubo identitete. Zlasti s psihološkega vidika ne bi bilo ustrezno, ker je v novejših raziskavah ugotovljeno, da se pojavljajo psihicne motnje, ko je materni jezik ogrožen. Konvencija Sveta Evrope tako pogodbenice obvezuje, da omogočajo narodnim manjšinam ohranjanje svoje kulture in identitete z bistvenimi sestavinami, ki so jezik, tradicija, vera in kulturna dediščina. Matična država ima za eno prioriteten nalog, da se posveti razvijanju narodne skupnosti na vsem svojem etničnem ozemlju.«

Ce si priključimo v zavest na pol zamolčano novico, da je tik pred zdajci nova pogodba o kulturnem sodelovanju med Slovenijo in Italijo, potem z zadovoljstvom sprejemamo na znanje zgornja izvajanja, hkrati pa smo lahko upravičeno zaskrbljeni glede vprašanja, kdo besedilo pogodbe sestavlja in ga bo »pozegnal«, ter kdaj bomo vsaj na strokovnih ustanovah o tem kaj obveščeni in poučeni.

Med jutranjimi temeljnimi posegi je nastopil tudi **Milan Pahor**, ravnatelj NSK za italijanski prostor naseljen s Slovenci. Udeležen-ci in udeleženke so slišali obnovo zgodovine Odseka za zgodovino in narodopisje, katerega 15 sodelavcev deluje sicer na ljubiteljski a kakovostni ravni. Zbiranje gradiva, razstave, stiki s sorodnimi dejavnostmi v Sloveniji, muzejska zbirka in prisotnost na Mladinskih raziskovalnih taborih so osnovne postavke programa.

Ce izvzamemo etnološke skupine Mladinskih raziskovalnih taborov, ki zajemajo res celotno ozemlje, se je vse nasteto in orisano delovanje kot tudi poudarjanje treh prioriteten nalog (Banova hiša, Muzej pomorstva in ribištva, pisanje in objavlanje etnografskega gradiva) omejilo na trzasko pokrajino. Tako smemo domnevati, da velja tudi zahteva po profesionalni moči in po stalni povezovalni skupini med Ljubljano in zamejstvom le za Trst.

Navedeno stanje potrjuje tudi prisotnost poročevalcev na samem posvetu: šest s Trzaskega, nihče iz videmske pokrajine, z Goriskega pa sodelavec Slovenskega raziskovalnega instituta, ki se z etnografijo ne bavi strokovno, niti ljubiteljsko. Dodaten dokaz o

pokrajinskih neravnotezij.

Raziskovalec **Andrej Furlan** iz Trsta je udeleženkam in udeležencem posredoval dilemo, ki ga je mucila (verjetno skupaj z nekaterimi drugimi) v preteklosti in se je glasila: »Ali bo v Reziji nastal muzej, ali pa bomo tudi njenim prebivalcem postavili skladišče?«

Projekt Rezija se je v prvi fazi uresničil avgusta 1998, ko so člani MRT iz Trsta med dvotedenskim bivanjem v dolini bistveno pripomogli k prostorski ureditvi muzeja, zbiranju dokumentacijskega gradiva in sami postavitvi. Prisotni na ljubljanskem posvetu so s pomočjo diaprojektov »obiskali« novonastale prostore muzejske zbirke in spoznali celotni nacrt, ki zeli vzpostaviti konkretnější stik s slovenskimi etnologi iz republiške Slovenije.

Po Furlanovem izvajanju je posegel v razpravo strokovnjak za rezijansko območje **Milko Maticetov**, ki je z nasveti in predlogi tako »jobremenil« bodoče izvajalce projekta, da bodo morali misliti na razširitev sedanje montažne hiše in na mnogo večje časovne investicije.

S Koroškega je prisel referat **Herte Maurer - Laussegger** obogaten s filmsko dokumentacijo o »orodju s podstrešja« in njenim živim pričevanjem, kako je celoten projekt muzejske zbirke nastal, se razvil in se uresničil z veliko odmevnostjo v javnosti pravzaprav v krogu njenega številčnega sorodstva in v okviru turistične ponudbe na gorski kmetiji v Podnu v sodelovanju s tamkajšnjim gostinskim obratom. V filmskem dokumentu z naslovom »Dokumentacija stare ljudske kulture« pripovedovalec v slovenskem govoru podrobno opisuje razstavljene eksponate in posreduje bogato pahljaco strokovnega izražaja, pa tudi etnološko zanimive podatke iz nekdanjega kmečkega življenja. Informacijo o etnoloških raziskavah na Koroškem je **Majda Fister** dopolnila s pregledom, ki je segel nekaj desetletij nazaj.

Polona Sketelj je drugi dan posveta prisotne seznanila z bralnimi navadami na južnem Koroškem, tako glede slovenskih kot nemško pisanih knjig, distribucijskih poti, slovenskega knjižnega trga in vpliva, ki ga imajo te navade na jezikovno podobo tistega področja. S tem se ni se nihče baval z etnološkega vidika, zlasti pa ne s časovno opredelitvijo in regionalnimi razlikami. **Bertej Logar** pa je posredoval opazanja glede simbolike barv in števil v ljudskih pesmih na Koroškem. Ce se clovek pazljivo zamisli, je pravzaprav presenetljivo, kako in zakaj uporabljamo posamezne številke v pripovedih, opisih in pesmih: številka ena je dokaj redko prisotna, dva je najpogostejše le »prehod-

na« (eno leto al' pa dve, poldrugi), tri je najpogostejša - tri ljubice, trije mladi fantje, trije znidarji, trije kovaci postopaci, tri ovire, cez tri gore, cez tri dole, cez tri zelene travnike..., sedem je otozna - cez dolgih sedem let, sedem let bom čakala, sedem let se zalovala, devet je popolna, obetavna in sinonim za daljavo - tri krat tri je devet, v deveti deželi, devet sežnje globoko...

Tudi izvajanja s pomočjo filmskih in video trakov **Naska Kriznarja** so pripomogla k slikovitejšemu dojemanju navad in vedenj, ki jih je zaobjel v prikazih beneskih in koroških filmskih amaterjev. Poudaril je, kako je pravzaprav njihovo gradivo dragoceno, ker smejo in uspejo posneti prizore, ki so strokovnemu zbiralcu nedostopni: na primer dojenje, obrednost spravljanja majhnih otrok k nočnemu počitku ipd. »Vizualna kultura sodi med sodobne kulturne sestavine, ki nam razkrivajo naravo danasnje ljudske ustvarjalnosti, kot so jo v preteklosti razkrivali ljudsko pesništvo, glasba in ples. Ni pretirana trditev, da gre v tem primeru za sodobno folklorno dejavnost.«

V zvezi s tem se poraja misel na posnetke v S8 tehniki o manifestaciji na Travniku leta 1984 - delo **Zdenka Vogrica**, kar smo lansko leto v Gorici razmnožili in bo ostalo kot redko ce ne edinstveno video pričevanje o velikih poučnih manifestacijah - demonstracijah, ki so bile značilne za povojno obdobje s posebnim obrednostjo, simboliko, tehniko in identifikacijsko sporočilnostjo. Ali pa video posnetki istega avtorja o stafeti leta 1974 iz Rezije v Sovodnje - spet dokument o posebnem načinu manifestiranja, ki je značilen za našo narodno skupnost in izvira iz prvih povojnih Titovih stafet preko naslednjih mladinskih in sportnih (tudi kolesarskih) do STEDA in gorisko prvomajskih ali do napornih triatlonov. Kolikor vemo, je dokumentirana na video tehniki le omenjena stafeta ob odkritju spomenika ZSSDI v Sovodnjah.

Stanje na Madžarskem in specifično v Porabju sta prikazala v bistvu dva pri-spevka. Prvi je zajel stanje o etnološki organiziranosti in raziskovanju v celotni državi, drugi z naslovom Vloga Zveze Slovencev na Madžarskem pri ohranjanju narodne identitete porabskih Slovencev (**Katalin Munda Hirnok**) pa je v bistvu predstavljal poročilo delovanja navedene Zveze, ki ima podobno kot naše kulturne in prosvetne zveze nalogo slediti tudi vsemu, kar je narodopisno pomembnega in zanimivega. Zaradi nižje ravni osveščenosti in intelektualnega potenciala v Porabju si Zveza poleg ostalega prizadeva tudi za ohranjanje in raz-

vijanje narodne identitete skozi ohranjanje jezika, ker se prebivalci ne zavedajo povsem, da ima njihova kultura specifične prvine, ki so drugačni od ljudske kulture večinskega naroda.

Videofilm se torej izkazuje kot odlično sredstvo za beleženje narodopisnih značilnosti, navad, predmetov. Nedvomno pomeni obogatitev statične muzejske zbirke, kaj sele pisnega opisa. **Nadja Valentincič**, ki ni zamejka, je posnela videofilm z naslovom Rožnarce s Ponterossa. V njem prikazuje stanje leta 1998 na Rusem mostu, opise starih slovenskih rožnarc in prizadevanja družine Kovacič, da bi prodaji cvetja vrnila nekdanjo podobo in vsebino, cepljeno na sodobno povprasevanje po sopkih travniškega cvetja ter domaćih dišav in zelišč, ne pa le po z Nizozemske uvoženih rožah.

Videofilm je nastal v produkciji Slovenskega etnografskega muzeja in Avdiovizuelnega laboratorija ZRC SAZU. Dokončan je bil avgusta 1998 in je dolg 28, 5 minut. Gradivo je bilo posneto v tehniki Hi8, na razpologo pa so kopije v tehniki VHS.

Iz Italije sem poročal tudi sam in sicer o identifikacijskih znakih slovenstva na Goriskem. Izviral sem iz vprašanja, kaj je tisto, kar se pojavlja danes kot značilno in bodo cez 30 ali 50 let ljudje imeli za narodopisno pomembno, kot dojemamo sedaj recimo narodne noše iz prejšnjega stoletja, ali kraško ohcet, ali staro brisko vinogradniško orodje, ali ze tudi brigadirske srajce mladinskih delovnih brigad. Postavlja se vprašanje pazljive razčlenitve sedanjih pojavnosti in izluscenja tistih, ki so značilna za slovensko narodno skupnost. Nobenih dvomov ni o pustnem stricu Lovretu v Doberdobi, o postavljanju mlajev na predvečer 1. maja ali o st-mavrski procesiji, obenem pa navajam v posegu prepricane in prepricljive teze o obrednosti, kaplarnosti in ustaljenosti Prešernovih proslav ali postavljanja vencev za 1. november in 25. april na spomenike padlim v NOB; ali o plakatiranju v slovenscini o vseh mogočih prireditvah in podobah, o stotinah in tisočih sportnih pokalov, ki kot predmeti predstavljajo enaka pričevanja za bodočnost o sedanjem času, kot orodja raznih obrti za preteklost; ali o identifikaciji s slovenskimi odbojgarskimi sesterkami in s številnimi kulturnimi sedeži podobno kot v preteklosti s stopniščem pred cerkvijo in z odhodom posameznih fantovskih generacij k vojakom.

Martina Repinc je povedala o »pustni kasi« na Padricah. Obicaj se je ohranil do začetka 80. let, najstarejše izročilo pa naj bi ime-

le prav Padrice. Pust je bil pri stvari le obrobne pomena, saj je slo za neke vrste vasko posojilnico, kamor so ljudje denar vlagali in si ga izposojali, da so kljubovali vsakodnevnim potrebam.

Kristina Kovacič in **Raffaela Sgubin** sta poročali o nacrtu Bani - Hiša Marije Ban. V posegu sta posredovali dosedanja prizadevanja trüaskih Slovencev za ohranitev materialne in duhovne dediscine, posebej pa sta obravnavali zgodovino in sedanje stanje zapuscine in nepremicninskega premoženja Marije Ban ter možnost, da se njena hiša preuredi v specifičen etnografski muzej, ki bi služil tudi razstavnim dejavnosti.

Bruno Volpi Lisjak je v razčlenjenem posegu opisal izvor, delo in težave ter perspektivnost razstave, ki jo je pripravil in nosi naslov Ribistvo skozi stoletja v Trzaskem zalivu. Razstava je pri nas poznana, posredovanje o njenem vedenju na posvetu v Ljubljani pa naj bi služilo vecjemu osveščanju osrednje Slovenije glede pomorskega in ribiskega izročila v Trzaskem zalivu, ki je bilo do konca prve svetovne vojne izključno slovensko, saj Trst ni imel svojega ribiskega stanu. Tako je med drugim povedal: »Končni namen razstave je pritegniti pozornost občinstva, zasebnih in javnih ustanov v slovenskem prostoru na obeh straneh meje o nujni potrebi po ustanovitvi muzeja ali stalne razstave - tudi v didaktične namene - ki bi pričala o prisotnosti slovenskega cloveka na tej obali, kako je zivel v simbiozi z morjem, in seveda resiti pred gotovim uničenjem edino pomorsko kulturno dediscino. Potrebna bi bila ekipa oseb, ki bi popisala, fotografirala ali narisala predmete, ki se obstajajo pri nekaterih ribiskih družinah, posebno unikate, saj predstavljajo zato veliko narodopisno vrednost. Morda ne bi bilo napačno pomisliti ali sanjati o muzeju v Križu ali Nabrezini kot podružnici Slovenskega etnološkega muzeja ali Pomorskega muzeja v Piranu.«

»Prepričati je treba razne ustanove in Ministrstva v Sloveniji, v perspektivi vključitve v Evropo brez meja, o nujni razširitve slovenskega prostora na ves tukajšnji obalni pas, kot je bil za časa Avstroogrške, seveda ne ozemeljsko, temveč v kulturno-ekonomskem smislu ter o nujni uvedbi v solske učne programe zgodovine Slovencev ob morju, o kateri vlada splošna sramotna nevednost,« je se dejal.

Zna se namrec pripetiti, da bodo drugi prikazovali kot svoje, kar je dejansko slovensko. V furlanskih kolerarjih - rokovnikih na primer, navajajo nadiške pustne maske kot svoje.

Sestavil Aldo Rupel

Pridite in zaplesite z nami!

V spominu imam Presernov dan v Kulturnem domu v Trstu, enega najbolj posrečenih. Nekje v začetku osemdesetih let je moralo biti in program je bil po zamisli nepozabne Nadje Kriscak v celoti namenjen Reziji in njeni kulturi.

Ob izvirnem nastopu rezijanskih folkloristov je naredil največji vtis orkester slovenske filharmonije, z izvajanjem Merkušjeve skladbe, ki so jo avtorju navdihnili prastari zvoki "citr" in "bunkul". Tudi v dotlej se neznan, razkosni izvedbi simfoničnega orkestra je bil vodilni motiv nezmotljivo rezijanski. To je vsekakor bila Rezija, z zvoki, ki jih ni mogoče zamenjati z nobenimi drugimi. Le da so namesto citiravcev in bunkulavcev s petami potrkavali ob tla filharmoniki. Bilo je, kot da je rezijanska ljudska glasba dobila največji možen poklon in izraz spoštovanja, s tem da jo je skladatelj trajno zapisal v svoj opus.

Ti zvoki in ta ples so poleg Merkuja "zasvojili" se mnogo glasbenikov, znanstvenikov in raziskovalcev, med temi Voduska, Kreaka, Strajnarja, Matičetova, Leydija ali Ramovsa. Vedno znova so se vračali v Rezijo, z njimi pa je prihajala tudi spodbuda, da se to drugoceno in edinstveno izročilo ohrani. Ohranilo pa se je predvsem zaradi klenega značaja domaćinov, ki imajo rezijanski ples in glasbo kot malokje za sestavni del svojega življenja.

Te dni praznuje Rezija 160-letnico svoje folklorne skupine, skozi katero je šlo v tem času več kot tisoč plesalcev in godcev. Danes jo sestavljajo povsem mladi ljudje, ki pa glede ponosa in navezanosti na svoje ljudsko izročilo niso nič manj Rezijani od starejših. Ob današnjem jubileju, kot tudi ob vsaki priložnosti, ki jo bodo se ustvarili, da priplesejo do dvestoletnice, prijateljsko vabijo vsakogar: "Pridite in zaplesite z nami!"

PREDSEDNICA FOLKLORNE SKUPINE KATJA QUAGLIA

Dokler bo živel en sam Rezijan, ki bo igral na citiro ali bunkulo, to izročilo ne bo izumrlo

Katja Quaglia predseduje Rezijanski folklorni skupini skoraj dve leti. Dobila je v nasledstvo več kot podružno stoletje tradicije, česar se dobro zaveda. O pomenu in današnjem delovanju skupine govori z navdušenjem njenih mladih let, pa tudi z znanjem, ki je znamenje velike navezanosti na domače izročilo. Katja je zato skupaj z drugimi mladimi člani skupine živ dokaz, da je za to dejavnost v Reziji še vedno živo zanimanje in kot vse kaže, bo ostalo živo tudi naprej.

Katja, kako si razlagas, da je v današnjem času še vedno tako navdušenje za folkloro med mladimi?

Mi sicer nastopamo kot folklorna skupina, ampak rezijanski ples in glasba sta vedno živa in prisotna med vsemi ljudmi iz Rezije, bodisi, da živijo se v dolini ali drugje. Vsak Rezijan, mlad ali star, poje in pleše domače pesmi, dokler ga se držijo noge. To je ritem, ki človeka neizodavno potegne zraven.

Ampak človek bi pričakoval, da gre do mladi dandanes raje v diskoteko...

Saj gremo mladi tudi v disko, tu ni nobene razlike z drugimi. Vendar sta naša glasba in ples vsakemu Rezijanu v krvi, mlademu ali starejšemu. Mi smo kot otroci gledali plesne gibe starejših in se od njih naučili. V Reziji je za domaćo glasbo in ples dobra vsaka priložnost. Sploh ni treba, da je kakšen praznik ali prireditev.

Človek ima vtis, da imajo gibi vaših plesov nekaj posebnega, kar jih razlikuje od običajne folklorne...

Ti plesi so zelo stari in so se prenasalili iz roda v rod v izvorni obliki. Posebnost našega plesa je, da sploh ni shematiziran. Je zelo spontan in nima togih pravil, zato pa je tudi preživel stoletja in je danes prav tako živ in spontan kot nekdaj. Ze mali otroci se z veseljem prepustijo tem gibom in glasbi.

Kaj pa značilno udarjanje s peto ob tla?

To se dela za obdržanje ritma. Partnerji in partnerke se med plesom sploh ne gledajo v obraz. Tega se nekdo ni smelo delati in tudi to je znak, da je naš ples zelo star. Sicer pa je v duši Rezijanov želja po participaciji. Nas človek ni vajen gledati in stati ob strani, hoče sodelovati. Tako se tega nalezva, skaj, ki pride v Rezijo. Ali ni to lepo?

To sem tudi sam poskusil in se strinjam. Koliko rezijanskih vasi pa sodeluje pri skupini?

Plesalci prihajajo praktično iz vseh naših sedmih vasi, nekateri pa stanovali tudi izven doline in to kar daleč, kot na primer v Vidmu, Fojdi ali Povoletu. Vseeno pa redno zahajajo na vaje, vsako soboto, tri mesece. Temu je treba pristeti se celo vrsto nastopov. To so navsezadnje tudi nemajhne žrtve, ki dokazujejo navdušenje in željo po sodelovanju.

Koliko nastopov ste opravili letos?

Vsako leto nactujemo kakih 40 nastopov, bodisi v dolini ali izven nje. Letos smo gostovali tudi v Luksemburgu, Zürichu, v Sloveniji, v Milanu in Veroni. Mnogim nastopom, na katere smo bili vabljeni, smo se morali odpovedati, tako recimo na Poljskem. Vsega pač ni mogoče izpolniti, računati je treba tudi s tem, da imajo člani skupine delovne ali študijske obveznosti.

Kaj pa načrti za bodočo sezono?

Glede na to, da nas vabijo vsepovsod, ne da bi mi sami karkoli predlagali, želimo sedaj izbirati take kraje, zlasti v tujini, kjer nas se ne poznajo.

Nekateri pravijo, da je bila zaprtost in izolacija Rezije sreča, da so se tako ohranili ljudski običaji.

Danes je mogoče uspevati le z odprtimi in pozitivnim odnosom do sveta. Rezija se je dejansko bolj odprla po potresu, ob naporih za rekonstrukcijo. Ta naravna nesreča je prinesla Rezijanom večjo zavest o lastnem kulturnem bogastvu in potrebi, da se ohrani. Prej so ljudje gledali strokovnjake, znanstvenike, ki so prihajali v Rezijo in niso razumeli, kaj jih toliko zanima. Sedaj se bistveno bolj zavedamo, kaj imamo, odprti odnos doline do sveta je gotovo prinesel dragocene rezultate.

No, ob takem optimizmu je pričakovati tudi dvestoletnico...

Saj ves kako pravijo, dokler bo živel en sam Rezijan, ki bo igral na citiro ali bunkulo, to izročilo ne bo izumrlo. Tega Rezijani ne bodo dovolili ne v dolini, ne izven nje. Naše plesne posnematelji otroci, skoraj se dojenčki, stari le dve leti. In naši mladi hodijo v diskoteko, vendar poslušajo v avtu tudi kaseto "Roze majave". Pri takih pogojih ni težko biti optimisti... (D.U.)

ZUPAN LUGI PALETTI

Mladi so največje jamstvo, da se bo tradicija nadaljevala

Ce Katja Quaglia zanesljivo lahko pooseblja bodočnost Rezijanske folklorne skupine, ne bi mogli reči, da Luigi Paletti predstavlja le njeno preteklost. Kot zupan občine Rezija namrec se vedno aktivno spremlja delovanje folkloristov, saj je bil član skupine trideset, njen predsednik pa kar petnajst let. Folklorna skupina je za dolino nekakšen edinstven razpoznavni znak ali zaščitna znamka. Palettijeva uprava pa je za skupino pravi sponzor.

Neizbežno je vprašanje, kako je bilo tedaj, ko si leta 1958 pristopil k skupini.

Takrat sem bil eden izmed najmlajših. Bili smo skupina kakih desetih mladih iz Bile in Ravance. Tedanji starejši folkloristi so se omejevali na krajevno dejavnost, mi pa smo videli stvar drugače. Poleg tega, da se tradicija ohranja, smo si postavili problem, kako jo čimbolje prikazati navzven. In zeleli smo vključiti plesalce iz vseh vasi.

Tako, kot se v bistvu dogaja danes... V teh letih je spet prišlo do prenove, veliko je mladih in tako je tudi

prav. Čeprav rezijanski ples in glasba pripadata isto vsem Rezijanom. Ko neč petdesetih let je bilo treba v skupini ustvariti določeno organizacijsko strukturo in disciplino, saj brez nje ni bilo mogoče misliti na zahtevnejše nastope.

Kako pa vam je uspelo priti iz doline in nastopati tudi v širšem prostoru?

Do tega je prišlo postopno. Nekam te povabijo, tam te spoznajo se druge skupine in vabila postanejo vse pogostejša. Prišli smo v sirsí obtok, prej deželni, potem državni, nato pa se mednarodni. Za nas je bilo pomembno sodelovati na odmevnih manifestacijah kot v Gorici ali Kamniku. Dobili smo tudi absolutno prvo mesto, čeprav mislim, da na takih srečanjih skupin ne bi smeli točkovati. To morajo biti kulturne izmenjave in medsebojno spoznavanje.

Ste pogosto nastopali tudi v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji?

Gostovali smo po vseh republikah bivše Jugoslavije. Iz Slovenije smo dobivali vabila od vsepovsod, a tudi iz Beograda in Ohrida, Nisa in Novoga sada. To je bil sirsí svet z veliko folklorno tradicijo. Obiskali smo mnogo evropskih držav, dobili smo tudi vabilo iz grškega ministrstva za kulturo. Kako je do tega prišlo, ne ni vedel, kdo pa je tam sploh koga poznal.

Kaj je po vašem odločilno prispevalo k vašim uspehom?

Gotovo je bil izredno pomemben dogodek izgradnja Rozojanske kulturne hiše, kulturnega doma, ki ga je Rezija dobila po potresu. To je zaslug Slovenije in tedanje Jugoslavije. Ko je iz sosednje Slovenije prihajala pomoč za rekonstrukcijo, je prišla nekega dne tudi delegacija SKGZ, v kateri so bili Boris Race, Viljem Cerno in drugi. Zavzeli so se za to, da se zgradi kulturni dom, čeprav je tedanji zupan Beltrame trdil, da ne potrebujemo nicesar. Mi pa smo bili brez sedeža...

Potem ste bili kot skupina tudi sami organizatorji in gostitelji mednarodnih festivalov folklorne

Deset let smo bili v dolini nosilci folklorne festivala, na katerega smo vabili mnoge druge skupine od vsepovsod, Italije, Spanije, Slovenije, jugoslovanskih republik, in celo Mehike. To je bila za nas velika izkusnja, ki nam je med drugim utrjevala znanje in stike po svetu.

Kaj je po vašem tisto, kar danes tudi mlade v Reziji drži skupaj v tej dejavnosti?

Rezijani smo, neglede na starost, izjemno navezani na naša izročila. Zavedamo se, da imamo nekaj posebnega in na to smo ljubosumni. To velja poleg folklorne tudi za narečje. To je kot nek kodeks, ki krepi povezanost med ljudmi, Rezijan ve, da lahko komunicira z rojakom, ne da bi ga kdo razumel, vendar tega ne počne brez obzira do drugih.

Kako pa poleg folklorne uspevajo se druge kulturne dejavnosti v Reziji?

Rezija se je v zadnjih letih kar dobro kulturno organizirala, kajti to je sestavni del turistične ponudbe naše doline. Izredno dragocen je urad Zveze slovenskih kulturnih društev, ki to koordinira. Za vsako potrebo je možno nanj zanesljivo računati.

Kaj bi želel "svoji" folklorni skupini ob tako castitljivi obletnici?

Da nadaljuje po tej poti in sploh nimam dvoma, da bo tako. Mladi kažejo danes veliko novih zamisli in imajo veliko navdušenje, boljsega jamstva za prihodnost pa ne more biti. No, leto 2000 bodo zlahka dosegli, preprčan pa sem, da bo prišla tudi 200-letnica.

Program slavlja v Reziji

Danes bo ob 11.30 masa v cerkvi v Ravanci s sodelovanjem domačega zbora "Monte Canin". Ob 13. uri bo slavnostno kosilo v velikem sotoru, ob zvokih skupine "Sdrindule". Ob 15. uri bo nastop gostujočih folklornih skupin in nastop pevskega zbora "Nediski Puobi" iz Podbonesca.

Jutri (ponedeljek) bo ob 10 uri v kulturnem domu v Reziji otvoritev razstave "Citira: včeraj, danes, jutri" in razstave o restavraciji in konstruktorju ljudskih instrumentov Bepu Rossittiju iz Tolmeca. Ob 20. uri bo predvajanje dokumentarnega filma o Rossittiju.

V torek bo ob 10. uri začetek tečaja rezijanskega plesa, ki se bo nadaljeval popoldan ob 15. uri, ob 20. uri pa bo v rezijanskem kulturnem domu zaključni večer z nastopom domačega folklorne skupine in predstavitev zgozgoke "Plesta ziz nami".

V pogovoru s predsednico Rezijanske folklorne skupine smo prišli do novega podatka o zgodovini skupine. Doslej je bil namrec vselej govor o 27. oktobru 1838 kot datumu, ob katerem je bil zabeležen prvi "uradni" nastop skupine in sicer v Vidmu, ob priliki obiska tedanjega avstrijskega cesarja Ferdinanda prvega.

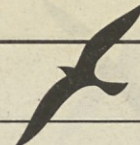
Kaze, da ta datum ne drži. Pravi dan je 19. oktober, kar izhaja iz dokumenta, ki so ga člani skupine našli pred kratkim, ko so v knjižnici Marciana v Benetkah in v državnem arhivu v Vidmu iskali gradivo za razstavo, ki jo postavljajo ob 160-letnici skupine. Dokument je kopija javnega razglašja, ki ga je dal tiskati tedanji videmski "podestà", grof Antonio Beretta, s katerim je želel v imenu mesta izraziti cesarju spoštovanje in dobrodošlico.

V razglasu je napisan program praznovanja, v okviru katerega so nastopili tudi Rezijani. Prišli so iz Bile pod vodstvom Domenica Buttola, bilo je dvanajst mladih parov s spremljavo starih godcev. Ta nastop je dejansko le prvi, ki je bil, kolikor je doslej znano, zabeležen. Kajti v resnici vsakdo ve, da je v Reziji vedno obstajala skupina, ki je ob spremljavi citiravcev in bunkulavcev nastopala ob različnih priložnostih v dolini. Pa naj je slo za krst, rojstni dan, vpoklic v vojsko, poroko ali kakšno drugo podobno priložnost.

Po stošestdesetih letih v dolini skoraj ne obstaja družina, ki ne bi imela kdaj v skupini vsaj enega plesalca ali plesalke.

Stran pripravil Dušan Udovič

OBLETNICA

Velik odrski umetnik in zavzet prosvetni delavec

28. oktobra bo poteklo sto let, odkar se je v Krizu pri Kocjanovih (po domače) rodil Just Kosuta, igralec, režiser in sploh vsestranski kulturni delavec, kateremu se je rojstna vas oddolžila decembra 1976. s postavitvijo spominske plošče na rojstno hišo. Na njej piše: »V tej hiši se je rodil in preživel mladost slovenski dramski igalec in režiser Just Kosuta«. Slovesnost je takrat začel predsednik domačega kulturenga društva »Vesna« Niko Sirk, glavne govornika pa sta bila gledališki igralec Rado Nakrst in takratni podpredsednik Slovenske prosvetne zveze Miro Kapelj.

Prav se nam je zdelo, da se spomnimo te obletnice, saj se nam vse bolj odmakajo in brišejo spomini na tiste, ki so pomagali ustvarjati našo gledališko dejavnost in so se razdajali vse do zadnjega kot zavedni Slovenci, antifasisti, predvsem pa kot umetniki.

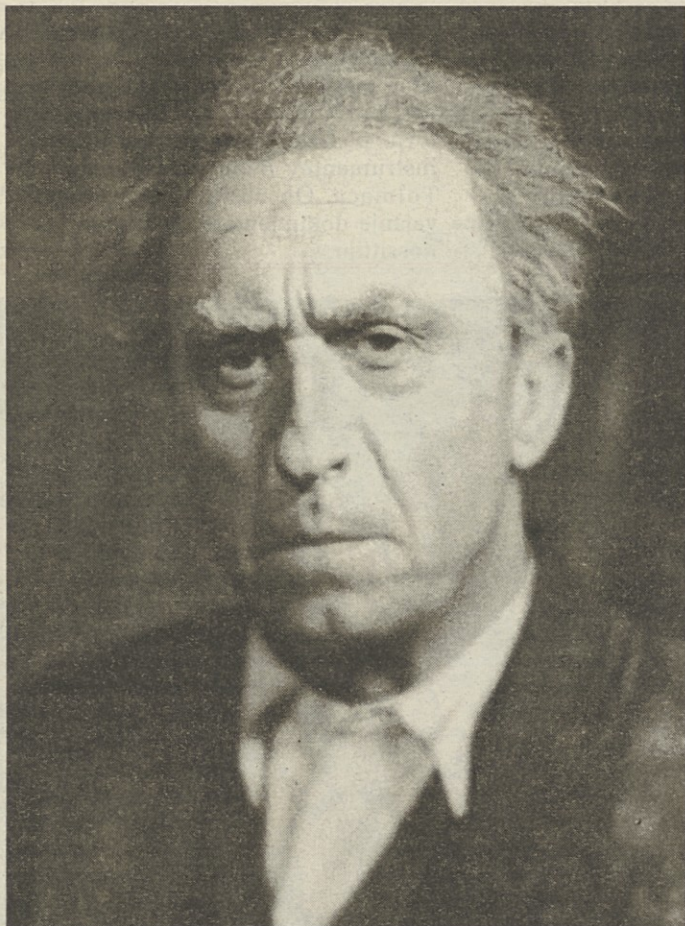
Just Kosuta se je rodil 28. oktobra 1898 v Krizu, kjer je obiskoval osnovno šolo, pripravljeno za srednje šole na Proseku, gimnazijo pa v Trstu, kjer je bil leta 1915 poklican k vojakom.

Kot prava kraska korenina je že kot mlad dijak vzljubil dramsko umetnost in že zgodaj začel nastopati kot igralec in tudi režiser v domačem društvu. Dramska skupina je bila zelo aktivna, tako da so z njo gostovali, ne samo po okoliških vaseh, temveč tudi v Gorici in celo v Bovcu.

Po gimnaziji se je vpisal na akademijo za film v Trstu in se tudi odločil, da bo stopil v igralški poklic, ki mu je bil po srcu najbližji.

Za takratne razmere je bilo to zelo pogumno dejanje, saj se je začelo obdobje fašizma, ki je začel neusmiljeno zatirati Slovence, vse njihove ustanove in seveda slovensko besedo.

Kosuta ni bil omahljivec. Vedel je, kje je mesto Slovencev in kaj mora storiti v obrambo sebe, svojega jezika in svojega naroda. Bila je to trnjeva pot, za katero je bilo potrebno veliko poguma, tr-

razgibal gledališko dejavnost. To je bilo res pogumno in poztrovalno delo, ki se ga je pokojnik lotil z vso ljubeznijo in predanostjo. Ostal je v Gorici vse dotlej, dokler niso fasisti uničili vseh prosvetnih društev, požgali oder goriskemu gledališču in zatrili slovensko besedo.

Tako se je moral skrivaj umakniti v Jugoslavijo in sicer v Maribor, kjer so ga angažirali v novoustanovljenem Slovenskem narodnem gledališču, ki sta ga takrat vodila priznana umetnika Milan Skrbinšek in Hinko Nučič.

Od tu se je začela njegova plodna pot na mariborskem odru, pa v potujočem gledališču, s katerim je nastopil tudi po najbolj zakotnih vaseh - vse tam pac, kjer so živeli Primorci, ki so morali zaradi fašizma zapustiti svoj rojstni kraj.

Just, nato pa se njegova žena, ki se je resila smrti samo zato, ker je prislo leta 1943 do padca fašizma.

Docakala sta tako skupno s hčerko konec vojne in trenutek, ko sta se lahko ponovno vrnili v osvobodjeni Trst in tu nadaljevala po poti igralcev in kulturnih delavcev, ki sta se ji predajala z vsem srcem.

Prijatelj, ki je Kosuto dobro poznal, nam je povedal, da se je pokojni, na eni od svojih povratnih voženj v Trst ustavil na Obelisku, se naslonil na zid in z vsem glasom zapel pesem »Morje adrijsko«. Tako je bil vesel, da je zopet videl svoje morje, svoj rojstni kraj.

Takoj po koncu vojne je dobil Kosuta pooblastilo takratnega Prosvetnega ministra in uprave Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani ter Združenja Primorskih kulturnikov, da pomaga pri organizaciji in cimprenjski oživitvi Slovenskega gledališča v Trtu. Dokument, ki ga tudi objavljamo sta, kot načelnik Prosvetne komisije in predsednik PNOO za Slovensko Primorje podpisala pokojna Zorko Jelincic in France Bevk.

2. decembra 1945 je bila v gledališču Fenice otvoritvena predstava Slovenskega narodnega gledališča v Trstu. Igrali so Cankarjevega »Hlapca Jerneja«. V drami je naslovno vlogo igral prav Just Kosuta. »Tisti večer je igralec Just delno našel svojo pravico, saj boj za ohranitev našega gledališča se traja, se vedno traja tudi boj za naše pravice in za naš obstoj.« je pokojni igralec Nakrst povedal v svojem spominskem govoru pred ploščo v Krizu.

Marca 1946 je Kosuta slavil 25-letnico gledališkega dela. Gledališče je za to priložnost pripravilo igrato Mateja Bora »Raztrganci«, v kateri so, med drugimi, nastopile že vse pokojne igralke Elza Barbičeva, Zorka Jugova in Angela Rakarjeva.

Gledališče je za to priložnost izdalo posebni gledališki list, v katerem je objavljenih toliko čestitk igralcev in gledalcev, da jih lahko le bežno našteto. V imenu takratne Prosvetne zveze

je na slovesnosti spregovorila Vlada Sebek, igralec Modest Sancin pa je kot tajnik sindikata prebral vrsto čestitk, med temi tudi čestitko angleskega majorja Clair - Erskina, ki je bil takrat direktor Radia Trst, pisatelja Mateja Bora, upravnika Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani Pavla Golie, članov ljubljanske Drame, igralca in režiserja Vladimira Skrbinskega, ki je med drugim zapisal: »Tvoja proslava je ptica znanilka svobode, do katere ima pravico ves naš rod, od severa do juga. Prinesli mu jo bodo borci Tvojega kova«.

Uvodno misel je v brošuri zapisal takratni direktor gledališča Ferdo Delak. Takole je svoj uvod zaključil: »Na tej zemlji smo izgubili vse: naše šole, naše knjižnice, domove, naše časopise in naša gledališča. Mnogi nase najboljše so izgubili svoje življenje za našo svobodo, ali pa preživeli mladost v zaporih, konfinaciji in taborišcih. A mi, ki smo ostali, ki podajamo roke s postenim italijanskim delavcem in intelektualcem. Zgraditi hočemo trdno vez bratstva in z združenimi močmi zgrabiti za delo, da obnovimo našo domovino«.

Predstava »Raztrganci« je imela velik uspeh. Proslava 25-letnice gledališkega dela Justa Kosute pa so nekaj kasneje ponovili tudi v Gorici.

Just Kosuta ni bil samo igalec gledališča in njegov prvi tajnik. Z vsem srcem in dušo se je vključil v delo na področju ljudske prosvete. Obiskoval je društva, v njih predaval in navdusil ljudi za obiske gledaliških predstav. Z veliko vnemo je učil in vodil mlade amaterske skupine tako, da lahko zapišemo, da skorajda ni bilo prosvetnega društva, ki bi ga Just in žena Zora ne obiskala in mu pri delu pomagala.

Ceprav je bil močno angažiran v gledališču, je vendarle ustanovil Amatersko gledališče, ki je delovalo pod okriljem takratne Partizanske zveze. Vodil pa je z uspehom tudi dramske skupine v Krizu, Nabrežini, na Opčinah, v Dolini in pomagal ustanoviti obnovljeni Ljudski oder v Trstu, ki se je uveljavil zlasti z dramo »Mati«, v kateri je tudi sam odigral glavno vlogo. Veliko časa je zrtvoval za prirejanje dramskih tekstov za amaterske odre, nekatere pa je tudi sam napisal.

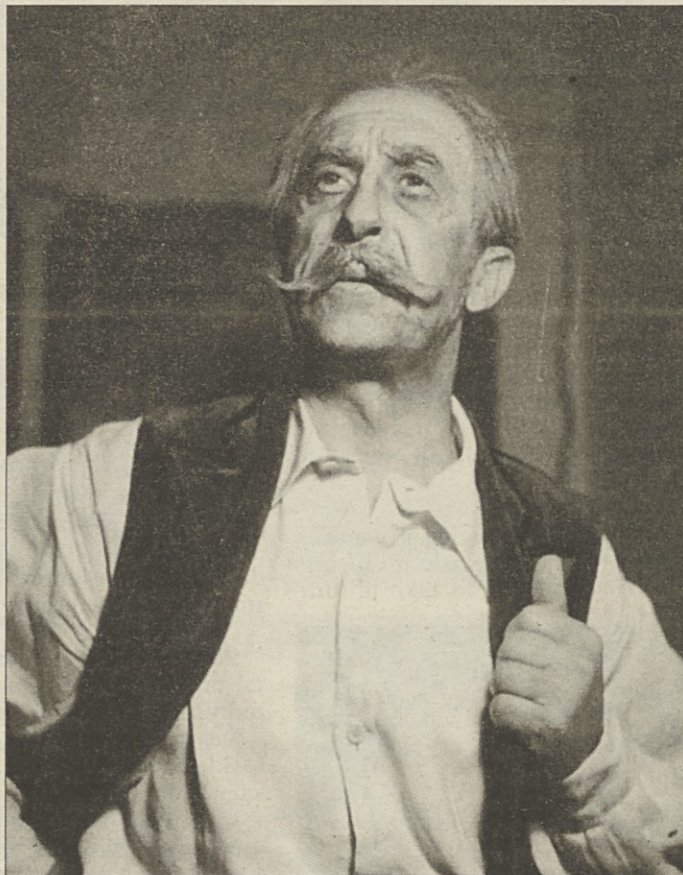
Tako se se mnogi spomijo vesele igre »Na kriski osmici« s katero je dramska skupina »Vesna« iz Kriza nastopila na številnih odrih.

Pisal je tudi za časopise, aktivno sodeloval pri urejanju treh letnikov Ljudskega koledarja, ki

ga je takrat izdajala Slovensko hrvaska prosveta.

»Upam si trditi,« je v svojem govoru pred spominsko ploščo v Krizu povedal Miro Kapelj, da ni bilo večera, da ne bi bil nekje zadolžen kot režiser, igralec, ali v drugi funkciji. Ko je bil izvoljen na listi KP v trzaski občinski svet, je veliko časa prebil tudi na sejah. Bil pa je član Centralnega komiteja takratne KP v Trstu«.

Pokojnika stejemo med pionirje slovenskega gledališča. Bil je v glavnem karakterni igalec, z velikim smislom za humor in grotesko. Bil je realist, ki je vedno učinkoval na gledalca z izvirno pojavo, pa naj je bila vloga velika, ali majhna. Tudi sam je večkrat poudaril že znani rek, da ne obstajajo velike vloge in veliki igralci, temveč samo dobri igralci.

Ena njegovih značilnosti je bila tudi ta, da je bil vedno na strani delovnih ljudi. Bil je po značaju izredno dober človek, vedno pripravljen pomagati. Že od takrat, ko se je moral, zaradi fašizma odseliti z doma, ga je v glavnem spremljala revščina. Izvzeto je bilo le tisto obdobje, ko je bil angažiran v Mariboru. Vse to pa ni omajalo njegove vere v svetlejši dan, niti zmanjševalo njegovega delovnega zanosa. Nasi starejši ljudje se ga še vedno hvaležno spominjajo, čeprav je od njegove smrti leta 1962 minilo že toliko let.

Ob bridkih in žalostnih spominih na Kosuto, smo naleteli

tudi na bolj vedre. Dva takšna je v svojem govoru pred spominsko ploščo v Krizu zabeležil Kapelj. Kosuta je bil zelo natančen pri izgovarjavi besed in je igralce na to vedno opozarjal. Eden od amaterskih igralcev mu je napačno naglasil besedo »bezati«. Just ga je popravljala, da se pravilno izgovori »bežati«, z akcentom na a. Igralec pa mu je odgovoril »To že ne bo držalo, saj so bežati ribe.«

In se se je Kapelj spominjal na igrato, v kateri je moral Kosuta igrati pijanca, ki je zaspal pri mizi. V prvi vrsti je sedel gledalec, ki je budno spremljal dogajanje. Naenkrat je na glas dejal »Kaj se pretvarjaš, da spiš, ko pa gledaš«. Prizor, ki bi bil moral biti resen, dramtičen, da je tako prelevil v smešnega.

Za konec naj zapišemo še misli, ki jih je o igralškem poklicu

zapisal takratni direktor gledališča Ferdo Delak.

»Nekaj trpkega je v umetniškem ustvarjanju. Koliko truda, studija, napora in dela. Vsa svoja doživljanja, vse svoje najlepše in najbolj boleče polaga igralec v svojo vlogo, ki zazivi pred gledalcem kot prava resnica. Ljudje jočejo, trpijo, se smejejo, veselijo, kakor pač veleva čudezna moč igralske besede. In tudi igralec je samo tisto, kar mu avtor veleva.

Toda nekaj trenutkov po končani predstavi se občinstvo razide, luči na odru ugasnejo in igralec, ki je ustvarjal nekaj lepega, čudovitega, mora ugotoviti, da ni od njegovega dela ostalo ničesar, razen tistega, kar se je zapisalo v spomin gledalca, ali pa kar kasneje zapišejo kritiki.«

A tudi to je pomembno in vredno zato, da se naših umetnikov spomnimo, da je ne pozabimo, da jim ohranimo v našem srcu delček, ki se ne sme izgubiti.

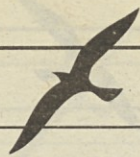
Neva Lukeš

Na fotografijah (pod naslovom Just Kosuta decembra 1945 v vlogi Hlapca Jerneja, spodaj levo spominska plošča na njegovi rojstni hiši, spodaj desno pa pooblastilo PNOO. Skrajno desno Just Kosuta kot boter Matevž v Primorskih zdrahah

dega dela, izobraževanja, zaveznega hotenja, odrekanja, pa tudi revščine, pred katero so bili tako kot pokojnik, postavljeni vsi, ki so se za to pot odločili.

V Krizu je pokojnik deloval v Ljudskem odru, ki je takoj po nastopu fašizma postal tarča fašističnih skvadrstov. Po požigu bogate društvene knjižnice in uničenju Ljudskega odra, je nekaj časa zavaladalo v vasi malo dušje. A ne za dolgo. Kaj kmalu so ustanovili društvo, ki so mu dali ime Vesna. V njem je pokojni Kosuta delal, dokler ga niso poklicali v Gorici, da bi tudi tam

V ORGANIZACIJI KMETIJSKE ZADRUGE IN KMEČKE ZVEZE

Tržaški oljkarji na poučni strokovni ekskurziji v Markah

Pobudo je dal načelnik pokrajinskega nadzorništva dr. Degenhardt

V organizaciji Kmetijske zadruga in Kmečke zveze ter na pobudo načelnika pokrajinskega nadzorništva za kmetijstvo dr. G. Degenhardta, se je skupina tržaških oljkarjev (en avtobus) mudila na strokovni ekskurziji v Markah. Spremljali so jo predsednik Kmetijske zadruga Boris Mihalič in vodja strokovne službe Kmečke zveze dr. Mario Gregorič ter seveda dr. Degenhardt. V Markah je namreč oljkarstvo zelo razvito in tudi v strokovnem oziru močno napredno.

V kraju Cartoceto pri Pesaru je naše oljkarje sprejel in pozdravil agronom, ki deluje v strokovni svetovni službi pri tamkajšnjem pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu. V kratkih besedah jim je predstavil stanje oljkarstva v pokrajini Pesaro, kjer je kakih 1000 ha oljgarskih nasadov z okrog 300.000 dreves in kjer imajo okrog 20.000 proizvodnje. Po tem uvodu so si naši izletniki ogledali zanimivo oljarno (torklo), kjer se lepo usklajujeta tradicionalni način predelave z najsodobnejšo tehnologijo. Zanimivo je tudi, da to oljarno vodi kmetijsko podjetje, ki proizvaja osem vrst oljnega olja, devet vrst sira in 23 tipov marmelade. V tem podjetju so našim oljkarjem poudarili se posebej pomembnost strokovne službe, saj se s strokovnostjo (podobno kot v vinogradih) lahko odpravijo velike napake, zlasti kar zadeva čas obiranja, način hranjenja oljk pred predelavo in tu-

di posege v olje, kar lahko negativno pogojuje kakovost olja. Danes stroka te napake učinkovito odpravlja, upoštevajoč tudi ugodne naravne danosti tega področja.

Po ogledu te res zanimive kmetije, so sli izletniki na kosilo v agrituristično kmetijo v istem kraju, kjer so se jim pridružili se predstavniki stanovskih organizacij in načelnik kmetijskega nadzorništva.

Sledil je ogled mesta Fano, od koder so naši oljkarji nadaljevali pot v Macerato, kjer so tudi prespali. Naslednja postaja je bila v kraju Civitanova Marche, kjer sta se jim pridružila tudi predsednik AIOMA Ciolante (v AIOMA so vključeni tudi naši oljkarji) in dr. Barbara Fei, ki deluje v okviru raziskovalnega instituta za oljkarstvo dežele Marche. Dr. Fei je naše podrobno seznanila tako s stanjem oljkarstva v deželi kot z raziskavami, ki jih vodi ustanova. Srečanje je potekalo v tipični oljarni. Povedala je tudi, da na deželni ravni pridelajo okrog 250.000 kvintalov oljk in da je kakovost oljnega pridelka zelo visoka. Veliko skrb namenjajo poleg sortam, ki so na splošno razširjene (leccino, pendolino), avtohtonim sortam, med katerimi so najbolj znane Orbetana, Piantone (ki je zelo odporna proti mrazu) in Mignola. Prepričani so namreč, da je treba ovrednotiti genetski zaklad, ki ga imajo celo posamezne proizvodne hiše. Spregovorila je tudi

o načinu gojitvene oblike, o varstvu oljke in o raznih agronomskih posegih. Prisoten je bil tudi agronom, ki deluje v okviru svetovalne službe in na pobudo katerega je bilo ustanovljeno posebno društvo (klub), ki povezuje tako proizvajalce oljnega olja kot porabnike z namenom, da se s strokovnimi srečanji, obiski in raznimi načini promocije siri kakovost olja in vrednotenje domače proizvodnje. Pri tem člani društva spoštujejo zelo zahteven proizvodni pravilnik.

Spregovoril je tudi predsednik AIOMA Ciolante, ki je izredno poudarjal važnost kakovosti olja, kajti samo z visoko kakovostjo se lahko pride do cene, ki krije zelo visoke proizvodne stroške. Ta pa se lahko

zagotovi le z oljem DOP (zascitenim poreklom) podobno kot pri vinu DOC in le tako se je moglo zavarovati pred konkurenco olja iz tujine, ki nudi olje po nizki ceni, ki pa je tudi nižje kakovosti. Ze omenjeni proizvodni pravilnik društva je zelo strog kar zadeva organoleptične lastnosti olja in je celo strožji od tistega, ki ga določa poravniki Evropske unije za definicijo olja »extra vergine«.

Sledil je ogled oljnega nasada v istem kraju, kjer je strokovnjak govoril o agronomskih posegih, predvsem kar zadeva varstvo oljk.

Izletnike je potem pot vodila se v Ascoli Piceno, kjer so si ogledali zanimiv oljgarski obrat. V bistvu center kjer predelujejo namizno sorto

»ascolano«, predvsem z namenom, da se ponovno ovrednoti ta sorta, ki je v zadnjih letih sla nekoliko v pozabo. Pobuda podjetja se je izkazala zelo uspešno, saj ta sorta nudi zelo široko paleto kulinaricne uporabe sadežev, poleg seveda tudi olja. V centru za predelavo oljk so našim oljkarjem tudi poudarili kosi- lo s ponudbo raznih kulinaricnih pripravkov iz oljk »ascolane«. V centru je tudi prodajalna, kjer so oljkarji lahko dostili svojim željam. Kot je toliko prejšnjih je tudi ta strokovni obisk potrdil koristnost teh pobud za napredek oljkarstva tudi pri nas s spoznavanjem najnovejših do- sezkov, ki jih omogoča strokovnost in razvoj tehnologije.

(j.k.)

NOVICE

Obvestilo oljkarjem

Kmečka zveza obvešča oljkarje, da, kot vsako leto, zapade 30. novembra rok za predstavitev (na posebnih obrazcih) prijav novih nasadov oziroma prijav o spremembah, kii so jih oljkarji vnesli na svojih oljčnih površinah (sirjenje oz. krcenje oljčnih nasadov).

Omenjeno prijavo, ki je enkratna, torej jo ni treba ponavljati vsako leto, morajo AIMA, predstaviti vsi oljkarji, ki nameravajo (meseca aprila) zaprositi za doklado na proizvodnjo oljnega olja. Potrebna dokumentacija za prijavo novih nasadov:

- osebni podatki in davčna številka oz. st. IVA;
 - katastrski izvlecek parcel, na katerih se gojijo oljke. Če gojite oljke na parcelah, ki niso vaša last, so potrebni poleg podatkov parcel tudi podatki njihovih lastnikov, najemne pogodbe oziroma akt o posesti (Dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà);
 - stevilo gojenih oljk na vsaki particeli posebej
- Za vsa pojasnila naj se zainteresirani zglasijo v uradih Kmečke zveze.

Na Krasu mlado vino že v prodaji

Z obiranjem refoska so pred kratkim zaključili s trgatvijo tudi v vinorodnem okolisu Kras. Po prvih ugotovitvah so zadovoljni tako s količino kot tudi s kvaliteto letosnjega pridelka. Pred novim letom bosta v prodaji dve novi sortni vini (sivi pinot in rebula). Sicer pa se most spreminja v vino in v sezanski kmetijski zadrugi Vinakras se pripravljajo na martinovanje, ki bo 7. novembra.

Pred kratkim so tudi na Krasu zaključili trgateg, medtem ko so bele sorte pobrali že v začetku oktobra. Zadovoljni so z odkupljenimi količinami. Približno polovica je belih sort, druga polovica pa refoska. Po besedah tehnologinje vinarstva v sezanski kmetijski zadrugi Vinakras Ingrid Tragin so odkupili vse ponujene količine grozdja, tako količine, za katere so kmetje sklenili pogodbo kot tudi od vinogradnikov, ki niso imeli pogodbe. V kmetijski zadrugi Vinakras so zadovoljni z odkupljenimi količinami in s kvaliteto grozdja, ceprav je sladkorna stopnja nekoliko nižja od lanskega letnika, ki je bil vrhunski. Odkup grozdja so opravljali v Brestovici pri Komnu, Velikem Dolu, Komnu in na glavni odkupni postaji v Sezani. Vcasih so odkupovali tudi v Brancini in na Vrheh, vendar pa sedaj vinogradniki vozijo grozdje v Sezano. Letos so tudi zgradili novo tehcnico v Komnu.

Srečanje na Deželi tudi o kmetijstvu

Deželni predsednik Roberto Antonione je vpetek sklical vse družbene in gospodarske dejavnike v deželi FJK, da bi jim predstavil osnutek deželnega finančnega zakona ter prisluhnil njihovemu mnenju in potrebam. Beseda je seveda tekla tudi o kmetijskem sektorju. Kmetijske stanovske organizacije so se dogovorile za enoten poseg, v katerem so opozorile na vse bistvene probleme in potrebe kmetijstva v naši deželi, posebej pa je o specifičnem položaju kmetijstva na Trzaskem spregovoril tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki je izpostavil etnični značaj kmetijstva ob meji.

Med drugim je Bukavec izrazil željo, da bi bila slovenska narodnostna skupno-

st polnopravno zastopana v vseh deželnih komisijah in odborih, da bi bila tako boljše seznanjena z vsemi sklepi in ukrepi. Poudaril je tudi potrebo po uresničevanju kmetijskih načrtov, kot je načrt za Trzasko, ki predvideva 45 milijard. Dežela naj bi nadalje priznala trzasko ozemlje kot nerazvito gorato območje ter zagotovila vodo kmetijstvu po znižani ceni, kar zadeva dodeljevanje pristojnosti krajevnim upravam glede melioracijskih posegov pa je poudaril nujnost, da bi te ukrepe raztegnili tudi na Trzasko. Tajnik Kmečke zveze je posebej opozoril tudi na vinkulacije, ki bremenijo trzaskega kmeta ter na neizpolnjene obveze Decele glede protivrednosti za sinhrotron.

Kako se nam obeta letina oljk

Bliza se cas, ko bomo obirali oljke. Kaze, da bo letosnja letina kar zadovoljiva, bodisi količinsko, kot kakovostno. Letos na srečo ni bilo nobenih nevsečnosti, ce izvzamemo poletno sušo. Slednja je nekoliko prizadela nekatere mlajše in pobočne nasade. Ponekod je bilo treba namakati. Oljna muha je bila tudi letos prisotna, a vednar v veliko manjši meri, kot lansko leto. Letos je zadostovalo le eno skropljenje v drugi polovici septembra, ponekod tega opravila sploh ni bilo treba. Obenem se je muha spravila le na belico, saj je v primeru lazjega napada edina sorta pri nas, ki je podvržena škodljivcu.

Na kakovost oljnega olja veliko vpliva pravilni čas obiranja oljk. Da pridobimo olje visoke kakovosti, je najbolje, da s pobiranjem oljk začnemo, ko je pri večini oljk kozica v celoti obarvana, meso pa je se trdo in neobarvano. Belica se obarva zelo pozno, zato je potrebno prej, ko popolnoma porumeni. Pred leti so raziskovalci Instituta za prehrabene tehnologije, na videmski uni-

verzi ugotovili, da je za belico najugodnejši čas obiranja okrog 15. novembra, za toskanske sorte pa naj bi bil teden ali dva prej. Z zgodnejšim pobiranjem se tudi izognemo morebitni pozebi v decembru. Če oljke pomrznejo, se njihova kakovost bistveno zmanjša. Cas pobiranja oljk pa veliko niha od letine do letine. Letos je veliko oljk zrelih nekoliko prej, po vsej verjetnosti je na to vplivala poletna suša.

V casu, ko je najbolj ugoden za pobiranje, vsebuje plod največ olja in tudi drugih snovi, posebno antioksidante, ki dajejo olju najvišjo obstojnost. Pozneje se antioksidanti polagoma nizajo. Stevilo peroksidov, ki je eden negativnih faktorjev, je v najugodnejšem casu za pobiranje najnižje. Eden najvažnejših faktorjev pri kakovosti olja ja tudi odstotek prostih maščobnih kislin, ki mora biti cim manjši. Do zrelosti se slednje postopoma manjšajo, v casu zrelosti je ta odstotek minimalen, pozneje pa se postopoma viša. Prezreli plodovi izgubijo vodo, a tudi druge koristne snovi, zato se

kakovost olja zmanjša. Izguba vode in torej povečana količina olja oljkarje večkrat zavaja. Se vedno je razširjeno lažno mnenje, da oljke dejajo več olja, cim dlje ostanejo na drevesu. Odstotek se res poveča, a le navidezno, ker se voda v plodu oprasevalko. Količina olja v resnici ostane ista, kakovost pa se celo zmanjša. Poznejše pobiranje oljk ima tudi slabo lastnost, da izgubimo veliko oljk, ki padejo na tla zaradi jensenske burje.

Za nekatere sorte se je letos obiranje ze začelo. Nekateri oljkarji, ki imajo sorto maurino, so ze začeli s pobiranjem minuli teden, saj so plodovi ze skoraj vsi obarvani. Skoraj so zreli tudi plodovi na sorti leccino, katerega se bo lahko začelo obirati ze naslednji teden. Slednji namrec v nasih krajih po navadi zori proti koncu oktobra. Sledilo bo pobiranje pendolina, ki so ga pri nas začeli saditi predvsem kot dobro oprasevalko. Pendolino posebno dobro oprasuje sorto leccino, ki je samoenoplodna sorta, da se oplodi le ob prisotnosti kake druge sorte. Pen-

dolino oprasuje tudi našo avtohtono sorto belico, pa ceprav je slednja samooplodna. Dokazano pa je, da ob prisotnosti kake druge sorte bolje rodi. Ker belica zori kasneje od vseh, jo bomo začeli od 10. novembra dalje. najprej bomo pobirali mlada drevesa, saj zgleda, da slednja nekoliko prej dozori. Z zacetkom pobiranja po 10. novembru bomo obenem spostovali karentno dobo v primeru, da smo skropili proti muhi se enkrat ok-

rog polovice oktobra.

Ob pobiranju oljk naj se oljkarji drzijo nekaj malih, a pomembnih nasvetov. Oljk od tal ne pobiramo. Posebno ce oljke lezijo na tleh vec casa, lahko gnijejo, kislina se znatno poveca in kakovost se zmanjša. Plod se namrec hitro pokvari, ce pade na tla. Vsak pokvarjen sadez pa lahko pripomore k zmanjsanju kakovosti bodocega olja. Po tleh so oljke tudi crvive ali pa polocene. Za nase podrocje je

znacilno, da pobiramo rocno. To je tudi najboljši način pobiranja, da dobimo najboljso kakovost ekstrasdevskega olja in torej najbolj zdravo oljno olje. Glede na obseg nasih nasadov tudi nima smisla, da bi rabili grabljice ali razne druge pripomočke. Ceprav jih rabimo, naj jih uporabljamo cim manj. Cim vec se jih bomo posluzevali, tem prej bomo morali oljke predelati. To pa bomo morali vseeno storiti tudi za zdrave oljke. Zato moramo skrbeti za to, da se pravocasno javimo oljarni za predelavo. Najprimernejše bi bilo pobrane plodove takoj odpeljati na predelavo. To pa je največkrat nemogoče. Zato jih moramo med tem casom cim bolje hraniti, in sicer v suhem, hladnem in cistem prostoru, po možnosti v nizkih zabojih ali dobro raztegnjene po tleh, da se na kupu ne pretirano ogrejejo, začnejo fermentirati in se torej pokvari. Nikakor pa jih ne hranimo v vrečah, kot se na zalost se vedno dogaja, posebno pa v plastičnih, kar je se najslabše.

dr. Magda Sturman

Na novih tržiščih najbolj pomembna prilagodljivost

Po razpadu Jugoslavije, nastanku novih držav in posledicni spremembi gospodarskega sistema se je marsikateri obmejni ekonomski operater moral prilagoditi novonastalemu stanju in dobiti nove načine pristopa do trznega gospodarstva, ki se je uveljavilo na vzhodu. Nekateri so uspešno spremenili način poslovanja, drugi manj, že leta pa je bilo na dlani, da dosedanji način nastopa na vzhodnih tržiščih ne bo mogel preživeti. Precej operaterjev (tudi Slovencev) se je na primer iz čistega zunanjetrgovinskega poslovanja (import-export) preusmerilo v distribucijo, ki ne obsega samo prodaje proizvodov, temveč tudi skladiščenje, nudenje asistencije klientom (tudi finančno) in druge pomožne storitve.

Novega položaja se zavedajo tudi pri Slovenskem deželno gospodarskem združenju, kjer so dosedanjo sekcijo za zunanjo trgovino preimenovali v sekcijo za mednarodno trgovino in storitve. Predsednik sekcije Edi Ferluga (na sliki, foto Kroma) nam je povedal, da se je pač spremenil način delovanja na vzhodnoevropskih tržiščih, pri združenju pa so se temu prilagodili, saj se problem tice tudi naših ljudi, in sledijo raznim problematikam.

Kot receno, je pomembno preiti iz zunanjetrgovinskega poslovanja v distribucijo, možna so zastopništva (s predstavništvom ali podjetjem), obstajajo se druge variante. V tej luci gre tudi gledati na »workshop«, ki ga je organiziralo SDGZ pred kratkim za svoje člane z naslovom »Distribucija kot

oblika trajnega preboja v jugovzhodni Evropi«, nudila pa je tudi priliko za pogovor o novi, spremenjeni vlogi slovenskih mednarodnih operaterjev v Italiji. Slo je za skupno neformalno soočenje o dejavnosti članov, ki so si izmenjali izkušnje, delavnice pa se je udeležil tudi znani gospodarstvenik Mitja Vavpetić, ki se ukvarja z distribucijo ekskluzivnih artiklov v vzhodni Evropi. Pri SDGZ isčejo namreč nove oblike sodelovanja med člani, združenje pa bi bilo povezovalni člen. V tej fazi preustroja in prehajanja podjetij v nove dejavnosti postaja distribucija vedno bolj zanimiv sektor, kar velja bodisi v Italiji in Evropi kot v bivši Jugoslaviji in srednji oz. vzhodni

Evropi. Namen delavnice je bil analizirati možnosti preboja v vzhodno Evropo, služila je tudi za izmenjavo mnenj, zanimiva pa je bilo tudi za podjetnike, ki se hočejo v prihodnosti baviti z distribucijo. V okviru »workshopa« se je izrodila pozitivna, konkretna in sproščena diskusija o novih načinih pristopa do današnjih problemov.

Na novih tržiščih je nujna prilagodljivost, tukajšnji operaterji pa bi morali skusati postati posredniki med podjetji vzhodne in zahodne Evrope. Pomembno je iskati povezovanja med italijanskimi podjetji, ki hočejo prodreti na vzhodna tržišča, kot tudi biti posredniki za vzhodna podjetja, ki se hočejo

uveljaviti v Italiji oz. vzhodni Evropi.

Sekcija za mednarodno trgovino in storitve SDGZ je že pripravljena na nove izzive, njena vloga pa je tudi nadaljevati že ustaljene stike s trgovinskimi zbornicami in institucijami na tradicionalnih tržiščih kot so Makedonija, Srbija, Hrvaska itd. Poleg tega nameravajo ustvariti preko interneta informativni center za člane in nuditi informacije o možnostih trženja in poslovnih odnosov v vzhodnoevropskih državah. Namen sekcije je tudi analizirati druge oblike trgovanja bodisi v Italiji kot v vzhodni Evropi in tudi možnosti elektronskega trgovanja. Slednje bi lahko bilo donosno se najbolj v vzhodni Evropi, kjer tržišča niso organizirana na podsegmente, na programu SDGZ pa je tudi studija o možnostih zastopanja malih in srednjih slovenskih proizvajalcev, ki so sposobni za italijansko tržišče.

Da bi sekcija za mednarodno trgovino in storitve bila bolj operativna in učinkovita so izvolili ožji odbor, ki ga sestavljajo osem ljudi, zadolženih za rešitev enostavnejših problemov, ki niso nujni. Vzporedno so tri osebe zadolžene za specifične problematike. Ena bo v imenu združenja imela stike s terminalisti ECT, druga bo odgovorna za program Phare, tretja se bo ukvarjala s problematikami, kar zadeva priključitev Slovenije k Evropski uniji. Pomembno je seveda izluščiti te tematike in razumeti, kaj nas čaka v prihodnosti, pri SDGZ pa skrbijo tudi za izobraževanje kadrov.

Aljoša Gašperlin

Tovorno postajališče na Fernetičih se sooča z vrsto perečih vprašanj

Tovorno postajališče na Fernetičih se že več let sooča z vsakovrstnimi težavami, od problemov carinske službe do težkih pogojev, v katerih delujejo operaterji. Poleg vseh problemov se sedaj postavlja tudi vprašanje priključitve Slovenije v Evropsko unijo in s tem povezanim vprašanjem, kaj bo z avtoportom po padcu meje. Na postajališču pri Vrtojbi se na to že pripravljajo, na Fernetičih pa je vse na mrtvi točki.

Problemi avtoporta na Fernetičih so številni, pred kratkim pa so jih nekateri operaterji, člani SDGZ predložili upraviteljem intermodalnega terminala na neformalnem srečanju. Gre za operativne težave nasploh, obstaja problem carinjenja izven Trsta, saj so zaradi slabe funkcionalnosti čakalne dobe dolge, upravljanje skladišč je slabo urejeno, pogoji za delo so slabi, poleg tega so strukture zastarele.

Kot nam je povedal predstavnik skupine Eurocar Ivo Sirca (na sliki), je občuten problem skladišč, ki niso na razpolago. Slednje namreč upravlja ustanova, ki sama določa urnike, kar operaterjem ni po godu. Skladišča bi morali namreč upravljati v skupni režiji, ker je delovanje v teh pogojih težko, saj bi vsako podjetje potrebovalo svoje skladišče.

Postavlja se seveda tudi problem prometa. Kljub temu, da se je carinska služba izboljšala, je čakalna doba za kamione 5-6 ur. Celoten sistem slabo deluje, kamionisti so zapostavljeni in brez uslug, tako da se rajši poslužijo prehoda pri Gorici.

Kaj pa se bo zgodilo po vstopu Slovenije v EU in posledicnem padcu meje? Morali bi

nekaj ukreniti, pravi Sirca, a dokler ni skupne ideje za bodočnost tovarnega postajališča, se ne bo nič premaknilo. Okoli avtoporta gravitirajo namreč vedno ene in iste sile, ki ne dovolijo sprememb, kot se npr. dogaja v Gorici. Skladišča so izkoriščena le 25-odstotno in nerentabilna, za probleme kamionov se nihče ne zmeni, medtem ko bi bila za ponovni razvoj terminala potrebna komercialna politika. A kaj, ko nimajo upravitelji avtoporta nikakršnega stika s postajališčem pri Sezani.

Glede prihodnosti tržskega avtoporta ni enotnih pogledov, saj nekateri predlagajo ustanovitev veleprodajalne oziroma prodajnega centra, drugi so za industrijski obrat itd. Kakorkoli že, problem je pereč, saj bodo za preustroj tovarnega postajališča potrebna vsaj tri-štiri leta. Problem navsezadnje tici v tem, da je gorški terminal v središču pozornosti, v Trstu pa ljudje sploh ne poznajo problemov postajališča na Fernetičih. A. G.

OPČINE / »WORKSHOP« V ORGANIZACIJI SEKCIJE ZA MEDNARODNO TRGOVINO SDGZ

Možnosti uveljavitve na vzhodnoevropskih tržiščih

V okviru delavnice je podal svoje izkušnje gospodarstvenik Mitja Vavpetić - Pomembnost organizacije in kadrovanja

Nastopanje na mednarodnih tržiščih zahteva prilagodljivost, dobro organizacijo, izobraževanje, pravilno kadrovanje in miselnost, se najbolj v vzhodnoevropskih državah, kjer so tržišča izredno težka in se zakonodaja stalno spreminja. To so nekatere misli, ki jih je podal gospodarstvenik Mitja Vavpetić v okviru »workshopa« (na sliki, foto Kroma), ki ga je pred kratkim organizirala sekcija za mednarodno trgovino in storitve SDGZ v Novem hotelu Daneu na Opcinah na temo »Distribucija kot oblika trajnega preboja v jugovzhodni Evropi«.

Vavpetić, ki se bavi z distribucijo ekskluzivnih artiklov za široko potrošnjo v vzhodni Evropi, je tehnično analiziral spremembe, do katerih je prislo v vzhodni Evropi po padcu berlinskega zidu, podal svoje izkušnje in spregovoril o se-

danjih značilnostih vzhodnoevropskih tržišč. Na srečanju, ki so se ga udeležili številni zamejski slovenski operaterji, je Vavpetić izšel iz nedavne preteklosti in govoril o uvozno-izvoznih podjetjih, deviznih omejitvah in preferenčnih sporazumih, ki so bili v veljavi. Po padcu berlinskega zidu je postopoma prišlo do ukinitve izvozno-uvoznih monopolov in do devizne ter finančne sprostitev, nakar je prišlo do marketinskih aktivnosti, trznega tekmovanja itd.

Analiziral je tudi možne oblike zastopanja podjetij oz. distribucije na tržiščih, od samega predstavništva do odprtja lastnih podjetij. Možnosti kot tudi težav je na pretek, v prvi vrsti pa se postavlja problem plačil, ker na vzhodnih tržiščih ni zavarovanja. Na vzhodu obstaja drugačna miselnost, ki se ji je treba prilagoditi, tako

da gre poslati v vzhodne države zaupanja vredne osebe. Za dobro poslovanje se je treba nanasati na lokalne informacije in razpolagati na terenu s človekom, ki

ima pravo miselnost. Poleg tega je bistveno dobiti resnega partnerja in racionalno investirati. Izkoristiti gre tudi dejstvo, da na vzhodu primanjkuje know-how,

prava sreča pa bila po Vavpetičevem mnenju dobiti vzhodne proizvajalce in njihove izdelke prodajati v Italiji, ki je močna in inovativna država. (A. G.)

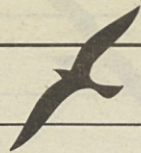

Občni zbor SDGZ bo 22. novembra

Slovensko deželno gospodarsko združenje je sklicalo občni zbor, ki bo v nedeljo, 22. novembra 1998. Ob tej priliki bo tudi izredni občni zbor za prilagoditev statuta novi zakonodaji o nepridobitnih ustanovah, v rednem delu pa bodo odobrili bilanco in izvolili novo vodstvo.

Kot nam je povedal predsednik SDGZ Marino Pecnik, bodo dve leti po praznovanju 50-letnice izdali tudi knjigo o našega gospodarstvu od preteklega stoletja do danes. Udeležbo so že zagotovili ugledni predstavniki gospodarskega in političnega življenja, med pomembnejšimi tematikami pa bosta analiza sedanjega stanja naše gospodarske skupnosti s posebnim pogledom na prihodnost in vstop Slovenije v Evropsko unijo, na kar moramo biti pripravljeni.

Naj se omenimo, da so se v pripravi na občni zbor s petkom iztekli občni zbori vseh sekcij SDGZ. (ag)

CELOVEC / ZASEDANJE VODITELJEV DRŽAV PETNAJSTERICE

Jaser Arafat protagonist prvega dneva vrha EU

Vrha sta se prvič udeležila tudi D'Alema in Schröder

CELOVEC - Prvi dan neformalnega vrha Evropske unije v turističnem kraju Poreče ob Vrbskem jezeru na Koroskem je potekal v znamenju palestinskega predsednika Jaserja Arafata. Prihajajoč iz ZDA je zbranim predsednikom vlad držav članic unije obrazložil sporazum, ki ga je v petek v Beli hiši v Washingtonu podpisal z izraelskim ministrskim predsednikom Benjaminom Natanjahujem in s katerim se naj bi pospešil mirovni proces na Blaznem vzhodu.

Arafata, ki je včeraj dopoldne pripotoval na Dunaj, je najprej sprejel avstrijski zunanji minister Wolfgang Schüssel, hkrati predsedujoči zunanje-političnega sveta Evropske unije. Po informativnem pogovoru v avstrijski prestolnici je Arafat s posebnim letalom prispel na celovsko letališče in nato v Poreče, kjer so ga pričakali sefi vlad Evropske unije na čelu z Chiracom, Blairom, Schröderjem, D'Alema in nezna-

znane gostitelj avstrijskim kanclerjem Viktorjem Klimo. Arafat je srečanje s političnim vrhom Evropske unije izkoristil za poziv, naj Unija tako politično kot tudi s finančnimi sredstvi podpira mirovni proces, ki je bil s sporazumom deležen novega zгона.

Na tiskovni konferenci v Celovcu je Arafat dejal, da bo »že zelo kmalu« razglašena samostojna palestinska država - 4. maja 1999. Ob tem je dejal, da od svojega »partnerja« Natanjahuja pričakuje izpolnitev vseh točk sklenjenega sporazuma, katerega odločilna točka je razglasitev samostojne palestinske države v lastnih mejah. Vodja Palestincev je na tiskovni konferenci tudi menil, da je prijateljstvo med Palestinci in Izraelci »nedvomno možno« in da partnerji v tem mirovnem procesu nikomur ne smejo dovoliti, da bi bil »mir pogumnih mož« vnovic ogrožen. Evropski uniji in

evropskim narodom se je izrecno zahvalil za pomoč in podporo pri umiritvi Blaznjega vzhoda. Pozitivno je ocenil tudi pobudo Schüssla, ki je za konec novembra ali začetek decembra predlagal posebno konferenco Evropske unije, namenjeno pomoči Palestincem.

Po (nenacrtovanem) svetovnopoličnem uvodu vrha EU so se predsedniki držav petnajsterice sestali na prvem delovnem razgovoru, ki se je začel z referati predsednikov vlad Nizozemske, Španije in Velike Britanije: Wim Kok je govoril o gospodarskih in socialnih izzivih za Evropsko unijo, Jose Maria Aznar o notranji varnosti s posebnim poudarkom boja proti terorizmu, Tony Blair pa o skupni zunanji in varnostni politiki Evropske unije.

Skupna večerja predsednikov vlad petnajsterice je bila namenjena predvsem aktualnemu položaju svetovnega gospodarstva, pri »pogovoru

ob ognjišču« pa naj bi vrhunski evropski politiki obravnavali vprašanja, ki so v popoldanskem krogu ostala odprta.

Prvič sta se vrha EU udeležila novi italijanski premier Massimo D'Alema in nemški kancler Gerhard Schröder. D'Alema je v pogovoru z novinarji ob prihodu v Poreče hudomušno dejal: »Upam, da ne bom delal sramote svoji državi«. Medtem ko bo D'Alema ostal do konca vrha, se je Schröder se sinoci vrnil v Nemčijo.

Danasnja nedelja je po objavljenem programu namenjena informaciji in razpravi o predlogih avstrijskega kanclerja in predsednika Evropskega sveta Klime, ki jih je v zadnjih dneh zbral pri svojem potovanju v glavna mesta Unije in s katerimi naj bi znotraj skupnosti dosegli izboljšanje notranje koordinacije, večjo učinkovitost sklepov, uveljavitev principa subsidiarnosti ter krepitev demokracije legitimnosti posameznih ustanov Evropske unije.

Siritev Unije na jugovzhod in vzhod (proti kateri se je na posebni tiskovni konferenci včeraj dopoldne vnovic odločno izrekel sef avstrijskih svobodnjakov Jörg Haider) so predsedniki vlad sicer obravnavali, toda bolj obrobno. Konkretnih sklepov od neformalnega vrha Evropske unije v Poreču ni pričakovati.

Dezela Koroska je prisotnost najvišjih politikov Evropske unije izkoristila tudi za obsežno promocijo skupne kandidature treh dežel za zimske olimpijske igre 2006. Vsi državniki so bili seznanjeni z idejo Iger brez meja, prav tako novinarji, katerim so sinoci pripravili posebno predstavitev skupne kandidature.

Ivan Lukan

ITALIJA / SHOD POLA SVOBOŠČIN

Scalfaro in Cossiga na muhi desnice

Tudi D'Alema tarča zelo ostrih napadov Govori Finija, Casinija ter Berlusconi

RIM - Rimski Trg S. Giovanni, ki je znan kot trg, kjer navadno zborujejo levičarji in sindikati, je včeraj gostil veliko manifestacijo Pola svobosčin proti novi vladi Massima D'Aleme. Bolj kot novi premier pa je bil tarča napadov in zelo ostrih kritik predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, ki mu desnosedinsko zavezništvo očita skrajno enostransko vodenje vladne krize. S kritikami niso stedili niti na račun nekdanjega predsednika Francesca Cossiga in njegove stranke UDR, češ da so s čisto transformistično potezo izročili Italijo osvraženim komunistom.

Organizatorji navdušeno trdijo, da je na manifestaciji sodelovalo milijon in več ljudi iz vse Italije, ki so prisli v Rim s posebnimi vlaki, carterскими polleti in seveda avtomobili. Na Trgu S. Giovanni sta se spojila dva spreveda, na čelu katerih so plapolale zastave Forza Italia in Nacionalnega zavezništva, medtem ko je bilo zastav in praporov Krscansko-demokratskega centra bore malo. Mnogico so nagovorili Pierferdinando Casini, Gianfranco Fini in na koncu Silvio Berlusconi. Vsakic ko so omenili Scalfara so ljudje začeli kricati in zmerjati predsednika, podob-

na usoda je doletela tudi »izdajalce« UDR, češ da so »skočili čez plot« in izdali volilce, ki so jih izvolili v parlament.

Voditelji desnosedinske opozicije so bili torej zelo napadalni in kritični do nove levsredinske vlade, v resnici pa niso povedali na kakšnih temeljih bo slonela njihova opozicija in kaj menijo o reformah, ki jih ponuja predsednik nove vlade. Trenutno se jim očitno bolj izplacajo napadi na Scalfaro in na Cossigo. Glede napadov na Scalfara je bil najostrejši voditelj Nacionalnega zavezništva, lider Forza Italia je bil za kancek previdnejši pri kritikah na Kviral, medtem ko si je Casini pikro privoščil svoje nekdanje somisljenike Clementeja Mastello in Rocca Buttiglioneja.

V zvezi z rojstvom nove vlade se je včeraj oglašil tudi Umberto Bossi, ki je spregovoril na kongresu Severne lige. Dejal je, da bo Liga vodila tvorno opozicijo in da z zanimanjem pričakuje, kaj bo ta vlada naredila na področju ustavnih reform in tudi federalizma. »Senatur« se tudi glede odnosa do nove vlade noče na noben način istoteviti z desnico.

BLIŽNJI VZHOD / DAN PO PODPISU IZRAELSKO-PALESTINSKEGA DOGOVORA

Zgodovinski mirovni premik

Pozitiven zaključek pogajanj naletel na vsesplošne pozitivne ocene - Ob zadovoljstvu pa tudi pripombe, da je treba dogovorjeno udejaniti - Clinton bo osebno pozval Palestince, naj podprejo vsebino dogovora

WASHINGTON - Po dnevih nepetih pogovorov, po svečanem podpisu sporazuma o nadaljevanju bližnjevzhodnega mirovnega procesa je napočil dan prvih ocen, za dejstva bo namreč treba počakati samo še nekaj dni, ko bo jasno, če se strani nameravajo držati dogovora. Palestinski voditelj Jaser Arafat je takoj po podpisu izjavil, da ne bo prislo več do spopadov in sovražnosti, če se bodo vsi držali dogovorjenega. Podčrtal je, da je dan podpisa »srečen in pomemben dan«, najprej pa se je za posredovanje zelel zahvaliti jordanskemu kralju Huseinu, javno zahvalo pa je naslovil tudi članicam Evropske Unije. Izraelski premier Benjamin Netanjahu pa je naglasil, da lahko od podpisa naprej vsi prizadeti računajo na večjo varnost in svobodo, in izjavil: »Od danes je bodocnost naših in otrok naših palestinskih sosedov varnejša in zahvala gre prizadevanjem vseh.« Posebej pa se je Netanjahu zelel zahvaliti ame-

riskemu predsedniku Billu Clintonu, »mirovnemu vojskaku, ki ga nič ne zaustavi«. Bill Clinton, kateremu pripisujejo še največ zaslug, da je prišlo do neposrednih pogovorov med Arafatom in Natanjahujem in predvsem, da se v zadnjem trenutku pogajanja niso izjalovila zaradi vprašanja Pollard, pa si je ob srečnem izteku pogajanj zazelel, da bi imel ob strani zeno Hillary.

Dan po podpisu se je namreč v ocenah o pomembnem dogodku pojavila tudi krilatica, češ da ima zasluge za pozitiven razplet bližnjevzhodne krize tudi Monica Lewinski. Ni skrivnost, da je ameriški predsednik nujno potreboval uspeh na mednarodni politični sceni, da bi zabrisal učinke skandala. Na svečanosti ob podpisu izraelsko-palestinskega dogovora je podpredsednik ZDA Al Gore izkoristil prilžnost in naglasil, da se je Clinton izkazal kot »veliki mirovni posrednik v Bosni, na Severnem Irskem in na Blaznem vzhodu«. Ameriški

predsednik se zaveda, da podpis se ne zagotavlja odpravo vseh težav, tako je že na svečanosti napovedal, da bo decembra odpotoval na obisk k Palestincem in jih pozval, naj aktivno podprejo prizadevanja njihovega voditelja Arafata. Rekel je tudi, da se bo posvetoval z ameriškim parlamentom glede možnosti, da bi Izraelu in Palestincem ZDA namele dodatna finančna sredstva.

Pozitivno so podpis izraelsko-palestinskega dogovora ocenili v Italiji in drugih evropskih državah. Predsednik italijanske vlade Massimo D'Alema je naglasil, da gre za veliki dogodek, za zgodovinski premik za uveljavitev miru v svetu. V imenu vlade in osebno je D'Alema poslal dopis s čestitkami Arafatu, Netanjahuju, Clintonu in Huseinu. Zadovoljstvo nad zaključkom pogajanj v Marylandu pa je izjavil tudi italijanski zunanji minister Lamberto Dini, ki je pripomnil, da se morajo sedaj nadaljevati prizadevanja za uresničitev dogovorjenega.

NOVICE

Komisija MOK
prispela v Celovec

CELOVEC - Sestnajst članov ocenjevalne komisije MOK za pregled kandidatov za zimske olimpijske igre leta 2006 so včeraj dopotovali v Celovec, kjer bodo danes začeli s pregledom dosjejev in objektov na Avstrijskem. Včeraj so si vsekakor že ogledali tiskovni center, v katerem je bilo 800 novinarjev, ki so spremljali vrh Evropske unije.

Umrli Giuseppe Dordoni

PIACENZA - V neki kliniki v Piacenzi je včeraj umrl italijanski olimpijec Giuseppe Dordoni, ki je na olimpijskih igrah v Helsinkih leta 1952 osvojil zlato kolajno v hoji na 50 km. Dordoni je bil star 72 let. Leta 1950 je v Bruslju postal evropski prvak na 50 km, nastopil je na starih olimpijskih igrah in bil 24 državni prvak.

Velo najhitrejši

PISTOIA - Zadnjo dirko kolesarske sezone od Firenc do Pistoie na kronometer je po pričakovanjih osvojil Italijan Marco Velo (Mercatone Uno - Bianchi). Nastopilo je 24 specialistov, Velo pa je ves čas vozil s povprečno hitrostjo nad 51 km na uro. Na drugo mesto se je uvrstil Moldavec Ruslan Ivanov, tretji pa je bil Toskanec Luca Scinto.

Okada pred Doohanom

BUENOS AIRES - Japonec Tadayuki Okada (Honda) je bil najhitrejši na prvem uradnem treningu svetovnega prvenstva v motociklizmu za veliko nagrado Argentine v razredu do 500 kubičnih centimetrov. Na drugo mesto se je na dirkališču pri Buenos Airesu uvrstil prvak Avstralec Michael Doohan, tretji pa je bil Spanec Alex Criville (oba Honda). V četrtlitrskem razredu je bil najboljši Francoz Olivier Jacque (Honda), Loris Capirossi je bil 5., Valentino Rossi pa deveti. V 125 kubicnem je bil najboljši Japonec Kazuto Sakata (Aprilia)

Štukelj v hramu slavnih NYAC

NEW YORK - Najstarejši živeči olimpijonec Leon Stukelj, ki bo 12. novembra letos v Novem mestu praznoval 100. rojstni dan, je postal tudi del zgodovine New Yorka. Ime najuspešnejšega slovenskega sportnika bo v prihodnje krasiло hram slavnih (Hall of fame) New York Athletic Cluba (NYAC), katerega častni član je Stukelj od letosnjega aprila, ko je prvič obiskal New York. New York Athletic Club je bil ustanovljen leta 1868, kar je za ZDA castitljiva starost, ceprav je le 30 let starejši od slovenskega olimpijca. Ekskluzivni klub je rodil mnogo vrhunskih sportnikov, ki so doslej skupaj osvojili 117 zlatih olimpijskih medalj. Slovesnost ob uvrstitvi Stuklja na seznam najslavnejših članov kluba je tako kot aprilski obisk tudi tokrat organiziral slovenski podjetnik, ki živi in dela v ZDA Emil Gaspari, ki je med drugim prebral tudi pozdravno pismo in čestitke predsednika Ameriškega olimpijskega komiteja Williama J. Hybla Leonu Stuklju ob njegovi stoletnici.

Vodilni mozej NYAC so sicer dejali, da načeloma častnih članov ne uvrščajo v "Hall of fame", pri Stuklju pa so naredili doslej drugo izjemo. Med več kot sto slavlencev so doslej uvrstili le še enega častnega člana, to je legendarnega temnopoltega olimpijca Jessyja Owensa, s katerim se je Stukelj srečal na svojih zadnjih olimpijskih igrah leta 1936 v Berlinu. Stukelj je takrat Owensa zaprosil za avtoogram in skupno fotografiranje, sedaj pa je njuno ime na steni NYAC skupaj z ostalimi osvajalci olimpijskih odličij. Za osvežitev spomina je primerno tudi tokrat navesti, da je Stukelj v svoji dolgoletni karieri osvojil 6 olimpijskih medalj v gimnastiki. Leta 1924 na svojem prvem nastopu na olimpijskih igrah v Parizu dve zlati, leta 1928 v Amsterdamu eno zlato in dve bronasti medalji, nazadnje pa leta 1936 v Berlinu, ko je bil star že 37 let, se srebrno medaljo.

Beckenbauer podpredsednik DFB

WEISBADEN - Nekdanji nemški nogometaš in selektor reprezentance Franz Beckenbauer je novi podpredsednik nemške nogometne zveze (DFB). Na zasedanju DFB v Weisbadnu so dosedanjemu predsedniku Egidiusu Braunu podaljšali mandat še za tri leta, 53-letnega Beckenbauerja pa je kot kandidata za podpredsednika podprla večina delegatov. Beckenbauer je predsednik enega najslavnejših evropskih klubov, muenchenskega Bayerna.

Nov rekord
v prečkanju Atlantika

PARIZ - Britanski poslovnež in milijonar Bob Miller in francoski kapitan Jef d'Estiveaud sta nova rekorderja v jadranju preko Atlantika. Za pot sta potrebovala osem dni, 23 ur in 59 minut in 43 sekund.

Prejšnji rekord je bil enajst dni, 13 ur in 22 minut; lanskega marca ga je dosegel švedski jadralec Ludde Ingval s svojo jadrnico Nicorette.

Le 17 sekund manj od devetih dni sta potrebovala Miller in d'Estiveaud, ki sta na 146 čevljev dolgi dvojbornici Mari-Cha III danes prispela na jugozahodni del britanske obale. Pot sta začela v New Jerseyu, v mestu Ambrose Lighthouse, in jo končala v britanskem Cape Lizardu. Jadralca je spremljala posadka, v kateri je bilo več kot ducat članov.

SMUČANJE / PRVI NASTOP DEKLET V SVETOVNEM POKALU

Flemmnova prismoččala
Norveški prvo zmago

Compagnonijeva tretja, pet Slovenk v finalu, Pretnarjeva osma - Šestnajstletna Hrvatica Kostelič na 12. mestu!

SÖLDEN (STA) - Norvezanka Andrine Flemmen je poskrbela, da se nova sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju ni začela tako, kot se je lani končala. Na lanskem finalu v Grans Montani je bila namreč v veleslalomu najhitrejša Avstrijka Alexandra Meissnitzer, ki pa se je na uvodu sezone 1998/99 na avstrijskem ledeniku Sölden morala zadovoljiti z drugim mestom, za Flemmnovo (na sliki), ki je nasploh Norveški prismoččala prvo zensko veleslalomsko zmago v zgodovini svetovnega pokala, je zaostala 26 stotink sekunde. Tretje mesto je z zaostankom 57 stotink sekunde zasedla olimpijska prvkinja Italijanka Deborah Compagnoni, ki je bila s svojim nastopom zelo zadovoljna. »To je bil moj prvi pravi trening med kolicki, saj sem zaradi težav s snegom in hrbtom doslej malo trenirala«, je dejala Italijanka.

Dobro so se odrezale tudi slovenske tekmovalke. Spela Pretnar je bila 8. (+2, 44), Nataša Bokal 15. (+3, 17), Alenka Dovzan 19. (+3, 65), svoje prve veleslalomске točke pa si je s 26. mestom (+5, 02) prismoččala tudi Spela Bracun. Urška Hrovat je odstopila v prvi, Mojca Suhadolc pa v drugi voznji, potem ko je bila po prvem nastopu na 16. mestu.

Uvodna tekma sezone je pokazala, da se v ospredje prebijajo mlajše tekmovalke. Zmagovalka Flemmnova sicer ni med najmlajšimi, saj je že dopolnila 24 let, vsekakor pa je novo ime, s katerim bodo morala Compagnonijeva, Meissnitzerjeva, Nefova, Rotnova, Ertlava in seveda Seizingerjeva, ko bo pozdravila težki poskodbi kolen (v nemškem taboru pričakujejo, da bo nared za svetovno prvenstvo v Vailu), se kako računati. Norvezanka se je sicer doslej stalno uvrščala med najboljši deset (lani peta v veleslalomski

razvrstitvi svetovnega pokala), na stopnicke pa si ji je uspelo prebiti le lani v Park Cityju, ko je zasedla tretje mesto. Tokrat je znala izkoristiti odsotnost Seizingerjeve, odstop Rotnove ter Panzaninijeve, rahlo poskodbo prve dame veleslalom v zadnjih letih Compagnonijeve, ter nekoliko slabšo formo Ertlave. V prvem teku je imela 25 stotink prednosti pred večkratno olimpijsko in svetovno prvkinjo Compagnonijevo, v drugem pa je pokazala tudi psihicno stabilnost. Vodstva se ni ustrašila in je s tretjim časom prednost s prvega nastopa zadržala.

Večje presenečenje kot zmaga Flemmnove so odlične uvrstitve treh mladih tekmovalk, katerih nastope v svetovnem pokalu bi lahko presteli na prste ene roke. Italijanka Sonia Vierin je zasedla 11., Svedinja Anja Paerson 13., med omenjenima smučarkama, ki sta bile v prejšnji sezoni odlične v evropskem pokalu, pa se vrnila največja senzacija dneva 16-letna Hrvatica Janica Kostelič. Mladinka, ki je nase opozorila že na olimpijskih igrah v Naganu, je v svojem prvem nastopu v svetovnem pokalu z visoko startno stevilko 54 dosegla celo četrto drugo voznje.

Varovanke novega trenerja Slovenije Dusana Blazica so napovedovale boj brez taktizi-

ranja in svoje napovedi so tudi uresnicile, ceprav začetek ni obetaven. Prva od »vrazjih deklet« je sla na progo Urška Hrovat (startna številka 10), njen nastop pa se je končal z odstopom v prvi polovici proge, ko je na prelomnici tezo prenesla na napačno nogo ter zdrsnila mimo vratice. Njen in odstop številnih drugih smučark, nekatere med njimi so imele zelo obetavne vmesne case (Karin Roten, Sabina Panzanini...) so bile posledica izredno slabe vidljivosti, saj na enem delu proge vreme sončno, na drugem oblačno, na tretjem pa je vidljivost kvarila megla. Tekmovalke tako niso mogle opaziti številnih grbin in lukenj, tako da odstopi 22 od skupno 71 prijavljenih tekmovalk nikogar niso presenetili. Na srečo pa večjih težav niso imele ostale slovenske tekmovalke. Z izjemo novinke Katarine Breznik so se vse uvrstile v drugo voznjo, kar je pomenilo, da bo imela Slovenija s petimi predstavnicami največ finalistk.

Najboljši položaj je imela Spela Pretnar, ki je na prvi voznji dosegla 11. čas, na drugo progo pa je odšla odločna,

da uvrstitev se popravi. Njena velika želja in napadalnost sta bili razlog, da je v zgornjem delu naredila tri večje napake, vendar se je pri vseh treh resila z akrobacijami, ki so postale ze njen zaščitni znak. V spodnjem delu, ki ji je bil zaradi ravnine pisan na kozo (v drugi polovici je bila tretja najhitrejša), je nadoknadila zaostanek pri vmesnem času in uvrstitev izboljšala za tri mesta: »Vesela sem rezultata. Na uvrstitev med deseterico sem samo upala, kajti na zadnjih treningih mi ni slo najbolje. Nase uvrstitve kažejo, da smo v pripravljalnem obdobju dobro delale, vendar mislim, da se da še marsikaj popraviti. Upam, da nam bo to uspelo ze v ZDA.«

Vrstni red: 1. Flemmen (Nor) 2:15, 05 (1:06, 72-1:08, 33); 2. Meissnitzer (Avt) +0, 26 (1:07, 01-1:08, 30); 3. Compagnoni (Ita) +0, 57 (1:06, 97-1:08, 65); 4. Piccard (Fra) +1, 27 (1:07, 38-1:08, 94); 5. Nef (Svi) +1, 35 (1:08, 20-1:08, 20); 6. Rey-Bellet (Svi) +2, 0 (1:08, 27-1:08, 79); 7. Ottosson (Sve) +2, 26 (1:07, 67-1:09, 61); 8. Pretnar (Slo) +2, 44 (1:08, 52-1:08, 97).

Hrvatica Kostelič poskrbela za senzacijo

NOGOMET / DANES V 6. KOLU

V središču pozornosti
derbi Juventus - Inter

Zanimanje tudi za tekmo Milan - Roma, Udinese doma

TURIN - Derbi današnjega, 6. kola italijanske nogometne A lige bo gotovo v Turinu, kjer bo domači Juventus gostil milansko ekipo Interja.

Današnje srečanje v Turinu bo zanimivo iz več razlogov. Pomerili se bosta ekipi, ki sodita med glavne favorite za osvojitve državnega naslova. V obeh mostvih igrajo pravi asi, ki sodijo med najboljše na svetu (Del Piero, Zidane, Ronaldo). Poleg tega bo to obračun dveh ekip, ki je v prejšnjem prvenstvu sprožil val ogorčenih polemik, ces da so sodniki za osvojitve »scudetta« nemalo pomagali turinskemu moštvo.

Juventusov trener Lippi je pred današnjo tekmo dejal: »Mislim, da mojim igralcem ne manjka poztrovalnosti in borbenosti, saj je to ena od odkle te ekipe. Za spodrsrljaje je verjetno predvsem kriva ali pomanjkljiva taktična razporeditev ali slaba forma. Glede sodnikov bi dejal, da sem proti zrebu le-teh, toda po tem, kar sem videl v Bilbau, lahko mirno rečem, da so italijanski sodniki gotovo najboljši.«

V Juventusovih vrstah bo Iuliano zamenjal diskvalificiranega Birindellija. Vprašljiv pa je nastop Montera, Tudorja

in Fonsece, ki se niso sanirali poskodb.

V Interjevih vrstah gotovo ne bosta igrala poskodovana R. Baggio in Djorkaeff. Odsoten bo tudi Simeone, ki je diskvalificiran.

Poleg srečanja v Turinu bo danes zanimivo tudi v Milanu, kjer bo Zaccheronijeva ekipa igrala proti Zemanovi Romi, ki je doslej igrala izredno zanesljivo in je na drugem mestu lestvice. Zeman pravi: »Zelo cenim Zaccheronija, ki ima jasne ideje, in tudi mislim, da bo pri Milanu opravil zelo dobro delo.«

Udinese bo doma igral proti Venezii. Videmcani so na tem srečanju nesporni favoriti. Trener Guidolin nima težav s postavo, odsoten bo le Bertotto, ki je diskvalificiran, zamenjal pa ga bo Gargo.

Vroče bo tudi na drugih igriščih, predvsem tam, kjer bo igrala ekipe, ki se že sedaj borijo proti izpadu iz lige. To velja za srečanja v Bologni, Peruggi in Genovi.

DANASNJI SPORED (14.30): Bologna - Piacenza, Cagliari - Bari, Fiorentina - Salernitana, Jvuentus - Inter (20.30), Lazio - Vicenza, Milan - Roma, Perugia - Parma, Sampdoria - Empoli, Udiense - Venezia.

SMUČANJE

Novi up
Italije je
Walter
Girardi

Slovenci si ne delajo utvar

SÖLDEN - Naslednik Alberta Tombe se imenuje Walter Girardi, star pa je 22 let. Tekmovalc iz Schia je na zadnjih treningih italijanske smučarske reprezentance presenetil s hitro veleslalomsko voznjo. Bil je bistveno boljši od Mattea Nane, ki je do pred nekaj dnevi veljal za edinega kolikor toliko konkurenčnega Italijana v letosnjem svetovnem pokalu, v katerega se »azzurri« podajajo brez večjih ambicij. Seveda pa si Girardi ne dela velikih iluzij, da bi lahko na danasnjem uvodnem veleslalomu sezone v Söldnu premagal favoriziranega Hermannia Maierja in ostale velika- ne belega cirksa. »Na treningih sem res uspešen, toda na FIS seznamu zasedam sele 39. mesto, v slalomski razvrstitvi pa sem sele osemdeseti. Moj edini cilj je osvajati točke in s tem izboljšati startni položaj na naslednjih tekmah,« pravi Girardi. Izmed Italijanov bo v prvi jakostni skupini startal samo Patrick Holzer, a samo zaradi odsotnosti Avstrijca Güntherja Maderja. Nobenih utvar si ne delajo niti Slovenci. Zadovoljni bi bili, ce se bo en naš tekmovalc uvrstil med najboljših trideset, pravi trener reprezentance Matjaz Koselj. Avstrijski vremenoslovci za danes napovedujejo slabo vreme, toda napovedovali so ga tudi za včeraj, ko pa je nastop zenski spremljalo toplo sonce. Tekmo bi lahko vsekakor prestavili na jutrišnji dan, ko v Avstriji proslavljajo vse- drzavni praznik. Nihne si namreč ne želi zamuditi nastopa nacionalnega junaka Maierja.

KOŠARKA / V A1 IN A2 LIGI

Goričani in Tržačani
doma pred izredno
važno preizkušnjo

GORICA, TRST - Tako za gorisko ekipo v A1, kot za trzasko v A2 ligi bo današnje kolo zelo pomembno.

Pall. Gorizia bo igrala doma pravi derbi za obstanek v ligi proti Ducatu iz Pistoie, ki je doslej osvojil dve točki, medtem ko je Zorzijevo moštvo se vedno praznih rok. Za Goričane, ki so med tednom »ostali« brez Marka Lokarja, saj je prestopil k Jeisju (A2 liga), bo drevisnje srečanje skoraj odločilno za nadaljnjo pot v tem prvenstvu. V primeru poraza bi bila kriza v goriskem taboru ze po nekaj kolih na dlani.

DANASNJI SPORED: Teamsystem Bologna - Zucchetti Reggio Emilia, Varese - Kinder Bologna, Benetton Treviso - Termal Imola, Pompea Rim - Sony Milan, Pepsi Rimini - Mabo Pistoia, Polti Cantú - Müller Verona, Pall. Gorizia - Ducato Siena.

Derbi 5. kola v A2 ligi bo danes v Trstu, kjer bo domače moštvo igralo proti Scavoliniju iz Pesara. Trzaska ekipa bo se vedno igrala brez Alibegovica. Po neverjetnem porazu (kar pet podaljskov) v Sassariju, pa mora danes Pancottova ekipa nujno zmagati, da bi ne izgubila stika z vodilnimi. Naj omenimo, da pri Scavoliniju igra tudi Tržačan Attruia, ki je prve košarkarske korake opravil pri Don Boscu.

DANASNJI SPORED: Pall. Trieste - Scavolini Pesaro, Snai Montecatini - Bini Viaggi Livorno, Montana Forlì - Select Avellino, Sicc Jesi - Reggio Calabria, Popolare Ragusa - Zara Fabriano, Cordivari Roseto - Bancosardegna Sassari, Fila Biella - Serapide Pozzuoli.

ODBOJKA / MOŠKA C LIGA

Slogi derbi lepih akcij, a tudi napak

*Gostitelji zaslužen po dveh urah boja
Goričani niso izkoristili protinapada*

Mima Eurospin - Olympia Agra-
ria Terpin 3:1 (15:6, 15:13, 11:15,
15:7)

SLOGA: Božić 7+12, Colautti
2+3, Celledoni 5+21, Stabile 11+15,
Peterlin 3+9, Princić 6+3, Veljak
1+0, Strajn 0+0, Riolo 0+0, Dra-
sic, Mikolj, Sgubin.

OLYMPIA: S. Terpin 9+25, Pin-
tar 1+3, J. Terpin 1+9, J. Hlede 3+5,
Dorn 4+10, Sfiligoy 5+9, Graunar
2+10, A. Terpin 0+1, Guzzon 0+0,
Maraz, Komjanc, Mucci.

Sloga je po dveurnem boju za-
služeno premagala Olympio in
osvojila prve tri točke. Tekma je bi-
la stalno izenačena, lepih akcij je
bilo kar precej, dosti pa je bilo tudi
napak. Največja razlika med ekipa-
ma je bil v tem, da Goričani v glav-
nem niso izkoristili protinapadov,
kar je tudi odločilo tekmo. Zaradi
tega so namreč gladko izgubili prvi
in četrti set ter po visokem vodstvu
prepuščali slogašem zmago tudi v
drugem setu. Najbolj zanimiva sta
bila drugi in tretji set. Po lahki zma-

gi v prvem setu, do katere so Petre-
linovi varovanci prisli tudi s po-
močjo sedmih napak Olympie, so se
razmere na igrišču spremenile. Go-
ričani so povedli z 9:4 in 12:6, tedaj
pa se jim je zataknilo in Sloga je
začela nizati točko za točko. V raz-
burljivem finišu se je izkazal
izkušeni Stabile, ki je Slogo po-
peljal do delne zmage. V tretjem se-
tu se je zgodilo obratno. Sloga je po-
vedla z 9:5, nato pa začela grešiti,
kar je igralcem Olympie, pri katerih
je bil najboljši Simon Terpin, dovo-
lilo da se ji približajo. Do enajstice
so v tem setu Goričanom pomagali
sami slogasi z osmimi napakami.
Zadnje štiri točke pa so Klokocov-
nikovi varovanci dosegli z asom,
dvema blokoma in napadom Grav-
nerja. Zadnji set je bil podoben pr-
vem. Goričani so dosegali menja-
ve, niso pa zaključevali protinapa-
dov, tako da je Sloga visoko poved-
la. Po številnih menjavah, so trije
bloki, napad Božića in napake
Olympie zaključili derbi. (T.G.)

ODBOJKA / MOŠKA C LIGA

Po prvem setu premoč Soče

*Borbeni gostje igrali bolj
konstantno od valovcev*

Val Imsa - Soča Unitecno 1:3
(15:7, 3:15, 8:15, 11:15)

SOCA: Feri 7+17, Klede 3+5,
Petejan 9+7, Braini 5+3, Brisco
1+7, Tomsic 1+1, Battisti 0+0, M.
Cernic 0+0, Mucci, Princić, A.
Cernic.

VAL: Florenin 2+13, Buzzi-
nelli 4+3, Mucci 0+2, Radetti
4+17, Jelen 2+4, Cernic 2+2, Orel
2+8, Paoletti 2+1, Makuc 0+0,
Faganel, Plesničar.

»Specialisti za derbi« so jo
vnovic zagodli. Igralci Soče
Unitecno so sinoci v Standrežu
dokazali, da znajo na takih
srečanjih potegniti na dan vse
svoje skrite rezerve, zrtev njo-
ve izjemne borbenosti pa so bili
favorizirani valovci, ki so mo-
goče po prvem setu upali, da
bodo zlahka prisli do točk. Der-
bi, ki mu je s stopnišč sledilo
veliko steno gledalcev, je imel
dva obraza. V prvem setu so bi-
li gostje dokaj zmedeni, valovci

pa dobesedno razigrani. Zaigra-
li so zelo učinkovito, povedli
kar s 13:2 in po trenutku od-
dih suvereno vknjizili prvi set.
Odtlej pa se je razmerje sil na
igrišču povsem spremenilo.
Sočani so zaigrali kot prerajeni,
valovci pa se je polastila živc-
nost. Najprej so popustili mlajši
igralci, nato se vsi ostali. Igra je
bila sicer na trenutke odlična
na obeh straneh, gostje pa so bi-
li gotovo bolj konstantni, tako
da njihov uspeh po prvem setu
skorajda ni bil nikoli pod
vprašajem.

»Pohvaliti moram vse svoje
igralce, posebno Brisca, pa tudi
Marka Cernica. Odločila je naša
borbenost,« je povedal trener
Soče Stefan Cotič.

»Prvenstveni nastop ni isto
kot prijateljska tekma. Pozna se,
da nas caka se veliko dela, a z de-
lom bodo prisli tudi rezultati,«
pa je za Val dejal Robert Paoletti.

ODBOJKA / MOŠKA C LIGA

Bor in Naš prapor začela s porazom na domačih tleh

*Rigutti strl Brice s hitro igro, Bor
lahke plen izkušenega S.Sergija*

Naš prapor - Rigutti 1:3 (9:15, 15:11, 10:15, 6:15)

NAŠ PRAPOR: Braione, Cevdek 6+5, Devetak
4+1, Figelj 1+0, Frandolić, Juretić 1+1, Korečić 5+9,
Paulin, Poletto 6+5, Sergio 0+1, Sfiligoy 3+6, Ursic
2+3.

Glede na to, da je bila to prva tekma, smo lahko s
svojim nastopom porazu navkljub zadovoljni, ekipa
pa lahko pokaže se več« je uvodni nastop Bricev ko-
mentiral Walter Miklus. Povratni iz C lige Rigutti
ima mlado in visoko ekipo, predvaja pa hitro igro in
je na splošno zapustil dober vtis. Naš prapor mu je
bil v prvem in tretjem setu po začetnem zaostanku
stalno za petami, a v odločilnih trenutkih je naredil
preveč napak, kar pa ne velja za drugi set, ki so ga go-
stitelji prepricljivo dobili. »Zal jim je v četrtem setu
zmanjkalo moči, kar so solidni gostje takoj izkoristili.

Bor - San Sergio 0:3 (9:15, 9:15, 12:15)

BOR: Milic 5+1, Jancar 1+3, Volčić 2+16, Cuk
6+8, Mlot 3+5, Sustersic 0+0, Grilanc, Pecar, Pertot
0+0. Servis (točke/napake) 8/14. Blok 3. Trajanje se-
tov: 26, 24 in 24 minut.

Izkušeni Tržani so bili pretrd oreh za pomlajeno
in prenovljeno Borovo, Slogino sesterko, pri kateri se
je poznala se precejšnja neuigranost. Čeprav niso bili
nikoli v vodstvu, fanje s svojim nastopom niso ra-
zocarali, jasno pa je, da bodo morali čimprej odpravi-
ti napake, ki se prekomerno pogujejo njihovo igro.
(Dejan)

KOŠARKA / VČERAJ V C2 LIGI

Borovci in domovci so tudi v tem kolu ostali praznih rok

Izgubili so v Tržiču, oz. v Pagnaccu - Že v sredo 4. kolo

Pom - Bor Radenska
75:63 (34:27)

BOR: Filipčić 8 (1:2,
2:6, 1:4), Tomsic 4 (1:2,
0:6, 1:2), Velinsky 8 (4:5,
2:4, -), Rasman 10 (4:8, 3:6,
-), Percić 20 (0:1, 10:12, -),
Susani 6 (-, 0:3, 2:4), Bari-
ni 4 (-, 2:8, -), Pettiroso 3
(1:2, 1:2, -), N. Stokelj (-,
0:2, -), Smilovich, trener
Furlan.

SON: 27. PON: Barini.
PM 13:23. 3T: Susani 2,
Filipčić 1, Tomsic 1.

Borovci so tudi v
Tržiču izgubili, v igri pa
so, glede na prejšnji dve
koli, pokazali napredek.
Usoden za poraz jim je
tokrat bil skrajno slab met
(le 8:33). Poleg tega so to-
krat nastopili brez Maura
Simonica, kar se je seve-
da, predvsem v napadu,
močno poznalo.

Borovci so kot vedno
zelo dobro začeli in v 10.
minuti vodili s 7 točkami
prednosti (19:12). Gosti-
telji so nato naše predstavi-
nike dohiteli in prehiteli,
tako da so ob polcasu vo-
dili. V drugem polcasu so
domaći košarkarji stalno
vodili za 10-12 točk, le 3
minute pred koncem tek-
me so se jim borovci pri-
blizali na 6 točk. Več pa
niso zmogli.

Od Borovih posamez-
nikov je bil gotovo naj-
boljši Ivan Percić, ki je do-
segel kar 20 točk. V Boro-
vem taboru so se pred tem
gostovanjem močno bali
boja pod košem. Prav tu
pa je naša ekipa najbolj
zadovoljila, medtem ko je
»zunanja vrsta« tokrat od-
povedala.

Borovci bodo že v sre-
do spet na igrišču. Na spo-
redu bo namreč 4. kolo,
Bor Radenska pa bo ob 21.
uri igral doma proti ekipi
San Daniele.

Ivan Percić

Pagnacco - Dom
Kmečka banka 75:56
(40:32)

DOM: Concetti 10 (2:2,
4:7, -), Podbersig 2 (-, 1:1, -),
Cej 4 (-, 2:5, 0:3), Di Cec-
co 14 (-, 7:16, -), Kristianci-
ch (0:2, -, 0:1), Campanello
8 (1:2, 2:7, 1:4), Gallai (0:2,
0:1, -), Guarnieri (-, 0:1, -),
Jarc 18 (4:6, 7:13, -), trener
Grbac.

SON: 22. PON: Con-
cetti. 3T: Campanello 1.

Domovci so se v prvem
polcasu se kar dostojno
upirali gostiteljem in tudi
pokazali napredek v igri.
Zal pa so napravili več
naivnih napak, tako da so
ob polcasu zaostali za 8
točk. Začetek drugega
polcasa je za goste kar do-
bro obetal, saj so zmanjšali
zaostanek na štiri točke
(42:46 v 5. minuti). Nato
pa so bili povsem
neučinkoviti v napadu in
celih 10 minut niso dali
niti kosa. To so seveda
izkoristili domaćini, ki so
večali svojo prednost in na
koncu tudi visoko zmagali.
Zares neverjetno je,
kako domovci nihajo v
igri. (L.S.)

KOŠARKA / V D LIGI

Tako cicibonaši kot Kontovelci zamudili priložnost

SGT - Cicibona Pref.
Marsich 82:67 (31:35)

CICIBONA: Stefancić
10 (4:6, 3:4, 0:1), Persi
22 (8:16, 1:4, 3:7), De-
beljuh 2 (2:2, 0:2, 0:1),
Vidali 2 (-, 1:2, -), Fur-
lan 10 (0:2, 5:9, -), Ursic
8 (2:2, 3:6, -), D. Stokelj,
Coretti(-, 0:3, -), Kriz-
mančić 13 (5:8, 4:7, -),
Bandi (-, 0:1, -), trener
Battilana.

PON: Persi, Furlan,
Coretti. 3T: Persi 1.

Cicibonaši so nerod-
no izgubili, potem ko
so vse do 37. minute
vodili za 5 točk. Gosti-
telji so nato z delno raz-
liko 10:3 nadoknadili
prednost in naпослед
tudi zanesljivo zmagali.
Cicibonaši, ki so nasto-
pili brez Possege, De-
beljuh pa je igral s
p o s k o d o v a n i m
glezjem, so dobro igra-
li tako v obrambi kot v
napadu, zal pa le do
treh minute pred kon-
cem. Nekaj izgubljenih
zog, pa tudi razpolože-
nost domačih strelcev,
med katerimi se je zla-
sti izkazala Carbonara
(22 točk), so preprečili
cicibonašem, da bi
osvojili prvi točki v tem
prvenstvu.

Kontovel Nord Est -
Chiarbola 69:76 (29:30)

KONTOVEL: Kriz-
man 11, Spadoni 5,
Turk 20, M. Emili 1,

Rizzante n.v., Paoletti,
Umek 12, B. Starc 8,
Cerne 10, Godnič 2, tre-
ner C. STarc.

SON 26. PON: Turk
(38). 3T: Umek 2, Turk
1.

Tekma je bila vse-
skozi zelo izenačena.
Kontovelci pa so odlič-
no začeli, saj so takoj
povedli z 9:2 in so bili
v prvem polcasu do
zadnje minute v vodst-
vu, ko so jih gostje, ki
so bili zelo agresivni,
prehiteli s točko raz-
like.

Začetek drugega
polcasa ni bil nič obe-
taven za Kontovelce,
ki so zaostajali že za
osem točk (31:39). Na-
to pa so z dobro
obrambo, skokom in
učinkovitim protinapa-
di dohiteli nasprot-
nike in celo dosegli
rahlo prednost. V
zadnjih dveh minutah
pa so odpovedali in
gostje so z delno raz-
liko 10:0 povedli ter
naposled tudi zmagali.

Skoda, kajti če bi bili
Kontovelci prisebnejši v
ključnih minutah, bi
gotovo tudi zmagali. Od
posameznikov se je tok-
rat v napadu izkazal
Stefan Turk, ki je bil z
20 točkami tudi naj-
boljši strellec naše ekipe.
(B.S.)

ODBOJKA / ŽENSKA C LIGA

Valovke prebile led, v Porcii le točka za Slogo

*Zdesetkana Olympia Kmečka banka klonila pred
Vivilom - D liga: spodbudna zmaga Bora Friulexport*

Val - Fiume Veneto 3:1 (12:15, 15:12, 15:9,
15:10)

VAL: Michela Tomasin 3+10, Monica Toma-
sin 4+5, Visintin 0+0, Ambrosi 3+6, Zuccarino
0+0, Tomsic 0+0, Danielis, Humar 3+2, Paola
Ursic 0+1, Lipone 6+8.

Valovke so že v prvem nastopu prebile led.
Fiume Veneto nastopa letos nekoliko oslavljen
(njegova podajalica je prestopila h prvoligasu
Latusu), za nameček pa je v prvem setu pri re-
zultatu 12:12 zaradi poškodbe izgubila se svoje-
ga podajalca. Tega pa valovke niso izkoristile, iz-
gubile so servis, Fiume Veneto pa je s tremi
točkami zapore osovijl uvodni set. K sreči so
Goričanke takoj reagirale, osvojile drugi set, za
zmago v tretjem pa je bila odločilna zamenjava
Liponove s Paolo Ursic pri rezultatu 8:9 za Fur-
lanke. Čeprav je Fiume Veneto v obrambi ves
čas pobiral celo vrsto »nemogocih«
zog, je mo-
ral po četrtem setu le priznati premoc boljših va-
lovk.

Porcia - Nuova Kreditna 3:2 (5:15, 15:8, 15:7,
13:15, 15:9)

NUOVA KREDITNA: Ciocchi 7+1, Coretti
0+3, Crissani 0+0, Fabrizi 6+4, Furlan 0+0, Gre-
gori 10+7, Mamillo 3+4, Pertot 6+2, Prestifilip-
po, Sricchia 6+15, Zagar 0+0.

Za Nuovo Kreditno se prvenstvo ni rodilo
pod srečno zvezdo in se z gostovanja v Porcii
vraca s tesnim porazom, ki pa ji po novih pravi-
lih kljub temu prinaša točko na lestvici. Začetek
tekme je obetal povsem drugačen razplet in so
nase igralkle zlasti z odličnim servisom povsem
onesposobile napad domačink. Zal pa si je že v
tem setu Daniela Ciocchi poškodovala prst, da
ni več mogla podajati. Nadomestila jo je mlada
Karin Crissani, ki je svojo nalogo zadovoljivo
opravila. Ciocchijsva se je sicer kasneje vrnila
na igrišče, vendar ni mogla podajati s prsti. Prav
tu ge iskati glavni razlog za poraz naše ekipe, saj
je ta poškodba psihološko zelo negativno vpli-
vala na igralkle. V drugem in tretjem setu so
igralkle Nuove Kreditne slabo sprejemale, kar je
pogojevalo vse nadaljne iganje in domaćine so
povedle v setih z 2:1. V tretjem je prišlo do reak-
cije v naši ekipi, ki je tako povedla z 11:4, ven-
dar se je potem pustila presenetiti in Porcia je
celo vodila s 13:11. Naše igralkle so vsekakor
zmogle odločilno reakcijo in set le spravile pod
streho. V tie-breku so potem bile do polovice
srečanja povsem enakovredne nasprotnicam,
potem pa jih je nekaj napak drago stalo. (INKA)

Olympia Kmečka banka - Vivil 0:3 (6:15,
9:15, 14:16)

OLYMPIA: Corsi 3+6, Princi 4+6, Vanja Cer-
nic 2+6, Braini 1+3, Mitri 3+3, Ditta 0+1,
Mirjam Cernic 2+0, Manià, Brisco.

Servis (točke/napake): 4/12.

Uvodni nastop Olympie so zal prekomerno
pogojevale odsotnosti poškodovanih igralk. Vi-
vil ni pokazal nič posebnega, toda Olympia ni

mogla predvajati svoje običajne igre, tako da je
bil poraz neizbežen. Se posebej do izraza je pris-
lo pomanjkanje podajalca. Poškodovano Evelin
Bulfony je zamenjala Alessandra Ditta, ki pa je v
četrtak staknila na treningu poskldobo gleznja.
Stisinila je zobe, vendar pa njen doprinos ni
mogel biti optimalen. Ce težavam z organizatorji
igre pristevamo se slab sprejem servisa, je jasno,
da sinoci na igrišču »prave«
Olympie ni bilo. K
temu je treba se dodati nekaj sodniških odloči-
tev - tako v prvem kot v drugem setu - ki so se
dodatno iztirile naše igralkle. Najbolj izenačen
je bil tretji set, v katerem je Olympia vodila vse do
13. točke (10:6, 12:9), na koncu pa je zal popu-
stila.

ŽENSKA D LIGA

Bor Friulexport - Delser Martignacco 3:0
(15:2, 15:7, 15:6)

BOR FRIULEXPORT: Azman 9+8, Gruden
3+1, Flego 9+5, Faimann 5+5, Cok 7+7, Jana Mi-
licevic 2+9, Zadnik, Rogelja, Sternad, Zorka Mi-
licevic.

Servis (točke/napake): Bor 8/11, Delser 4/7.
Napake: Bor 8, Delser 10.

Borovke so svojo pot v četrtoligaski konku-
renci zacele res zelo spodbudno, saj so postregle
z zelo prepricljivim nastopom. Zelo gladek
končni izid - Furlankam so prepuštele samo 15
točk - vsekor ne odreza pravega poteka tekme.
Igralkle Martignacca so prisle v telovadnico le
slabe pol ure pred pričetkom srečanja, tako da
so se v prvem setu neogreje predale po samih
sedmih minutah igre. V naslednjih dveh setih
so nasprotnice pokazale povsem drugačen
obraz. Izbojsale so sprejem, v obrambi pa pre-
stregle veliko steno Borovih napadov. K sreči
se plave ohranile mimo kri. Zelo dobro sta delo-
vala sprejem servisa in napad, precej je bilo hi-
trih akcij preko centra, do izraza pa je prišlo
prav vseh pet napadalk, tako da lahko govorimo
o skupinski igri in zmagi kolektiva. Da pa sta bi-
la zadnja dva seta izenačena pove podatke, da
sta trajala 27 oziroma 25 minut.

Adria začela z zmago

Viserba - Adria 0:3 (7:15, 3:15, 6:15)

ADRIA: Feri 6+11, Snidero 9+13, Me-
giollaro 1+2, Beltrame 4+8, Cola 7+1, Ga-
lante 0+1, Manià 0+0, Cerato 0+0.

Drugoligasi Adrie so nastope v B1 ligi
začeli s pravo nogo in v gosteh povsem
nadigrali prenovljeno Viserbo, ki se bo,
kot kaže, borila za obstanek. Gorisko-
tržiška-tržaska ekipa je bila zelo razpo-
ložena in nasprotniku ni dovolila, da bi
prišel do sape. Krstni nastop na tej ravni
je kot tolkač opravil tudi Loris Manià.

domači šport

C2 LIGA

Triestina danes proti nevarnemu Sassuolu

Srečanje na »Roccu« (14.30)

TRST - Triestina se bo danes na domačem srečanju proti Sassuolu, ki ima kot tržasko moštvo enako stevilo točk (12), skušala z zmago preriniti tik pod vrh, če ne sploh na vrh prvenstvene lestvice C2 lige. Sassuolo je doslej zelo ugodno prese-netil, saj nima v svojih vrstah izrazitih posameznikov, njegova moc pa je v skupinski igri in zvrhani meri požrtvovalnosti in borbenosti vseh igralcev. Skratka, precej nevaren nasprotnik.

DANASNJI SPORED (14.30): Baraccalugo - Teramo, Castel San Pietro - Fano, Faenza - Sandoma, Gubbio - Giorgione, Maceratese - Tempio, Sassari - Mestre, Trento - Viterbese, Triestina - Sassuolo, Vis Pesaro - Rimini.

PROMOCIJSKA LIGA / 30. DERBI MED VESNO IN PRIMORJEM

V Križu doslej še nikoli brez zadetkov

Soavi (Vesna): Dober tudi neodločen rezultat - Ostrouška (Primorje): Igramo na zmago - Težko za Zarjo/Gajo

Vesna - Primorje

Po več kot dveh letih, zadnji derbi je bil v Križu 10. 3. 96, se bosta Vesna in Primorje danes prvič pomerila v promocijski ligi. To bo 30. »jubilejni« prvenstveni derbi med kriško in proseško enajsterico, ki sta doslej igrali prvih pet derbijev v 3. AL, sledilo je kar 18 dvobojev v 2. AL, zadnjih šest pa so bili v 1. AL. Skupni obračun teh derbijev je precej izenačen, enajst zmag si je zagotovilo Primorje, desetkrat je bila uspešna Vesna, sedemkrat pa sta ekipi igrali neodločeno. Skupno je doslej v 29 derbijih padlo 73 golov, 38 jih je dalo Primorje, 35 pa Vesna.

Kot zanimivost bi omenili, da le trije der-

biji so se končali brez gola in to vedno na Proseku in sicer 18. 3. 73, 24. 11. 91, tu je sicer gostila Vesna, ki je v sezoni 91/92 zaradi popravil kriškega pravokotnika igrala na Proseku, ter 9. 10. 94. Največ golov je tudi padlo vedno v derbiju na Proseku in sicer v petnajstem (29. 5. 77) ko je Primorje zmagalo 4:1. Z enakim rezultatom so Prosecani premagali Krizane v 21. derbiju (28. 1. 90). V predzadnjem 12. 11. 95 pa je Primorje zmagalo s 3:2.

Kot za vse dosedanje dvoboje tudi za današnjega vlada na zahodnokraškem področju veliko zanimanje. Ekipi sta se doslej dobro odrezali, saj sta doživeli le en sam poraz. Vesna, ki je zbrala

sest točk, je klonila Latte Carsu, Primorje, ki jih ima deset, je podleglo le Miljčanom. To daje današnjemu derbiju se toliko večjo privlačnost.

PAOLO SOAVI (Vesna): »Zaradi poskodb se tekme proti Caprivi ne bom igral. Odsotna bosta tudi poškodovana Lacoselj in P. Sedmak, ki letos nista še stopila na igrišče. Na vse ostale trener Nonis lahko računa, sam pa bo moral slediti derbiju s tribun, ker je izključen. Boj za točke bo gotovo oster in napet. Primorje se je doslej dobro odrezalo, ker ima hogoeno ekipo, Bidussi pa je spreten trener. Mi smo v zadnjih tekmah odpovedali v napadu in zato upam, da se bodo danes napadalci izkazali. Tokrat res ne smemo poraženi z igrišča. Spodrs-ljaj bi nas lahko potisnil v krizo. Zadovoljili bi se tudi z neodločenim rezultatom in prav zaradi tega predvidevam, da se bo derbi končal 1:1.«

ALJOŠA OSTROUSKA (Primorje): »To bo zame prvi derbi v članski ekipi, saj sem doslej igral v mladinskih vrstah. Upam, da ne bom razočaral trenerja, ki mi je dal možnost, da sem igral vseh pet tekem, v katerih je naša ekipa pokazala solidno igro in bila poplacana z dobrimi rezultati. Morda le v Miljah smo nekoliko zatajili, kar smo tudi drago placali. Upam, da bomo igrali kot znamo in s tem potrdili, da visoka uvrstitev ni slučajna, preprican pa sem, da se lahko se izboljšamo. Zavedam se, da bo Vesna

težko ovira, saj se je ekipa letos precej prenovila, predvsem pa pomladila z dobrimi nogometasi. Mi, kot po navadi, startamo na zmago in zato mislim, da se bo derbi končal 2:1 v našo korist. Kar se tice postave verjetno ne bo večjih sprememb. Gotovo bo odsoten izključen Lando (op. ur., četrti opomin v petih tekmah), vrnil pa se bo Auber, ki prejšnjo nedeljo ni igral.

SODNIK: D'Acunto (Por)

Zarja/Gaja - Latte Carso

Združeni vzhodnokraški ekipi pride v goste novinec, ki si je lani zagotovil napredovanje. Temu napredovanju je nedvomno precej pripomogel trener Renato Palcini, ki je v sezoni 95/96 in 96/97 vodil bazovisko Zarjo. Gostje so doslej klonili le solidni Palmanovi in z desetimi točkami delijo prvo mesto z Gradesejem, Primorjem in Palmanovo. Gostje bodo prisli v Bazovico z namenom, da neporaženi zapustijo igrišče, kar pomeni, da bi se sprijaznili tudi z delitvijo točk.

Po dveh zaporednih zmagah pa modro-rumeni upajo nadaljevati s serijo zmag, ceprav se zavedajo, da bo nasprotnik trd oreh. Kar se tice postave, trener Tul ne bo mogel računati na poskodovanega Pettarossa, v dvomu pa je tudi Deste, ki ni igral že tri nedelje zaradi poškodbe na tekmah z Lucinicom.

SODNIK: Tonon (Tol)

Danes

Nedelja, 25. oktobra 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Križu: Vesna - Primorje; 14.30 v Bazovici: Zarja/Gaja - Latte Carso

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Standrežu: Juventina - Pro Romans; 14.30 na Opčinah: Opicina - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Doberdobu: Mladost - Breg; 14.30 v Farri: Pro Farra - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje B - Begliano; 14.30 v Repnu: Kras - Venus; 14.30 v Trstu, igrišče Campanelle: Union - Breg B; 14.30: Sagrado - Zarja/Gaja B

NARASCAJNIKI

10.30 v Mosu: Mossa - Sovodnje; 10.30 v Trstu, Ul. Sanzio: CGS - Primorje Telital

NAJMLAJSI

10.30 n a Padricah: Zarja/Gaja - Esperia

ZACETNIKI

9.30 v Standrežu: Juventina - San Lorenzo; 10.30 v Dolini: Breg - Altura

KOŠARKA

C1 LIGA

17.30 v Roncadah: Ropcade - Jadran Nuova Kreditna

DRŽAVNI KADETI

11.30 v Trstu, Istrska ulica: Chiarbola - Kontovel La nuova edile; 11.30 v Trziču, Ul. Powell: Italmonfalcone - Bor Friulexport

Začetek ob 14.30

Ker je ponoci ponovno začela veljati sončna ura, se bo glavna nogometnih tekem danes pričela ob 14.30.

Obvestila

SMUCARSKI ODSEK SPDT prireja zimovanje v kraju Caprile na smučarskem območju Civette od 26. 12. 1998 do 2. 1. 1999. Vpisovanje v uradu ZSSDI, Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje), tel. st. 040-635627.

SMUCARSKI ODSEK SPDT prireja smučarske tečaje 17., 24. in 31. januarja 1999 in 7. februarja 1999 v Podklostru (Arnoldstein). Prijave v uradu ZSSDI, Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje), tel. st. 040-635627.

SK DEVIN-IN SZ SLOGA vabita v nedeljo, 8. novembra 1998, clane in prijatelje na tradicionalno martinovanje, ki bo v gostilni pri Skocijski jami v Matavunu pri Divaci. Za pojasnila tel. na st. 040-208373 (Luciano), 040-226283 (Viktor) in 040-200782 (Francsko). Zaradi rezervacije se vpisovanje zaključi 2. novembra.

SD MLADINA obvesca, da je se nekaj prostih mest za zimovanje, ki bo v Val di Sole na smučarskem območju Folgarida-Marilleva od 22. 12. do 29. 12. Informacije dobite na tel. st. 040-213518, 040-220718 in 0347-4291620.

SZ OLYMPIA vabi dečke in deklice na tečaj minidobojke vsako sredo in četrtek od 16. do 18. ure v telovadnici Slovenskega športnega centra. Informacije dobite v telovadnici ali po telefonu 0481/538960 (Vanja Cernic).

SK DEVIN priredi od 28. t.m. dalje v telovadnici sole Marchesetti v Sesslanu predsmučarsko in motorično telovadbo za odrasle s sledecim urnikom: ob sredah, od 19.30 - 20.30, ob petkih od 20.30 do 21.30. Informacije v tajnistvu, tel. st. 040-2916004.

SK DEVIN sporoča, da so v teku rezervacije novoletnega zimovanja. Zimovali bodo tudi letos v znanem zimskem središču Falcade (BL) od 26. decembra do 1. januarja in od 1. do 6. januarja. Javite se cimpred odgovornemu na tel. 040-200950 (Dario) ali 0336-8416657 v večernih urah.

MLADINCI / POKRAJINSKO PRVENSTVO

Zanesljivi zmagi Zarje/Gaje in Vesne

Za združeno ekipo je Manzin dal vse tri zadetke - Križani odlični v drugem polčasu

Zarja/Gaja - Costalunga 3:1 (0:0) STRELEC: Manzin 3.

ZARJA/GAJA: Jas Gregori, Bencic, Krizmancic (Lorenzi), Zornada, Longo, Oblatti (Masè), Furlani, Berce, Ban (Iozza), D. Gregori (Zottich), Manzin.

Zmago je tokrat »rumeno-modrim« prisluzil sam Manzin, ki je s tremi goli pokopal upe Trzacanov, ki so skrito upali, da bodo odnesli s Padric ves izkupicek. Tekma od vsega začetka ni bila dopadljiva in nasi se niso izkazali, saj so igrali pod svojimi sposobnostmi. Edino resno priloznost pa je imel Manzin, a vratar gostov je dobro posređoval, tako da sta konec prvega polčasa ekipi odšli v slacilnice brez zadetkov. Začetek drugega polčasa pa je bil za naše katastrofalen, saj so gostje kmalu po-

vedli po napaki nase obrambe, sodnik pa je morda spregledal »off-side«. Nasi so se nato prebudili in »bomber« Manzin je z mojstrskim strelom usmeril zogo cez vratarja v sedmico, skratka pravi »eurogol«. Zadelek pa je dal vzhodno-kraški enajsterici novega elana, tako da je imel Manzin ponovno prosto pot do gola in povisal rezultat na 2:1. Ko je vse kazalo, da se bo tekma končala s tem izidom, se je ponovno razigrala dvojica Manzin-Zottich. Ta je dobro podal »junaku tekme«, ki je zapecatil izid na 3:1. V domačem taboru so bili po tekmi seveda vsi več kot zadovoljni, saj je veljala Costalunga za resnega kandidata za končni naslov. Zarja/Gaja pa bo za vsakogar trd oreh. (j.g.)

Mont/Don Bosco - Vesna 2:1 (1:0) VESNINI STRELCI: Rubimbura, Tomadin, Millo in Grando.

VESNA: Gruden (Esposito), Polh, Ravalico, Blasina, Biagini (Millo), Germani, Grando, Sustersic, Urdih (Lucignano), Rubimbura (Martincich), Tomadin (Sarti).kriška ekipa je z zelo dobro igro zasluženo in visoko zmagala. Vesna je imela absolutno premoč tudi v prvem polčasu, ceprav je zaostajala za en gol. Gostitelji so namrec povedli po napaki kriške ekipe. V drugem polčasu se je nadaljevala premoč gostujoce ekipe. Ze v uvodnih minutah so Križani stanje najprej izenacili, nato so dosegli se tri gole in visoka zmaga je bila tu. Gostitelji so dali drugi zadelek v 93. minuti. Za visoko zmago in dobro igro je treba pohvaliti vse Vesnine igralce.

1. AMATERSKA LIGA

Juventina za 3 točke

Sovodenjci na Opčinah

Juventina - Pro Romans

Tudi na tej tekmi bo Juventina nastopila dokaj okrnjena. Poleg Macuzzija, Calandre in Franchija, katerih je nastop zelo vprasljiv, pa gotovo ne bo igral Bastiani, ki se je poskodoval. Zmaga v derbiju s Sovodnjami pa je vnesla v Juventinin tabor novega zagona, tako da je standresko moštvo v današnjem domačem srečanju favorit proti Pro Romansu. Varovanci trenerja Soffientinija pa se zavedajo, da danes proti Pro Romansu ne bodo imeli lahke naloge. Prepričani pa so, da bodo uspehi osvojiti vse tri točke, ce bodo igrali tako zbrano in odločno kot na derbiju v Sovodnjah.

SODNIK: Alberto Bolgione iz Portogruara.

Opicina - Sovodnje

Po domačem porazu v derbiju proti Juventini caka danes sovodnjsko moštvo težko gostovanje na Opčinah.

»Zmaga bi bila za nas izredno vazna, tako za tri točke, ki nam bi za lestvico se kako prav prisle, kot za vzduše v ekipi. Z Opčin pa se absolutno ne smemo vrniti praznih rok,« je dejal odgovorni za ekipo Gianni Marson.

Sovodenjci bodo na Opčinah precej okrnjeni. Odsotna bosta Bregant in Fabio Sambo, ki sta diskvalificirana, in Cernic zaradi družinskih težav.

SODNIK: Pietro Valent iz Vidma.

2. AMATERSKA LIGA / DERBI V DOBERDOBU

Razigrana Mladost pred Bregovo oviro

Dolinsko moštvo okrnjeno, gostitelji favoriti - Težko za Primorec - V 3. ligi se obeta dobra bera točk

2. AMATERSKA LIGA

Mladost - Breg

V Doberdobu vlada precejšnje pričakovanje za današnji derbi med domaco Mladostjo in Bregom. Zanimanje je tudi pričakovano, saj je doberdobsko moštvo po treh kolih samo na vrhu lestvice.

»S postavo nimamo posebnih težav. Odsoten bo sicer Vitturelli, ki je poškodovan, v moštvo pa se bosta vrnila Pelicani in Maniá, ki sta bila diskvalificirana,« je dejal David Gergolet.

Kaj pa meni David o Brezanih?

»Breg je zelo dobra ekipa. V Doberdobu bo igrala okrnjena, kajti ima nekaj diskvalificiranih igralcev. Derbi pa je derbi in vsako predvidevanje je nemogoče. Na papirju naj bi bili mi favoriti, saj imamo kar sedem točk več kot Breg, to pa v derbiju malo pomeni. Gotovo pa je, da mi odločno startamo na zmago.«

Lanski obračun med tema ekipama je ugodnejši za Brežane. Doma so namrec zmagali (1:0), v Doberdobu pa so iztržili neodločen izid (1:1).

SODNIK: Massimo Centone iz Cerwinjana.

Pro Farra - Primorec

Pro Farra, ki je startala med favoriti, saj je v lansk sezoni v tej skupini za-

sedla drugo mesto in si nato pripravila napredovanje v odlodilnih dvobojih med drugouvršcenimi ekipami, je letos začela obetavno, saj je v treh tekmah zbrala sedem točk in trenutno deli prvo mesto z Marianom. To dokazuje, da bo naloga Trebencev danes zelo težka. Po nedeljskem porazu proti Portualeju pa si Primorec ne sme privoščiti nadaljnih spodrs-ljajev, ker bi tako, po obetavnem začetku prvenstva, izgubil stik z vrhom lestvice. Kljub temu, da bo trebenska ekipa nastopila brez vratarja Martellanija, ki je izključen in katerega bo zamenjal Milevoj, lahko s previdno in pazljivo obrambno taktiko uspe priti do točke.

SODNIK: Federico Pivetta iz Trziča

3. AMATERSKA LIGA

Kras - Venus

Krasovcem se tokrat nudi prilika, da pridejo do prve prvenstvene zmage. Nasprotna ekipa Venusa je namrec, kot že vrsto sezon, pepelka prvenstva in je po treh odigranih srečanjih se brez točk. Prav zaradi tega pričakujemo izdatno in zanesljivo zmago Krasa, s katero bi se ekipa, po negotovem začetku, povzpela do sredine lestvice.

Sagrado - Zarja/Gaja B

Pred težko preizkušnjo bo prav go-

tovo združena ekipa, saj je ekipa iz Zagraja lani izpadla iz 2. lige in je pred začetkom prvenstva spadala med favorite za končno zmago. Toda v prvih treh tekmah je osvojila le tri točke (zmaga proti Venusu), tako da ima Zarja /Gaja B realne možnosti, da izsili neodločen rezultat.

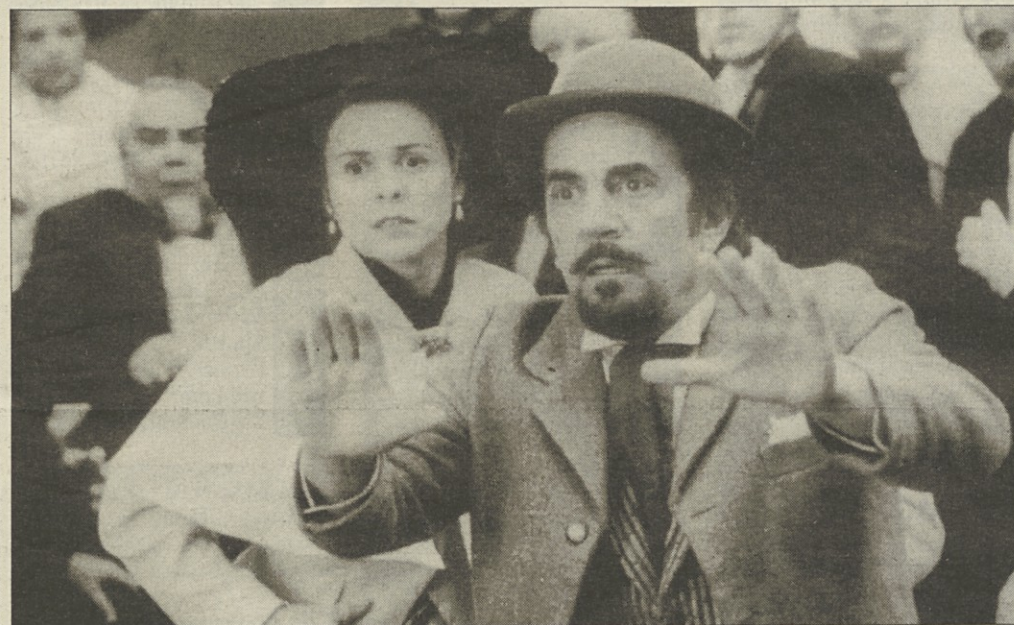
Union - Breg B

Sorazmerno lahko nalogo naj bi imeli Brežani, ceprav igrajo v gosteh. Podlonjerski Union je namrec na dnu lestvice brez točk, z dvema danima in kar petnajstimi prejetimi goli. Zato so navijaci plavih trdno prepričani v zmago svojih varovancev.

Primorje B - Begliano

Nasprotnik Primorja ni v letosnjem prvenstvu se zmagal, saj je igral dvakrat neodločeno, prejšnjo nedeljo pa je doma visoko klonil (3:0) pred Santamario. Zgleda pa, da rezultat nikakor ne odraza moči na igrišču, saj naj bi sodnik precej oskodoval Goricanec, ki bodo zato prisli na Prosek s trdnim namenom, da odnesejo vsaj točko. Po zadnjem uspehu pa je morala pri Prosecanih na višku, zato vlada v rdecerumenem taboru zmeren optimizem za današnji nastop. (Bruno Rupel)

Festival latinskoameriškega filma: najboljši na sporedu ponovno danes

V tržaškem gledališču Miela bodo danes popoldne ponovno predvajali filme, ki sta jih izbrala žirija in občinstvo. Filmske predstave se bodo začele ob 16. uri, vsega pa bodo predvajalim štiri filme. Film *Historias de futbol* (Čile) režiserja Andresa Wooda (prizor iz tega filma na zgornji sliki), ki mu je žirija prisodila prvo nagrado, bo na vrsti kot zadnji. Pred njim pa bodo predvajali *Policarpo Quaresima*, heroji do Brasil brazilskega režiserja Paula Thiaga, ki je prejel nagrado za režijo (prizor iz filma na spodnji sliki).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjušnice miramarskega gradu

Do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Židovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Židovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do židovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraski premogovniki židovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniska dela tržaskih slikarjev židovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19., ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt.

Muzej Revoltella: do 2. novembra bo na ogled razstava Your action world Davida Byrna. Ob torkih je muzej zaprt.

V **Postnem in telegrafskem muzeju** so do 8. novembra na ogled znamke, pošne posiljke in medalje z motivi židovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 14. novembra, druga razstava »Srečanje umetnikov.«

Hotel Savoia excelsior, Riva del Mandracchio, 4: do 5. novembra razstava z naslovom »Chromatic way«.

Dezelna palaca (Trg Unità, vhod z nabrezja Mandracchio): do 5. decembra je na ogled razstava sodobne madžarske umetnosti. Urnik: ob delavnikih od 11. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih od 11. do 13. ure.

V **palaci Costanzi** je na ogled razstava o Maksimiljanovi ladji »Fatal Novara«. Razstava je odprta do 18. novembra in sicer vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Muzej tržaske židovske skupnosti: do 9. novembra bo na ogled dokumentarna razstava o židovskem iseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredah od 16. do 20., ob četrtkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

A.P.T. Ul. S. Nicolò, 20: do 28. oktobra je odprta razstava Franke Michelon - Kojanec. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure, ob nedeljah zaprto.

BARKOVLEJ

TPK Sirena, Miramarski drevored 32: ob priliki 30. regate Barcolane je na ogled razstava RIBISTVO SKOZI STOLETJA V TRZASKEM ZALIVU. Urnik: vsak dan od 16. do 20. ure. Razstava, ki jo je pripravil in uredil kap. Bruno Lisjak Volpi, bo odprta do 25. oktobra. Za morebitne informacije pokličite na tel. st. 040-422696.

ŠKEDENJ

V skedenjskem muzeju so na ogled stare razglednice in slike Petra Conestaba. Urnik: vsak torek in petek, od 15. do 17. ure.

GORICA

ARS galerija - Katoliska knjigarna na Travniku: razstava tržaske slikarke Annamarije Ducaton. Razstava bo ob urnikih knjigarne odprta do 31. oktobra.

Kulturni center Lojze Bratuz: na ogled je razstava Sodobna umetnost '98 Arhitektura in industrijski design devetdesetih let.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Kulturni dom - Mali oder

SSG v sodelovanju s Kulturnim centrom »S. Kosovel« iz Sezane ponovi otroško igro F. Milčinskega *Butalci v sledecih dneh:* v ponedeljek, 26. t.m. ob 11.30, v torek, 27. t.m. ob 11. uri in v sredo, 28. t.m. ob 11. uri. Predstave rezervirane za sole.

Gledališče Rossetti

Danes, 25. oktobra ob 16. uri, A. de St. Exupéry »Wings on rock, režija Bob Wilson.

V četrtek, 5. nov., v petek, 6. nov. in v soboto, 7. nov. ob 20.30, v nedeljo, 8. novembra pa ob 16. uri, nastop gledališča Metastasio di Prato, Pier Paolo Pasolini »Orgia«. Režija Massimo Castri.

Gledališče Miela

Od 17. do 25. oktobra - 13. festival latinskoameriškega filma.

Gledališče Cristallo - La contrada

Danes, 25. oktobra ob 16.30, Tullio Kezich »L'americano di San Giacomo«. Režija Francesco Macedonio.

VIDEM

Gledališče »Giovanni da Udine«

Danes, 25. oktobra ob 16. uri: Teatro alla Scala »Giselle«, koreografija Mats Ek.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče

V ponedeljek, 26. okt. in v torek, 27. okt. ob

20.30 predstava Roberta De Simoneja »La gatta cenerentola«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V ponedeljek, 26. oktobra ob 20. uri, gostovanje PDG Nova Gorica z delom F. Molnarja »Liliom«, režija Dusan Mlakar.

PORTOROŽ

Avditorij

V ponedeljek, 26. oktobra ob 20.30, nastopa Gledališče La Contrada iz Trsta, T. Kezich »L'americano di San Giacomo«.

V petek, 30. oktobra ob 20.30, gledališka predstava v izvedbi MGL, Tone Partljic: »Stajerc v Ljubljani«, režija Boris Kobal.

LJUBLJANA

Mestno gledališče - Veliki oder

V ponedeljek, 26. oktobra ob 19.30, gostovanje PG Kranj. A. P. Cehov »Stricek Vanja«.

27., 28. in 30. oktobra ob 19.30, Bostjan Tadel »Policija d. d.«.

V četrtek, 29. oktobra ob 19.30, Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflotjanski«.

Mestno gledališče - Mala scena

V torek, 27. oktobra ob 22.00, Tony Dunham »Ljubezen & seks & terapija«.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

V torek, 27. okt. ob 20.00, gostovanje SSG iz Trsta, Boris Kobal »Afrika ali na svoji zemlji«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Jesenska simfonična sezona

Danes, 25. oktobra ob 18. uri, koncert orkestra Verdi. Dirigent Wolfgang Bozic.

Glasbena matica - Trst vpisuje abonmaje za koncertno sezono 98/99 vsak dan razen sobote od 10. do 14. ure, Ul. Manna 29, tel. 040/418605.

Dvorana Tripcovich baletni festival gledališča Verdi

28., 29. in 31. oktobra ob 20.30, 30. oktobra ob 17.00 skupina »balletto di Toscana« z baletom »Don Giovanni, emozioni di un mito«.

OPČINE

Prosvetni dom

8. novembra ob 18. uri, Ensemble Claviere.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V torek, 3. novembra ob 20. uri, koncert pianista Alda Ciccolinija.

LJUBLJANA

SNG Opera in Balet Ljubljana

Abonmaji za sezono 1998/99

Za studente vpis možen do konca oktobra.

Cankarjev dom

V torek, 27. oktobra ob 19.30 v dvorani Slovenske filharmonije nastop pianista Alda Ciccolinija.

V četrtek, 29. in v petek, 30. oktobra ob 19.30, Orkester Slovenske filharmonije s solistom Aldom Ciccolinijem. Dirigent Martin Turnovsky.

AVSTRIJA

CELOVEC

Mestno gledališče Celovec

26. in 30. oktobra ob 19.30 »Hoffmanove pripovedke«. Opera Jacquesa Offenbacha - v francosčini.

29. in 31. oktobra ob 19.30 »La Traviata« opera G. Verdi.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

SEŽANA

Kosovelova knjižnica - Do 30. oktobra, bo na ogled izbor najboljših ilustracij Marjance Jemec-Bozic.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBOVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musiča sta poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled še dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepancic. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

Moderne galerije: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

PORDENON

Do 30. oktobra razstavlja v galeriji La Roggia (Tržaski drevored 19) Franco Vecchiet. Razstava je odprta od torka do sobote ob 16. do 19.30.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

LOMBARDIJA

MILAN

Knjižnica v Ulici senata 14 - Do 25. oktobra, razstava »Botteghe di editoria, libri, arte e cultura tra Montepapaleone e Borgospesso, Milano 1920 - 1940«. Razstava je odprta vsak dan izključno ob ponedeljkih in sicer do 10. do 18. ure.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Razstavišče Paviljon

Do 2. novembra razstavlja svoje slike Rafael Nemec.

PORTOROŽ

Avditorij

Do 2. novembra razstavlja umetnik Marko Stevelic. Urnik: od 9.00 do 12.00, ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Televikj carovnja
20.30 TV dnevnik, nato
Sportna tribuna
Slovenski film: Rdeči boogie (režija Karpo Godina)

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.40 Nan.: Cuori al Golden Palace (i. Teri Garr)
7.30 Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo - Zgodbe - Potovanja
8.30 Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke
10.30 Nabozna oddaja: A sua immagine
10.55 Masa (masuje papez Janez Pavel 2.)
11.55 Nabozna oddaja Papazev blagoslov in Angelus
12.20 Aktualna odd.: Linea verde - Zelena linija - V živo iz narave (vodit Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Nedeljski variete: Domenica in (vodijo Giancarlo Magalli, Tullio Solenghi, Elisabetta Ferracini), vmes sportni oddaji (15.20) Cambio di campo, (16.20) Solo per i famali
18.00 Dnevnik
18.10 Sport: 90. minuta
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.45 Nan.: Una donna per amico (i. Elisabetta Gardini)
22.40 Dnevnik
22.45 Glasb. odd.: Taratata (vodit Enrico Silvestrini)
23.45 Aktualno: Sottovoce - Potihoma - Andrea Camilleri
0.15 Nočni dnevnik
0.25 Zapisnik, vremenska napoved
0.45 Variete: Luna Park
1.45 Nočni dnevnik

RAI 2

7.05 Jutranja odd.: In famiglia - V družini (vodita Tiberio Timperi, R. Capua)
7.00 7.30, 8.00, 9.30 Dnevnik
10.05 Variete: Nedeljski Disney
11.30 Variete: Ventanni (vodit Simonetta Martone)
13.00 Dnevnik
13.25 TG2 Motorji, vreme
13.45 Sportni variete: Quelli che la domenica..., 14.25 Quelli che il calcio... (vodit Fabio Fazio)
16.30 Sport: Stadio sprint
17.20 Nan.: Kamaleon Jarod
18.05 Aktualno: TG2 Dosje
18.55 Vremenska napoved
19.00 Sport: Domenica sprint, vmes IP v kosarki
20.00 Risanke
20.30 Dnevnik TG2
20.50 Variete: La posta del cuore (vodit Sabina Guzzanti)
22.25 Sportna nedelja
23.35 Dnevnik
23.50 Rubrika o zidovski kulturi: Sorgente di vita
0.20 Vremenska napoved
0.25 Sportivamente
1.10 Sport
1.45 Brezdelje utruja?
2.00 Glasb. oddaja: Nottemi-nacelentano

RAI 3

6.00 Aktualno: Fuori orario
8.30 Vabilo na koncerte Rai 3
9.10 Dok.: Geo & Geo Doc
10.45 Sport: maraton v Benetkah
13.00 Aktualno: Top secret, 13.30 TeleCamere
14.00 Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25 Risanke
15.05 Motociklizem: VN Argentine
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00 Nan.: Superman
20.45 Aktualna odd. o zdravju: Elisir (vodit M. Mirabella)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Dokumenti: Alfabeto italiano - Zenske
23.35 Aktualno: Trideset let pozabe
0.20 Dnevnik, vreme
0.45 Fuori orario
0.50 Film: Gli occhi stanchi (dram., It. '96, r. Corso Salani, i. A. Czekanska)
2.15 Nan.: Miami Vice (i. Don Johnson), 3.00 Star Trek
3.45 Film: Oltre la porta

RETE 4

6.00 Nan.: Piccolo amore, 6.50 in 8.30 Guadalupe
8.20 Affare fatto
9.00 Aktualno: Naturalmente su Rete 4, 9.30 La domenica del villaggio
10.00 Masa
11.30 Dnevnik
12.30 Aktualna oddaja o okolju in ekologiji: Melaverde
13.30 Dnevnik TG4
14.00 Film: La frustata (vestern, ZDA '56, i. R. Widmark, Donna Reed)
16.00 Film: Okinawa (vojni, ZDA '51, i. R. Widmark)
18.00 Nan.: High Incident (i. David Keith), vmes (18.55) dnevnik
20.35 Film: Nel nome del padre (dram., VB '93, i. D. Day-lewis, E. Thompson)
22.40 Film: Butterfly Kiss (dram., VB '94, i. A. Plummer)
1.10 Pregled tiskā
1.30 Nan.: Chicago Hospital

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik TG5
9.00 Nabozna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45 Aktualno: Velike zgodbe Canale 5
10.00 Nan.: Papà Noè (i. Betsy Brantley, Hugh Kelly)
12.00 Nan.: Jaz in mama (i. Delia Scala, Gerry Scotti)
13.00 Dnevnik
13.30 Nedeljski variete: Buona domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Claudio Lippi, Massimo Lopez, Paola Barale, Lauca Laurenti)
18.10 Nan.: Hisa Vianello - nevarno dopisovanje (i. R. Vianello, S. Mondaini)
18.40 Variete: Buona domenica (2. del)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete: Missione impossibile (vodit Maria De Filippi)
23.00 Aktualne odd.: Target, 23.30 Nonsolomoda (vodit Afeef Jnifen), 0.00 Parlamento in
0.30 Nočni dnevnik
1.00 Film: Macbeth (dram., VB '71, r. Roman Polanski, i. John Finch)
3.00 Nan.: Hill Street noč in dan
4.00 Nočni dnevnik

ITALIA 1

6.30 Nan.: Le redini del cuore
6.50 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
8.10 Risanke: Extreme Dinosaurs, Batman, itd.
11.30 Variete: Mai dire gol
12.00 Sport: Grand Prix (vodit Andrea De Adamich), vmes (12.25) Odprti studio
13.00 Sport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.30 Zadnje novice
13.35 Glasba: Super
14.30 Film: Romeo in Julija (dram., It.-VB '68, i. L. Whiting, O. Hussey)
17.15 Nan.: College
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: S.P.Q.R. (i. Elenoire Casalegno, Nino Frassica)
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.30 Sport: Mai dire gol
21.00 Nan.: Vsi moški so enaki (i. Enzo De Caro, Randi Ingberman, 3. ep.)
22.30 Sortna oddaja: Pressing (vodit R. Vianello)
0.20 Italija 1 sport, Sport studio
1.45 Film: Temptation Blues (pust., ZDA '89, i. Jason Priestley)
3.30 Film: La leggenda della città perduta (dram., '87)

TELE 4

14.45 Svet je lep
17.00 Automobilissima
17.30 Film: Strada senza uscita
19.15 Nedeljski sport
20.30 Aktualno: Mozaik
21.00 Film: La grande corrida
22.45 Nedeljski sport
23.30 Film: Looker
1.05 Film: Wrong World

MONTECARLO

14.25 19.30, 22.45, 0.30 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
12.00 Papezev blagoslov
12.20 Aktualna odd.: Blink
13.00 Aktualno: Cento città
14.00 Glasb. odd.: Roxy bar
16.30 Drzavno tekmovanje v italijanskem jeziku
19.00 Sport: Goleada, vmes proces nogomet. teknam
23.10 Film: La caccia (dram., ZDA '66, i. Marlon Brando)
2.15 Film: West and soda

Slovenija 1

7.55 Napovedniki
8.00 Nan.: Skrivno zivljenje igrač, 8.15 Cilkin koticek, 8.25 Cofko Cof, 8.50 Srebrnoglavi konjic, 9.10 Telerime, 9.15 Zares divje zivali
9.50 Ozare
9.55 H. Goodall predstavlja orgle, 10.20 Ples kadetov
11.00 Vsi smo ena družina (9.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 4 x 4
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
14.05 Res je!
15.25 Film: Ciao Bello (Nem.)
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.15 Slovenski magazin
17.45 Po domače
18.40 Soča - Zivljenje ob reki
19.10 Risanke, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
20.00 Jesenski 3 x 3
21.35 Portret Janeza Menarta
22.35 Porocila, vreme, sport
22.55 Nan.: Murhy Brown (8. ep.), 23.20 Umori (ZDA, 1. ep.)
0.10 Soča - Zivljenje ob reki: reka, ki povezuje

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
9.40 SP v smucanju: moski veleslalom, 12.25 2. tek
10.45 Pravi biznis
11.40 V vrtincu
13.20 Film: Novohlacniki - Govoreci grob (Nemcija)
14.40 Euronews
15.40 Tv prodaja
16.10 Gimnastika za Salamonov memorial
16.55 Hokej na ledu: Olimpija - Brunico
19.30 Videoring: Nedeljske popevke s Sergejo
20.00 Nasa KS - Kje pa je oblast (A. Marodic)
21.10 Dok. serija: 1914 - 1918: Velika vojna in oblikovanje stoletja - Klanje (VB, 4. del)
22.00 Sport v nedeljo
22.50 Film: Kormoran (VB '93, i. R. Fienes, B. Morgan)
0.20 Motociklizem: VN Argentine

Koper

12.00 SP v smucanju: moski veleslalom, 12.30 2. tek
13.15 Euronews
14.50 Risanke
15.20 Mediteran festival
16.40 Odmev
17.10 Nan.: Crime Story
18.00 Program v slov. jeziku: TV Poper
19.00 TV dnevnik, sport
19.30 Risanke, 20.00 Vesolje je... Istra in...
21.00 Dok.: La Grand epoque
22.00 Vsdanec - TV dnevnik
22.15 Sportni dnevnik
22.20 Piranski glasb. večeri: trio Lorenz (2. del)
TV Dnevnik-Vsdanec

TV PRIMORKA

8.00 15.45 Videostrani
15.45 Videospot dneva
15.50 Veselo po naše
16.50 Nad.: Sosedje (84. del)
17.15 Južna Afrika
18.00 Koncert skup. Temuzhin
20.00 Videospot dneva
20.10 Južna Afrika
21.00 Podjetnik Boris Lozej
21.30 Nad.: Sosedje (85. del)
22.00 Glasba: Pop rock svet
23.00 Modne strani

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ker boste v prihodnjih tednih zelo razdražljivi, boste lahko hitro izgubili živce. Glejte, da se ne boste zapletali v nepotrebne prepire, da se vam ne bo treba kasneje opravičevati.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Čeprav vam ne bo primanjkovalo energije in dobre volje, se vam bo delo v službi le kopicilo. Hitite počasi, pa boste se največ dosegli.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Če hocete, da boste zadovoljni s seboj in uspešni v svojem poklicnem življenju, morate najprej razčistiti odnose s svojimi domačimi, ker vam veliko pomenijo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vzemite si več časa zase. Čeprav ste v dobri fizični formi, hitro zgubite voljo do dela. Potrebni ste spremembe. Koristil bi vam ze prijazen sprehod po jesenskem gozdu.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Preveč optimizma včasih zamagli realen pogled na dogodke. Dokler se ne boste umirili in sprijaznili z dejstvi, ne boste našli pravega zadovoljstva. Ni treba se vam bati prihodnosti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Pred vami je nekaj pomembnih odločitev, s katerimi se boste morali cim prej soočiti. Izogibajte se nepreverjenim transakcijam denarja, ker bi se končale z izgubo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Prihodnje tedne boste prav prikopno zmedeni in čeprav boste pri dogovorih nezanesljivi, vam tega nihče ne bo zameril. Pazite pa, da boste imeli vsak dan dovolj spanja.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Čeprav boste radi v družbi ljudi, boste v komunikaciji silno nerodni. Mimogrede boste rekli kaj neprimernege. Pri poslovnih dogovorih vas bodo napačno razumeli.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Poiscite srednjo pot med svojimi željami in obveznostmi. Potrebni ste sprostitev, a ne v družbi ljudi, ob katerih morate paziti na vsako besedo, da jih ne prizadenete.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nepremisljene besede in slabe odločitve vam bodo na delovnem mestu prekrizale načrte. Svoje napake boste morali popraviti. Se dobro, da vam bodo nadrejeni naklonjeni.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ne razglasajte drugim nepreverjenih informacij, saj s tem škodite predvsem samemu sebi. Čeprav ste prepolni načrtov in idej o prihodnosti, morate pustiti več prostora alternativam.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Neko sporočilo vas bo razburilo. Poskusajte gledati nanj z različnih zornih kotov, to vam bo pomagalo, da premagate negativna čustva in se spoprimete s problemi na bolj objektivni način.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Masa iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: deček z dvema imenoma (A. Ingolič, dram. L. Lombard, r. M. Prepeluh); 10.30 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.15 Soft music; 11.30 Nabozna glasba (i. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Srednjeevropski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Na robu pameti (M. Kritež, r. V. Bablić, 1. del); 15.05 Potpuri; 15.30 Šport in glasba; 17.05 Z naših prireditev, nato Prikljubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Striženje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljičica; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.30 Horoskop; 7.45 Dalle letture...; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.30 Modri val; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 12.55 Pesem tedna; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Ferry sport; 18.00 Lestvica LP; 18.00 Italijanska pripoved; 19.25 Sigla single; 19.28 Vreme, dnevnik, šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Veseli tobogan; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za klasiko; 18.05 Zabavna igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock'n roll; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo; 22.30 Rock.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Masa; 10.40 Izbrana proza; 11.00 Koncert; 13.05 Slov. oktet; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO, vreme, šport; 15.50 Intermezzo; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.00 Medn. tribuna mladih interpretov; 18.45 As-dosje; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Portret: G. gershwin; 22.05 Literarni portret; 22.30 Vokalno instrumentalna glasba; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (mag. M. Dovjak); 8.00-18.30 Dogodki in odmevi. - 13.30 ORF 2: Evropski zvoki, sprejem Slov. gosp. zveze, Dan srečanja v Tinja, itd.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisana delavnica: vodi Breda Bertalanic
20.30 TV DNEVNIK, nato Sportna tribuna

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Jutranji dnevnik
6.50 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.45 Aktualno: 10 minut z...
9.55 Film: Il sergente Bum (pust., ZDA '53, r. A. Lubin, i. Burt Lancaster, Virginia Mayo)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: La vecchia fattoria (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
12.50 Variete: Centoventitrè (vodi Raffaella Carrà)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Komisar Rex (i. Tobias Moretti)
15.00 Dok.: Kvarkov svet
15.20 Aktualno: Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Poletni Solletico, vmes risanke Heidi in nan. Zorro
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd.: Prima (vodi David Sassoli)
18.00 Dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, 20.35 Sport
20.40 Variete: La Zingara
20.50 Film: Pensieri pericolosi - Dangerous Minds (dram., ZDA '96, i. M., Pfeiffer, G. Dzundza)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualna odd.: Porta aperta (vodi B. Vespa)
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45 Aktualna odd.: Il grillo

RAI 2

7.00 Jutranji Go cart: Risanke
9.15 Rubrika o protestantizmu
9.45 Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme in dnevnik
11.30 Prestavitev aktualne odd. I fatti vostri, 12.00 I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 - Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Aktualna odd.: Ljubim zivali
14.40 Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
16.00 Variete v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka porocila
18.10 Vremenska napoved, kratka porocila, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G.
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick
23.05 Aktualna odd.: Pinocchio (vodi Gad Lerner)
23.45 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport
0.50 Film: Il conflitto (dram., VB '73, i. T. Howard)

RAI 3

6.00 6.30, 7.00, 7.30 dnevnik
8.30 Film: Kitty Foyle (kom., ZDA '40, i. G. Rogers)
10.15 Glasba: 15 minut slave
10.30 Aktualne oddaje
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Objavljene dežele, 13.30 Media/Mente
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Leonardo
15.00 Nan.: Kaj ti roji po glavi?
15.30 Sport: nogomet B in C lige, 16.40 gimnastika
17.00 Dok.: Geo & Geo
Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni sport, vreme
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Superman
20.50 Dok.: Velika zgodovina - Mussolini se bojuje
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Variete: FestaFestival Cabaret98 (vodi P. Roversi)
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Fuori orario: Pred 20 leti
2.15 Nan.: Miami Vice, 3.00 Star Trek Voyager

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Guadalupe, 8.50 Zingara
8.30 Pregled tiska
9.45 Nad.: Alen, 10.45 Febbre d'amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Volto di donna (dram., ZDA '41)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Risanke
20.35 Aktualno: Film dosje
20.40 TV film: Triplice inganno - Frequent Flyer (dram., ZDA '95, i. J. Wagner, S. Hack, N. Eggert)
22.40 Film dosje
23.10 Film: Il cuore nero di Paris Trout (dram., ZDA '91, i. D. Hopper)
1.10 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Kviz: Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske
15.45 TV film: I sentieri della vita (dram., ZDA '95, i. George Hamilton, Robert Hays, Lisa Rinna)
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Superboll (vodi Fiorello)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 Film: Apollo 13 (dram., ZDA '95, i. Tom Hanks, Kevin Bacon)
23.35 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Aktualna odd.: Laboratorio 5

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocetovi prijatelji
6.40 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Alta marea
10.15 Film: Wagon lits con omicidi (kom., ZDA '76, i. Gene Wilder, Jill Clayburgh)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Kviz: Caccia alla frase
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Aktualno: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: Beverly Hills
16.00 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Baywatch
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Risanke
19.30 Nan.: La Tata
20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Film: Papà dice messa - Ocka masuje (kom., It. '96, r.-i. R. Pozzetto, T. Teocoli, M. Forghieri)
22.40 Sport: Controcampo
0.40 Odprti studio
1.55 Film: 6 gendarmi in fuga (kom., Fr. '71, i. L. De Funès, J. Lefebvre)

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.40 Kosarka: Pall. Gorizia - Ducato, 15.15 Pall. Trieste - Scavolini
17.30 Sportna oddaja
20.05 Konjske dirke
20.30 Udinese - Venezia
23.30 Sportna oddaja

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
9.00 Film: Fuga d' amore (kom., ZDA '51)
13.00 Nan.: Quincy
14.00 Film: Il fidanzato di tutte (kom., ZDA '55)
16.15 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap Zap
19.30 Nan.: Stric Buck
20.50 Sport: Biscardijski proces
23.20 Mednarodno tekmovalstvo v italiji skem jeziku

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
8.25 Napovedniki
8.30 TV prodaja
9.00 Tedenski izbor: Lahkih nog naokrog, 9.45 nan. Zvezdica
10.15 Nad.: Car nevidnosti (VB, 1. del)
10.40 Tedenski izbor
Dok. serija: Izzivi prihodnosti (ZDA, 12. del)
11.10 Dok. serija: National Geographic (ZDA, 3. del)
12.00 Slovenski magazin
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.25 Tedenski izbor: Oddaja TV Maribor - Ljudje in zemlja
13.55 Portret Janeza Menarta
14.50 Jesenski 3 x 3
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.30 Otroški program: Radovedni Taček: Oglje
17.50 Dok. nanizanka: Zares divje zivali - Cudovita Severna Amerika (ZDA, 7. del)
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanke
19.10 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.05 Nan.: Komisar Rex
21.00 Dobro je vedeti
21.05 Dok.: Odstiranja
22.00 Odmevi
22.25 Univerzitetni razgledi
22.30 Kultura, vreme, sport
22.55 Odstiranja, pogovor
0.50 Recept za zdravo življenje
1.25 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Videospot dneva
17.05 Podjetnik Boris Lozej
17.30 Nad.: Sosedje (85. del)
18.00 Glasba: Pop rock svet
19.00 Modne strani: Poročne obleke in gledališki kostumi
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
20.25 Iz tiska
21.00 Sportni ponedeljek
21.30 Nogomet: Primorje - Hit Gorica
23.10 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 2.40 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
9.30 Nan.: Mladostniske izpovedi (Brazilija, 5. ep.)
10.00 Matineja
Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 28. epizoda), 10.25 nan.: Pacific Drive (Avstral., 84. epizoda)
10.50 Tedenski izbor: Nanizanka: Indaba (Fr., 15. ep.), 11.15 Cudezni otrok (18. epizoda), 11.40 Sport v nedeljo, 12.25 dok. serija: Velike romance 20. stoletja 1. del
12.50 Film: Nemcija leta nic (dram., It. 1947)
14.05 Euronews
15.45 TV prodaja
16.15 Film: Nimfa (It. 1996)
18.05 Nad.: Okus po zločinu (VB, 10. epizoda)
18.55 Oglasi
19.00 TV igrice: Lingo
19.30 Videoring
Nikolajevske videoakrobacije
20.00 Studio City
21.00 Trend, oddaja o modi in vizualni pop kulturi
21.55 Pomp
23.00 Brane Roncel izza odra
0.20 Nočni pridih. Nan.: Vprašanje zakonitosti (VB, i. Staunton, P. Barlow, J. Clyde, 4. ep.)
0.50 Nan.: Lazar (ZDA, i. R. Urich, N. Nogulich, 16.)
1.40 Studio City
2.35 Napovedniki

Koper

15.00 Euronews, 15.30 Risanke
16.00 Koncert: MePZ Obala
17.00 Vesolje je ...
17.30 Istra in...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Risanke: Mal Nell
20.00 Alpe Jadransko
20.30 Evropski kulturni magazin: Alica
21.00 Na naslovni strani: Osebnosti našega časa
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Euronews
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel
23.30 Primorska kronika
23.45 Sportna mreža

RADIO**Radio Trst A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih; 8.50 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Pot v Trento (bere Aleš Valič, r. M. Sosič); 9.30 Glasba; 10.00 Poročila, nato koncert s slavnimi izvajalci; 11.00 Aktualnosti na pladnju (pripr. V. Valentič); 12.40 MePZ F. Borgia sedej; 13.20 Glasba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Vsi ljudje vse vedo (v studiu I. Peterlin); 17.00 Kulturna kronika, nato Mi in glasba; 18.00 Znanstveno raziskovanje. Poslednji veliki punt: Tolmin 1713; 18.15 Made in Slo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Aktualno; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled šport-

nih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobilski odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po želja; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Lantinskoameriški Ola; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.07 Čestitke; 13.00 L'una blu; 13.55 Moj dom tvoj dom; 14.10 Živeti danes; 14.45 Vse o šoli; 18.00 Magic bus; 18.45 Na sceno; 19.25 Sigla single; RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Hrvaško slov. odnosi; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditelj; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Zagon; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroče hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, šport, vreme; 16.15 Nove glasbene generacije; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.00 Mladi interpreti; 19.45 Boršnikovo srečanje; 20.00 Dvigljena zavesa; 20.30 Koncertna sezona Evroradia; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška/Guten Morgen, Kärnten; 18.10-18.30 Sosed pri sosedu,

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

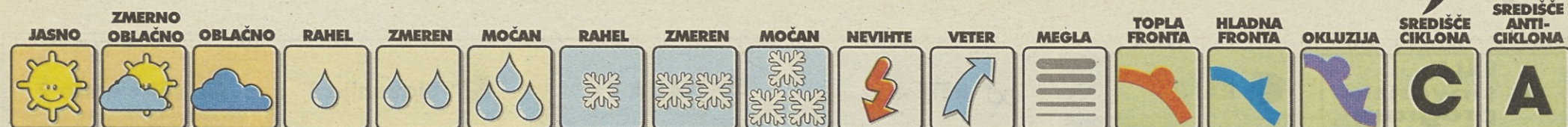
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nas Severnim Atlantikom in Skandinavijo je ciklonsko območje, hladna fronta je dosegla Alpe. Z jugozahodnimi vetrovi priteka nad naše kraje vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.34 in
zatone ob 17.03.
Dolžina dneva 10.29.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 10.58 in
zatone ob 20.31.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.55 najnižje -11 cm, ob 10.54 najvišje 36 cm,
ob 17.59 najnižje -41 cm.

Jutri: ob 0.43 najvišje 15 cm, ob 5.32 najnižje -4 cm, ob
11.24 najvišje 28 cm, ob 18.49 najnižje -34 cm.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 19,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	12	2000 m.....	4
1000 m.....	9	2500 m.....	3
1500 m.....	6	2864 m.....	2

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Pretežno oblačno bo, padavine se bodo čez dan razširile nad vso Slovenijo. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju pa jugo. Padavine bodo v noči na ponedeljek oslabele. SOSEDNJE POKRAJINE: V sosednjih pokrajinah bo danes oblačno s padavinami, le v krajih vzhodno od nas bo večji del dneva še suho.

JUTRI

V ponedeljek bo spremenljivo oblačno, padavine bodo dopoldne ponekod tudi v vzhodnih krajih. Čez dan se bodo še pojavljale posamezne plohe, ob morju tudi nevihte. V torek bo spremenljivo oblačno in po večini suho. Hladneje bo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Nemčija: kakovost življenja starejših se postopoma izboljšuje

BONN - Kakovost življenja starejših ljudi se dviguje, kot piše svobodna novinarka Birgit Metzler v publikaciji nemške vlade. Starost ni več sinonim za

revne in onemogle, ampak ljudje jesen življenja spreminjajo v dolgo poletje. Glavne aktivnosti, ki se jim posvečajo, so prostovoljno delo,

vseživljenjsko učenje, študijska potovanja in sport, zaradi česar so tudi dobrodošli potrošniki.

Sivlensjska doba se zaradi zvišanja kakovosti življenja po svetu daljša, po deležu prebivalcev, starejših od 60 let vodi Japonska in Evropa, napovedi za naslednja tri desetletja pa kažejo na skoraj dvakratno povečanje njihovega števila. Zaradi boljše medicinske oskrbe, znižanja smrti dojenčkov, boljše prehrane in zmanjšanja fizičnih naporov se je v Nemčiji življenjska doba v zadnjih 120 letih skoraj podvojila. Senske tako dosegajo 80, moski pa 73 let in obdobje starosti aktivno preživljajo tudi zaradi boljšega standarda.

Po študiji nemškega ministrstva za delo ima v zahodni Nemčiji skoraj dve tretjini samskih moskih, starejših od 65 let mesečni dohodek višji od 2000 mark, podobno pa velja za skoraj polovico samskih žensk in vdov ter tretjino ločenih žensk. Med poročenimi upokojenimi pari ima 17 odstotkov skupni mesečni dohodek višji od 5000 mark, medtem ko je v vzhodni Nemčiji mesečni dohodek polovice upokojenih poročenih parov nad 3000 mark.

Premozni starejši ljudje so postali nadse zazeleni skupina potrošnikov za potovanja, cajanke s plesom, modne revije, tablete za fitnes in druge pripomočke, ki delajo življenje starejših udobnejše. Gre predvsem za visokokvalitetne izdelke in storitve, saj so starejši zelo zahtevni kupci, ki za plačano ceno zahtevajo ustrežno kakovost. Starejši prebivalci že predstavljajo 22 odstotkov kupne moči, čeprav zajemajo le 15 od-

stotkov prebivalstva. Podobni trendi pa veljajo tudi za ostalo Evropo, saj je med 370 milijoni prebivalcev Evropske unije 69 milijonov starejših od 60 let, do leta 2020 pa bo teh že 100 milijonov.

Posebne želje in potrebe starejših so eden od razlogov, da se povezujejo v različna združenja, ki uspešno delujejo in jim omogočajo, da uresničijo svoje cilje. Tako združenje je nemško Senior Expert Service, ki deluje preko nemške zbornice za mednarodno sodelovanje in v katerem so upokojenci najrazličnejših poklicev, ki po vsem svetu s svojim znanjem pomagajo v manj razvitih državah. Clani, od nekdanjih direktorjev do obrtnikov, v zameno za svojo strokovno pomoč dobijo nastanitev in hrano v deželi, kjer pomagajo, ter dnevno zepnino 30 mark, te stroške pa pokriva zvezno ministrstvo za gospodarstvo, zvezno ministrstvo za gospodarsko sodelovanje in razvoj ali Evropska unija.

Druga pomembna področja udejstvovanja starejših so se učenje potovanja in sport. V Nemčiji je v letu 1996 Volkschulen, ki nudijo izobraževanje starejšim, obiskovalo 1,2 milijona ljudi, z rastjo prebivalstva in deleža starejših pa pričakujejo do leta 2010 4 milijone starejših v izobraževalnih ustanovah. K zadovoljevanju vseh potreb in želja ter ustreznega standarda življenja starejših sodi v zadnjih letih tudi dodatno zavarovanje. Število življenjskih zavarovanj, vrednih od 50.000 do 100.000 mark se je tako v zadnjih letih povečalo z 22 na 32 odstotkov. (STA)

Poroka Kohlovega sina s turško izvoljenko še letos

CARIGRAD - Sin odhajajočega nemškega kanclerja Helmuta Kohla se bo še letos oženil s svojo turško zarocenko, piše turško časopisje, sklicujoč se na družino izvoljenke. 33-letni Peter Kohl in 30-letna Elif Sozen naj bi se poročila na dveh svatbah, najprej v Nemčiji in nato v nevestinem rodnem mestu Kanakkale na zahodu Turčije, med svati pa naj bi bili poleg družine Kohlovih še številne visoke osebnosti iz obeh držav, piše časopisje, ki pa molči o datumu poroke. Medtem ko bo Helmut Kohl po 16 letih vladavine prihodnji teden prepustil kanclerski položaj zmagovalcu septembrskih volitev socialdemokratu Gerhardu Schroederju, pa se bo nevestin oče Kemal Sozen šele vrnil v politiko: na prihodnjih parlamentarnih volitvah bo nastopil pod barvami Stranke prave poti (DYP) nekdanje ministrske predsednice Tansu Cillerjeve. (STA/AFP)

Mišja glava v čokoladki Mars

LONDON - Ko je Londončanka zagrizla v tablico čokolade, so ji med zobmi ostali mišja lobanja in prednja taca, se je izvedelo na procesu proti londonskemu izdelovalcu slasic. Marie Henriques je prijateljica v kiosku podzemne železnice sredi Londona aprila lani kupila čokoladko Topic družbe Mars. "Tri četrte je je ze pojedla, ko pa je dala v usta zadnji kosček, je zacutila nekaj trdega," je povedal njen odvetnik. "Gospodinja Henriques je zagledala nekaj črnega z dlako, oblitega s karamelo in lesniki. Mislija je, da je kosčica breskve". Analize so pokazale, da gre za glavo in tace miši. Kot je pokazala preiskava, je proizvajalec lesnike kupil od turškega dobavitelja in jih shranil v skladišču neke družbe v Veliki Britaniji. Čeprav je slednja sporočila, da so se v skladišču zaredile miše, pa proizvajalec ni naročil kontrole svojih čokolad, je pripovedoval odvetnik mlade žrtve. Sojenje se traja. Vest pa molči o tem, kje je končala preostala mis. (STA/AFP)

Na Nizozemskem načrtujejo upepelitev preko interneta

UTRECHT - Neki nizozemski krematorij namerava svojim strankam ponuditi udeležbo na upepelitvah preko interneta. "Ne gre za lov na senzacije," je zatrdil direktor krematorija v Utrechtu Peter van Schaik. Svojci se pogosto ne morejo udeležiti žalne slovesnosti, ker so bolni ali pa so v tujini. "Ti ljudje od nas prejmejo geslo in nato lahko preko interneta spremljajo upepelitev." Tako velikega števila ljudi, kot jih bilo pri prvem prenosu rojstva na internetu, "nikakor ne načrtujejo", je se zatrdil. Prvi preizkus naj bi izvedli 13. novembra. Kamera pa naj bi posnela le približno pol ure trajajočo slovesnost in ne same kremacije, je se pojasnil van Schaik. (STA/dpa)

Večina Srbov ima boljše mnenje o Titu kot o Miloševiću

BEOGRAD - Najnovejša anketa srbske agencije Medium, ki jo je v petek objavil dnevnik Blic, je pokazala, da ima o jugoslovanskem predsedniku Slobodanu Miloševiću dobro mnenje le 15 odstotkov prebivalcev Srbije, zelo slabo pa 35 odstotkov vprašanih. Večina anketirancev meni, da je bil dolgoletni predsednik bivše Jugoslavije Josip Broz Tito mnogo boljši voditelj kot Milošević. Več kot tretjina, 36 odstotkov anketirancev, pa ima slabo mnenje tako o Titu kot o Miloševiću. "Mladi ljudje imajo zelo slabo mnenje o Miloševiću, večina tistih nad 50 let pa ga naravnost obožuje; 39 odstotkov te starostne skupine ima o njem zelo dobro mnenje, 24 odstotkov pa dokaj dobro mnenje," piše Blic. (STA/Hina)

Španski sodnik namerava zaseči Pinochetove tuje račune

MADRID - Španski sodnik Baltasar Garzon, pristojen za preiskavo proti nekdanjemu cilskemu diktatorju Augustu Pinochetu, namerava zaseči vse bančne račune, ki bi jih lahko imel Pinochet v tujini. Garzon se bo s prošnjo za pravno pomoč v naslednjih dneh najprej obrnil na Švico in Luksemburg, je sklicujoč se na sodne oblasti poročal španski radio. Preiskovalni sodnik se boji, da bi lahko Pinochet denar na tujih bančnih računih uporabil za pripravo bega pred sodstvom. Zato je treba nemudoma zamrzniti celotno premoženje na njegovih tujih bančnih računih in računih njegove družine, je se poročal radio. Garzon je minuli konec tedna dosegel aretacijo Pinocheta, ki je bil na operaciji medvretenčnice v Londonu. Sicer pa je teden dni po ne pričakovani aretaciji bivšega cilenskega diktatorja Augusta Pinocheta v Londonu britanska policija Scotland Yard obnovila zaporni nalog. Ustrezne dokumente so izročili Pinochetovi družini, je sporočila policija. Ti dokumenti naj bi služili kot pravna podlaga španski zahtevi po izročitvi, je poročal britanski tisk, ne da bi navedel brez podrobnosti. Organizacija za človekove pravice Amnesty International pa je britansko policijo pozvala, naj proti nekdanjemu diktatorju uvede preiskave z očitkom mučenja. 82-letnega Pinocheta so na zahtevo španskih pravosodnih organov aretirali minulo soboto po operaciji v londonski bolnišnici. (STA/dpa)